

VUOSIKERTOMUS
2006

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ILMARINEN

S

SISÄLTÖ

VAKUUTUSPALVELUT

TYÖHYVINVOINTI

ELÄKEPALVELUT

Ilmarisen avainluvut	1
Ilmarinen lyhyesti	2
Uutisvuosi 2006	3
Toimitusjohtajan katsaus	4
Työeläkealan kehitys	6
Ilmarisen palvelut	8
Vakuutuspalvelut	10
Työhyvinvointi ja kuntoutus	12
Eläkepalvelut	14
Sijoitustoiminnan periaatteet	16
Sijoitustoiminta 2006	18
Taloudellinen asema	20
Yhteiskuntavastuu	22
Ilmarisen hallinto ja ohjaus	24
Hallintoneuvosto, hallitus ja tarkastajat	26
Johtoryhmä ja organisaatio	28
Vakuutusasiakkaiden neuvottelukunta	30
Vakuutettujen neuvottelukunta ja eläkeasiain neuvottelukunta	31
Tilinpäätös	32–77
Toimintakertomus	34
Tuloslaskelma	45
Tase	46
Rahoituslaskelma	48
Tilinpäätöksen liitetiedot	49
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	49
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	52
Tunnusluvut ja analyysit	66
Riskienhallinta	71
Hallituksen ehdotus voiton käytöstä	76
Tilintarkastuskertomus ja hallintoneuvoston lausunto	77
Lukijan opas	78
Suomen työeläkejärjestelmä	80

Ilmarinen on työeläkevakuutusyhtiö, jonka tehtävä on pitää huolta työntekijöiden ja yrittäjien lakisääteisestä työeläketurvasta. Ilmarinen hoitaa myös tulevien eläkkeiden katteena olevaa sijoitusomaisuutta.

RAHOITUSPALVELUT

KIINTEISTÖJEN VUOKRAUS

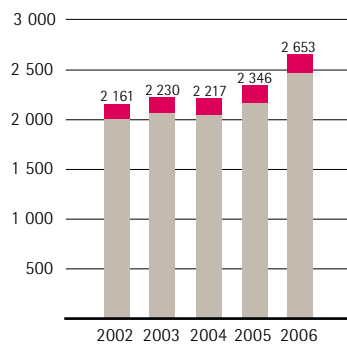
MUUT PALVELUT

ILMARISEN AVAINLUVUT

	2006	Muutos-%	2005	2004	2003	2002
Vakuutusmaksut, milj. €	2 652,6	13,1	2 346,0	2 217,3	2 229,6	2 160,9
Maksetut eläkkeet, milj. €	2 239,1	10,0	2 035,8	1 933,1	1 901,7	1 855,3
Kokonaisliikekulut, milj. €	85,9	-1,8	87,6	87,7	79,4	70,6
Vastuuvelka, milj. €	20 917,2	10,7	18 891,3	16 375,6	15 275,0	13 863,5
Taseen loppusumma käyvin arvoain, milj. €	23 635,4	9,7	21 553,0	18 050,5	16 475,0	14 933,6
Toimintapääoma, milj. €	5 828,0	14,5	5 090,1	3 597,8	2 951,2	2 243,1
% vastuuelasta	33,7		32,0	25,6	22,3	18,1
suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,4		2,5	2,3	2,2	1,9
Sijoitukset käyvin arvoain, milj. €	22 994,9	9,6	20 983,2	17 635,6	15 985,5	14 520,6
Sijoitusten tuotto käyville arvoille, %	8,5		12,1	7,9	8,7	-0,5
Eläkkeensaajia	257 884	5,8	243 775	239 511	235 965	231 056
TEL-vakuutuksia	31 551	0,5	31 386	31 572	31 927	31 689
TEL-vakuutettuja	387 000	8,4	357 000	349 000	364 000	359 000
YEL-vakuutuksia	49 898	0,8	49 495	49 580	49 696	49 322
Vakituinen henkilöstö 31.12.	543	0,4	541	689	649	618

Vakuutusmaksutulo

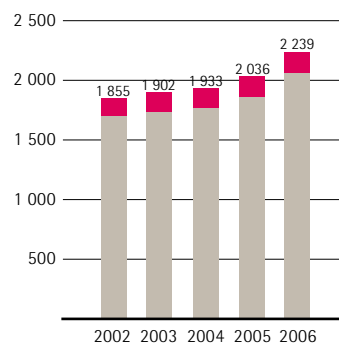
Milj. €

■ YEL-vakuutukset
■ TEL-vakuutukset

Maksetut eläkkeet

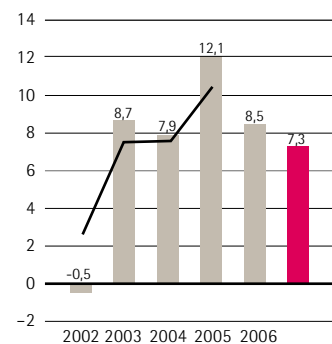
Milj. €

■ YEL-eläkkeet
■ TEL-eläkkeet

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoain

%

■ Ilmarisen vuosituotto
■ Muut TEL-yhtiöt keskimäärin
■ Ilmarisen 5 vuoden keskituotto

ILMARINEN LYHYESTI

ILMARISEN PERUSTEHTÄVÄ

Ilmarinen on työeläkevakuutusyhtiö, jonka tehtävä on pitää huolta työntekijöiden ja yrittäjien lakisääteisestä työeläketurvasta. Ilmarinen hoitaa myös tulevien eläkkeiden katteena olevaa sijoitusomaisuutta.

Ilmarinen on keskinäinen yhtiö, jonka omistavat yritys- ja yrittäjäasiakkaat, vakuutetut työntekijät ja takuupääoman omistajat.

TOIMINNAN TAVOITTEET

Ilmarinen on linjannut päämääräkseen olla eläkevakuuttamisen edelläkävijä, joka kasvaa kannattavasti. Ilmarinen on tuottohakuinen, pitkäjänteinen ja vastuullinen sijoittaja.

Liiketoiminnan kehittämisessä panostetaan lähivuosina erityisesti asiakaspalvelun kehittämiseen, kumppaniyhteistyön vauhdittamiseen sekä kustannustehokkuuden parantamiseen.

TOIMINTAA OHJAAVAT ARVOT

Ilmarinen ottaa kaikessa toiminnassaan huomioon lakisääteisen työeläkevakuutuksen hoitamiseen liittyvän erityisen vastuun ja sen edellyttämät velvoitteet.

Toimintaamme ohjaavat arvot ovat:

Vastuu työeläkkeistä

Rakennamme työeläketurvaa pitkäjänteisellä toiminnalla noudattamalla esimerkillistä liiketoimintaetiikkaa.

Tyytyväiset asiakkaat

Työskentelemme yhdessä asiakkaan parhaaksi. Tyytyväinen asiakas on työnantajamme ja palvelujemme paras markkinoija.

Kehittyvä työyhteisö

Toimintamme lähtökohta on hyvä yhteistyö ja yksilön arvostaminen. Luomme edellytyksiä korkeatasoiselle osaamiselle ja kannustamme henkilöstöä itsensä ja työnsä kehittämiseen.

Tuloksellinen toiminta

Saamme yhdessä aikaan tuloksia, joista voimme olla ylpeitä.

TAMMIKUU

- 5** Ilmarinen myi Helsingin keskeisimpiin kiinteistöihin kuuluvan Alvar Aallon suunnitteleman Rautatalon suomalaisille säätiöille.
- 16** Invalidiliitto, Ilmarinen ja Pohjola sopivat kolmivuotisesta yhteistyöstä. Yhteistyöllä Ilmarinen ja Pohjola haluavat tukea Invalidiliiton yhteiskunnallisesti merkittävää työtä yhdenvertaisuuden lisäämiseksi.
- 30** Työmarkkinoiden keskusjärjestöjen eläkeneuvotteluryhmän selvitys työeläkerahastojen tuottojen parantamisesta, Suomeen sijoittamisesta ja työeläkemaksun nousupaineen vähentämisestä julkistettiin.

MAALISKUU

- 1** Ilmarinen julkisti tuloksensa vuodelta 2005. Vuosi oli kokonaisuutena Ilmarisen historian parhaita niin taloudellisesti kuin toiminnallisestikin. Sijoitukset tuottivat erittäin hyvin ja yhtiön vakavaraisuus vahvistui.
- 16** Kalevala Koru Oy:n toimitusjohtaja Marja Usvasalo nimitettiin yhtiön hallituksen uudeksi jäseneksi.
- 27** Ilmarinen julkisti tukevansa jo sata vuotta kansanterveyden eteen työtä tehneen Suomen Uimaliiton kuntoliikuntatoimintaa.

HUHTIKUU

- 6** Hallintoneuvoston uusiksi jäseniksi nimitettiin toimitusjohtaja Henrik Gayer, toimitusjohtaja Kim Gran, johtaja Kai Korhonen, toimialajohtaja Matti Lievonen, talousjohtaja Pirjo Terilehto, puheenjohtaja Esa Viikuna sekä hallituksen puheenjohtaja Esko Vuorinen.

TOUKOKUU

- 3** Ilmarisen hallitus nimitti yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi ekonomi Harri Sailaksen. Hän aloitti Ilmarisessa 1.9.2006 ja otti toimitusjohtajan tehtävät vastaan 1.1.2007, jolloin Kari Puro jäi eläkkeelle.
- 8** Ilmarisen verkkopalvelussa eläkeläiset voivat nyt korottaa eläkkeen maksussa käytettävää veroprosenttia, päivittää osoite- ja pankkitilitietoja sekä saada todistuksen eläkkeen määrästä. Uusien verkossa tarjottavien palvelujen myötä Ilmarisella on toimialan kattavimmat verkkopalvelut henkilöasiakkaille.

KESÄKUU

- 27** Ilmarinen ilmoitti lisäävänsä sijoituksia suomalaisiin pk-yrityksiin. Yhtiö perusti uuden pääomasijoitusrahaston, jota hallinnoi OKO Venture Capital. Rahasto keskittyy pienten ja keskisuurten suomalaisyritysten omistusmuutosten rahoittamiseen.

ELOKUU

- 24** Ilmarisen julkisti osavuosisiraporttinsa. Osakekurssien lasku ja korkojen edelleen jatkunut nousu painoivat Ilmarisen tulosta. Vakuutusmaksutulo oli vahvassa kasvussa.

SYYSKUU

- 14** Ilmarinen rakennuttaa Kaukokuolin-talokonsernille uuden logistiikkakeskuksen.
- 22** Ilmarinen ja Palace Kämp Group perustivat yhteisyrityksen, joka vuokrasi Kämp Gallerian liiketilat pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Sopimuksen tavoitteena on kehittää Kämp Galleriasta kansainvälistä tasoa oleva, laadukas palvelukokonaisuus.

MARRASKUU

- 7** Henkilöstöjohdon ryhmä HENRY ry myönsi Ilmarinen-palkinnon vuoden 2006 henkilöstöteosta Vaasan & Vaasan Oy:lle. Palkittu hanke vakiinnuttaa pienryhmätoiminnan osaksi yritystoimintaa ja sen kehittämistä.
- 8** Ison-Britannian hallituksen pääaktuaari Chris Daykin kiitti suomalaisen työeläkejärjestelmän selkeyttä ja yksinkertaisuutta Ilmarisen työeläkeseminaarissa. Seminaarissa puhuivat myös Ilmarisen toimitusjohtaja Kari Puro ja valtiosihteeri Raimo Sailas.
- 19** Ilmarisen aktuaarijohtaja Hillevi Mannonen valittiin kansainvälisen aktuaariyhdistyksen, International Actuarial Association (IAA), presidentiksi vuodeksi 2007.
- 27** OPK:n toimitusjohtaja, KTM Reijo Karhinen valittiin Ilmarisen hallituksen uudeksi jäseneksi vuoden 2007 alusta.
- 30** Ilmarinen voitti Euroopan parhaan eläkesijoittajan palkinnon Investments & Pensions Europe (IPE) vuotuisessa palkintogaalassa. Tämän lisäksi Ilmarinen palkittiin Euroopan parhaana kolmessa eri alaluokassa: sijoitussalkun strukturointi ja kokonaisrakenne, raaka-ainesijoittaminen sekä monitoimialaeläkesijoittaja.

TOIMITUSJOHTAJIEN HAASTATELU

TALOUS KUNNOSSA JA KASVU VAHVAA

MITEN LUONNEHTISIT ILMARISEN VUOTTA 2006?

Kari Puro: Ilmarisen viime vuosi meni kaikin puolin hyvin. Markkina-asemamme vahvistui, sijoitukset tuottivat hyvin, vakavaraisuus vahvistui ja kustannustehokkuus parani.

Erytistä viime vuodessa oli vakuutusmaksutulon ja vakuutettujen määrän poikkeuksellisen suuri kasvu. Vuoden päättyessä meillä oli vakuutettuna 387 000 työntekijää, mikä on 30 000 enemmän kuin edellisellä vuonna. Myös yrittäjien eläkevakuutusten määrä kasvoi ja lähestyy viittäkymmentätuhatta. Ilmarinen onkin selvästi suurin yrittäjien vakuuttaja. Vakuutusmaksutulo kasvoi viime vuonna kaikkiaan 13 prosenttia eli yli 2,6 miljardiin euroon.

Ilmarisen 23 miljardin euron sijoitusvarallisuus tuotti viime vuonna 8,5 prosenttia. Tuotto on hyvä, vaikka edellisen vuoden 12 prosentin huipputasoon ei aivan yllettykään. Osakesijoitukset tuottivat nytkin parhaiten, joskin selvästi viime vuotta vähemmän.

Vahva vakavaraisuutemme on sallinut osakepainotteisen sijoitusstrategiamme ja sitä kautta parempien tuottojen hakemisen. Vakavaraisuus on mahdollistanut suuret asiakashyvitykset. Viime vuoden tuloksesta siirrämme hyvityksiin 81 miljoonaa euroa. Viimeisen kymmenen vuoden aikana olemme käyttäneet hyvityksiin 614 miljoonaa euroa, mikä on selvästi enemmän kuin mikään muu eläkeyhtiö vastaavana aikana.

Jo usean vuoden ajan Ilmarisessa on ollut käynnissä toiminnan tehostamisohjelma, joka on edennyt hyvin. Ohjelman läpivieminen on entistä tärkeämpää nyt, kun myös hoitokustannusylijäämä alkaa vaikuttaa asiakashyvityksiin. Viime vuonna Ilmarisen hoitokustannusylijäämä kasvoi lähes 23 miljoonaan euroon edellisvuoden vajaasta 12 miljoonasta eurosta. Merkittävää on myös se, että toiminnan kokonaiskustannukset alenivat, vaikka vakuutettujen määrä ja toiminnan volyyymi kasvoivat huomattavasti.

Tässä yhteydessä minulla on hyvä tilaisuus kiittää Ilmarislaisia yli 16 vuotta kestäneestä yhteisestä työrupeamasta ja ammattitaitoisesta työstänne Ilmarisen menestyksen ja suomalaisten työeläketurvan eteen. Kiitän myös asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme luottamuksesta, jota olette Ilmarista kohtaan osoittaneet. Olen varma, että Ilmarinen on luottamukseenne arvoinen myös seuraajani Harri Sailaksen luotsauksessa.

Ilmarisen pitkäaikainen toimitusjohtaja Kari Puro jäi eläkkeelle vuoden 2006 lopussa ja uutena toimitusjohtajana aloitti Harri Sailas. Puro kertoo haastattelussa menneestä vuodesta ja Sailas valottaa Ilmarisen tulevaisuuden suuntaa ja näkymiä.

MISSÄ TILANTEESSA ON SUOMALAINEN TYÖELÄKE NYT?

Kari Puro: Vuosien 2005 ja 2007 kaksivaiheisen suuren eläkeuudistuksen jälkeen en näe suuria akuutteja kehitystarpeita Suomen eläkejärjestelmässä. Eläke-etujen uudistuksen ja tämän vuoden alussa voimaan tulleen sijoitusuudistuksen jälkeen työeläkemaksun nousupainetta on saatu hillittyä useilla prosenttiyksiköillä. Lisäksi työeläkelakien yhdistäminen yksinkertaistaa työeläkejärjestelmää, ja aikaa myöten tämäkin vaikuttaa kustannuskehitykseen. Näiden uudistusten ansiosta työeläkejärjestelmän taloudellinen kestävyys on vahvalla pohjalla.

Suomalaisen työeläkejärjestelmän keskeinen vahvuus on se, että eläketurvaa ja sen taloudellista kestävyttä on kyetty kehittämään vastuullisesti ja ajan haasteiden mukaan. Myös kansainvälisiltä asiantuntijoilta on saatu kiitosta siitä, että Suomessa maksajia ja eläkkeensaajia edustavat tahot ovat kyenneet yhdessä sopimaan hankalistakin asioista.

Nyt minusta olisi hyvä hetkeksi pysähtyä katsomaan, miten väkään tehdyt uudistukset tehoavat. Eläketurvaa koskevat päätökset ovat sekä laaja- että kauaskantoisia, siksi muutosten suhteen ei voi tempoilla. Kehittämistä on tehtävä hallitusti, vastuullisesti ja pitkäjänteisesti.

MIHIN SUUNTAAN AIOT ILMARISTA VIEDÄ?

Harri Sailas: Kari Puroa on paljon kiittäminen siitä, että sain vetoavastuulleni vuodenvaihteessa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti hyväkuntoisen yhtiön. Ilmarisessa on asiantunteva ja palveluhenkinen henkilöstö. Yhtiö on koko olemassaolonsa ajan ollut edelläkävijä palvelujen ja sijoitustoiminnan sekä koko työeläkealan kehittämisessä. Tästä asemasta haluamme pitää kiinni myös jatkossa.

Ilmarisen toimintaan liittyy merkittävä vastuu. Perustehtävämme on pitää huolta nykyisten ja tulevien eläkeläisten työeläketurvasta. Tämä tehtävänanto pitää sisällään useita velvoitteita. Eläketurvan katteena olevia varoja on hoidettava huolella ja toiminnan on oltava tehokasta ja läpinäkyvää.

Palkansaajien työeläkelait yhdistyivät kuluvan vuoden alussa, ja Etera tuli kilpailemaan muiden eläkeyhtiöiden kanssa samoista asiakkaista. Ilmarisessa olemme varautuneet tilanteeseen rakenta-

malla uusien asiakasryhmien tarvitsemia palveluja. Olemme myös aktiivisesti tarjonneet asiakkaille vaihtoehtoa keskittää työeläkevakuutuksensa Ilmariseen.

Ilmarisen vahva vakavaraisuus antaa meille hyvän taloudellisen pohjan jatkaa tuottohakuista sijoitusstrategiaamme. Pyrimme vastaisuudessaakin saamaan parhaan mahdollisen pitkän aikavälin tuoton vakavaraisuutemme sallimissa rajoissa.

Kustannustehokkuutemme on parantunut merkittävästi, mutta tekemistä riittää edelleen. Etsimme määrätietoisesti kustannustehokkaampia tapoja toteuttaa asioita esimerkiksi laajentamalla tietotekniikan hyväksikäyttöä sekä suoraviivaistamalla toimintatapojamme.

Ilmarisen tulevaisuuden menestyksessä on ratkaiseva rooli myös yhteistyökumppaneilla. Reilu vuosi sitten saimme OP-ryhmästä uuden myynti- ja asiakaspalvelukumppanin Pohjolan, A-Vakuutuksen ja Pohjantähden rinnalle. Lähivuosina panostamme OP-yhteistyön syventämiseen siten, että kaikki osapuolet, mukaan lukien asiakkaat, hyötyvät konkreettisesti tästä yhteistyöstä.

Kaiken kaikkiaan suhtaudun luottavaisesti Ilmarisen tulevaisuuden näkymiin. Kari Puroa haluan kiittää lämpimästi siitä mittavasta työstä, jota hän on Ilmarisen ja suomalaisen työeläketurvan hyväksi tehnyt. Teen parhaani, että asiakkaat, henkilöstö ja muut yhteistyötahomme voivat olla tyytyväisiä Ilmarisen toimintaan myös vastaisuudessa. ■

UUDISTUVA TYÖELÄKE

Vuonna 2005 voimaan tulleen työeläkeuudistuksen keskeisiä tavoitteita on saada ihmiset jatkamaan tulevana vuosikymmeninä työelämässä muutamia vuosia nykyistä pidempään. Tämän tavoitteen kannalta on erityisen myönteistä, että ikääntyneen työvoiman työllisyysaste on kasvanut viime vuosina voimakkaasti.

Vuonna 1962 syntyneen työeläkkeen kasvukausi jatkui aina 1990-luvulle. Työeläkkeen kattavuus ja taso olivat tuolloin kohdallaan, mutta mahdollisuudet käyttää erilaisia varhaiseläkemuotoja aikaiseen työelämästä poistumiseen olivat jälkikäteen tarkastellen liian auliit.

Kansantalouden syvä lama ja lisääntyvä huoli ikärakenteen nopean vanhenemisen vaikutuksista aiheuttivat siirtymisen työeläkejärjestelmän sopeutuskautteen 1990-luvun alkupuolella. Siitä saakka tehdyt monet yksittäiset muutokset eläkkeen määrääntymiseen ja sen saamisen edellytyksiin huipentuivat vuoden 2005 laajas- sa uudistuspaketissa.

TYÖNTEKIJÄN ELÄKELAKI

Eläke-etuusien muutokset sisältyivät vuoden 2007 alusta voimaan tulleeseen työntekijän eläkelakiin. Uusi laki korvaa aiemmat työntekijän eläkelain (TEL), lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) sekä taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (TaEL). Laki yksinkertaistaa pitkällä aikavälillä merkittävästi työeläkevakuuttamisen käytäntöjä.

Eläke on pitkäaikainen sitoumus, minkä vuoksi eläkejärjestelmän muutokset on tehtävä välttämättä jyrkkiä rajakohtia. Eläke-etujen muutoksiin liittyikin vuoden 2011 loppuun ulottuva siirtymäkausi, jonka kuluessa vanhoja ja uusia sääntöjä sovelletaan osittain rinnakkain. Yksinkertaistamista on siten täydessä mitassaan odotettava vielä jokin vuosi.

TYÖELÄKEVAROJEN SIOITTAMINEN

Varat eläkkeiden maksuun kertyvät kahta kautta: toisaalta työeläkemaksuina työntantajilta ja työntekijöiltä ja toisaalta rahastoiduille työeläkevaroille saatavista sijoitustuotoista. Työeläkkeiden rahoituksen kannalta on ratkaisevan tärkeää, että Suomessa on aikanaan päädytty osittaiseen työeläkkeiden ennalta rahastointiin.

Vuoden 1997 alusta työeläkevarojen sijoittamisen reunaehtoja muutettiin radikaalilla tavalla, kun työeläkevakuuttajia haluttiin kannustaa tuottohakuisempaan ja riskipitoisempaan sijoittamiseen. Seurauksena on ollut, että yksityisalojen työeläkevaroille on vuosina 1997–2006 saatu keskimäärin noin 7,5 prosentin vuotuisen tuotto eli 5,8 prosenttia yli inflaation. Tuottohakuisella sijoitustoiminnallaan Ilmarinen on ollut edelläkävijä, ja sen saavuttama keskituotto viimeisen kymmenvuotiskauden ajalta onkin ollut työeläkeyhtiöistä korkein.

Vuoden 2007 alussa tulivat voimaan uudet työeläkevarojen sijoitussäännökset, joiden kehittämisessä hyödynnettiin edellisen kymmenvuotiskauden hyviä kokemuksia. Riskinottomahdollisuuksia lisättiin edelleen jonkin verran ja samalla vahvistettiin työeläkejärjestelmän riskinkantokykyä. Sijoitussäännöstöön tehtiin myös teknisiä parannuksia. Lisäksi rahastoinnissa noudatettavan tekniikan yksityiskohtia muutettiin siten, että sijoitustuottojen kautta saatava rahoitus on mahdollista kohdentaa ajankohtaan, jossa se on eniten tarpeen työeläkemaksun kehityksen hallinnassa.

ELÄKELUPAUKSEN PITÄVYYS

Työeläkejärjestelmän lupaus on tuottaa työansioden lakatessa niitä korvaamaan työeläke, joka riittää kohtuullisessa määrin säilyttämään aktiivi-iäkaisen kulutustason myös eläkeaikana. Tämä työelä-

keen peruseriaate on pysynyt kaikissa työeläkejärjestelmän historian kuluessa tehdyissä muutoksissa. Eläkelupaus ei ole sidottu tiettyyn eläkeprosenttiin tai vanhuuseläkeikään.

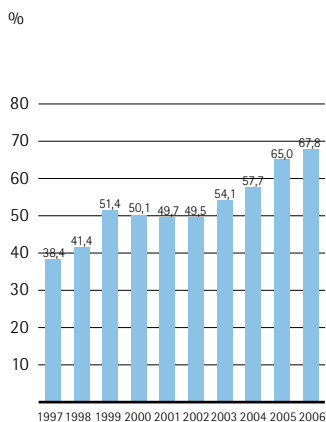
Työeläke sopeutetaan kasvavaan keskimääräiseen elinikaan niin sanotulla elinaikakertoimella. Alkavien eläkkeiden tasoa aletaan pienentää vuodesta 2010 alkaen, jos odotettu elinika kasvaa. Pienene-
misen voi halutessaan kompensoida jatkamalla ansiotyössä suurin piirtein puolet odotetun eliniän pidentymisestä.

Eläkelainsäädännön ja sijoitussäännösten uudistusten ansiosta työeläkemaksun nousupaine on enää hyvin kohtuullinen. Näin eläketurvan hinta sukupolvesta toiseen muuttuu paljon vähemmän kuin aikaisemmin ennustettiin.

Sukupolvien välinen tasapaino ei ole täydellinen. Nuoremmat sukupolvet maksavat eläke-eurostaan hieman korkeamman yksikköhinnan kuin nyt eläkeikää lähestyvät sukupolvet. Toisaalta Eläketurvakeskuksen ennusteiden mukaan keskimääräiset eläkkeet esimerkiksi 20 vuoden kuluttua ovat 50 prosenttia nykyisiä suurempia.

Osana eläkeuudistusta ryhdytään vuoden 2008 alusta lähettämään kaikille työntekijöille vuosittain eläkeote, josta selviää siihen asti karttuneen eläkkeen määrä. On tärkeää, että ihmiset ovat tietoisia oman tulevan eläkkeensä määrästä ja työssä jatkamisen vaikutuksesta siihen. Ilmarisen verkkopalvelussa (www.ilmarinen.fi) on jo nyt mahdollista käydä tekemässä eläkelaskelmia. ■

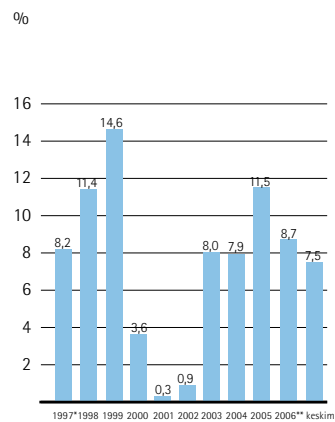
Työeläkevarat
bruttokansantuotteesta

* Vuoden 2006 luku on alustava arvio

Lähde: TELA

Työeläkevarojen vuosituotot
sitoutuneesta pääomasta

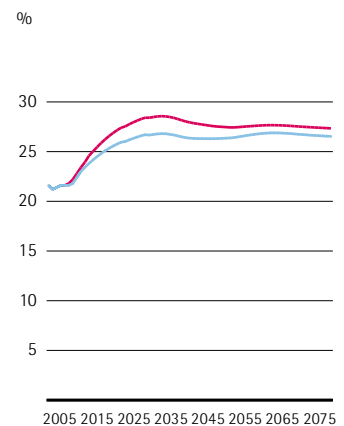

* Sisältävät vain yhtiöiden tiedot

** Vuoden 2006 luku on alustava arvio

Lähde: TELA

TyEL-maksun kehitys

■ Reaalituotto 3,5% nykyisillä sijoitustoiminnan säännöillä
■ Reaalituotto 4,0% uusilla sijoitustoiminnan säännöillä

Lähde: ETK

P

PALVELUT

"Ilmarisella on maan laajin palveluverkosto."

Yritysasiakkaita palvelevien asiakaspäälliköiden määrää on lisätty perustamalla valtakunnallinen asiakaspäällikköorganisaatio vastaamaan keski suurten ja suurten yritysten moninlaisiin tarpeisiin. Ilmarisen asiakaspäälliköt toimivat pääkaupunkiseudun lisäksi Turussa, Lahdessa, Tampereella, Kuopiossa ja Oulussa.

YHTEISTYÖSTÄ VOIMAA ASIAKASPALVELUUN JA MYYNTIIN

Ilmarinen hoitaa yhteensä lähes 700 000 suomalaisen työntekijän ja yrittäjän työeläketurvaa. Yhtiön markkinaosuus työeläkeyhtiöiden yhteenlasketusta maksutulosta on noin kolmannes. Yrittäjien vakuuttajana Ilmarinen on Suomen suurin.

Yhtiön keskeisiä palveluja ovat työeläkkeisiin liittyvät vakuutuspalvelut, työhyvinvointipalvelut, ammatillinen kuntoutus, eläkepalvelut sekä rahoitus- ja toimitilapalvelut.

PALVELUA KEHITETÄÄN YHTEISTYÖSSÄ

Ilmarisella on koko Suomen kattava palveluverkosto, jonka toimipaikoissa asiakkaita palvelee kaikissa vakuutusasioissa. Palvelukanavina ja yhteistyökumppaneina Ilmarisen työeläkevakuutus-ten myynnissä ja asiakassuhteen hoidossa ovat toimineet pitkään Pohjola, A-Vakuutus ja Pohjantähti.

Merkittävin yhteistyökumppaneista on Pohjola, jonka kautta tulee suurin osa Ilmarisen vakuutusmyynnistä. Ilmarisen toinen vahinkovakuutusyhtiö, Pohjantähti, on lisännyt viime vuodet asiakaskuntaansa, mikä on näkynyt myös Pohjantähden kautta vakuutetun työeläkevakuutusosaston kasvuna.

Ilmarinen on kehittänyt yhteistyökumppaniensa kanssa palvelumallit ja toimintatavat, joiden avulla varmistetaan erilaisten asiakkaiden tarvitsemat työeläkepalvelut ja turvataan asiakassuhteiden säännöllinen hoito. Yhteistyökumppanien työeläkeosastamista ylläpidetään kattavalla valmennusohjelmalla.

Ilmarisella on hyvä ja toimiva yhteistyö myös vakuutusmeklareiden kanssa. Vakuutusmeklareiden kautta Ilmariseen tulevan vakuutusmaksutulon osuus on yli 15 prosenttia.

Vuoden 2007 alusta voimaan tullut lainmuutos toi uusia asiakkaita. Kaikki kotitalouksien teettämä työ voidaan nyt vakuuttaa Ilmarisessa. Kotitaloudet, jotka toimivat työnantajina, voivat hoitaa työnantajan ilmoitus- ja tilityselvöllisyydet sähköisesti Ilmarisen ja Pohjolan yhteisellä verkkopalvelulla.

ALUEELLISTA ASIAKASPALVELUVOIMAA

Ilmarinen kehittää jatkuvasti yritysasiakaspalveluaan entistä aktiivisemmaksi ja henkilökohtaisemmaksi. Yritysasiakkaita palvelevien asiakaspäällikköiden määrää on lisätty perustamalla valtakunnallinen

asiakaspäällikköorganisaatio vastaamaan keskisuurten ja suurten yritysten moninaisiin tarpeisiin. Ilmarisen asiakaspäälliköt toimivat pääkaupunkiseudun lisäksi Turussa, Lahdessa, Tampereella, Kuopiossa ja Oulussa.

Asiakkaat haluavat asioita yhä enemmän verkossa. Palveluja on siksi kehitetty viime vuosina niin, että asiakkaat voivat hoitaa kaikki työeläkevakuuttamiseen liittyvät asiat verkossa mihin vuorokauden aikaan tahansa. Verkkosopimuksen tehneiden yritys- ja yrittäjäasiakkaiden määrä on kasvanut viime vuosina nopeasti ja on nyt jo yli 22 800.

YHTEISTYÖ OP-RYHMÄN KANSSA VAUHTIIN

Pohjola ja A-Vakuutus ovat syyskuussa 2005 tehdyn yrityskaupan jälkeen osa OP-ryhmää. Ilmarisen menestyksekkäs ja pitkäaikainen kumppanuus Pohjolan kanssa on vahvistunut entisestään OP-yhteistyön myötä. Tämä näkyy muun muassa 200 osuuspankin ja Pohjolan yhteiskonttorin perustamisena. Ilmarisen asiakkaat saavat näin entistä kattavampia pankki- ja vakuutuspalvelut käyttöönsä.

OP-ryhmän vahva markkina-asema tuo merkittävästi uutta yritysten ja yrittäjäasiakaspotentiaalia Ilmariselle. Merkittävää on, että hyvä yhteistyö Pohjolan kanssa jatkuu ja sen henkilöstön vahva osaaminen vakuutus- ja työeläkeasioissa on edelleen Ilmarisen asiakkaiden käytössä. Palvelun paikallisella saavutettavuudella on huomattava merkitys erityisesti keskisuurten ja pienten yritysasiakkaiden, yrittäjien ja kotitalouksien vakuuttamisratkaisujen valintaperusteena.

UUSIA RAHOITUSVAIHTOEHTOJA YRITYKSILLE

Ilmarinen on kehittänyt uusia rahoitusvaihtoehtoja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysasiakkaiden tarpeisiin. Yhdessä pankki- tai takaajakumppanien kanssa Ilmarinen rahoittaa myös isoja ja vaativia hankkeita, jotka liittyvät esimerkiksi investointeihin tai yritysjärjestelyihin. Lainojen haku- ja myöntämisprosesseja on kehitetty asiakkaille entistä sujuvammiksi.

Vuosikertomuksen sivuilla 10–15 kerrotaan lisää Ilmarisen keskeisistä palveluliiketoiminnoista ja niiden kehittämisestä viime vuonna. ■

PARHAAT HYVITYKSET JA TYYTYVÄISET ASIAKKAAT

Työeläkeyhtiöt alentavat yritysasiakkaidensa työeläkemaksuja asiakas-
hyvityksin, joiden suuruus perustuu työeläkeyhtiön vakavaraisuuteen ja
taloudelliseen menestykseen. Ilmarinen on linjannut tavoitteekseen ol-
la vakavaraisin työeläkeyhtiö, jolla on alan kilpailukykyisimmät asiakas-
hyvitykset. Tuottohakuisen sijoitustoimintansa ansioista yhtiö on onnis-
tunut tässä tavoitteessaan.

Ilmarinen on siirtänyt asiakashyvityksiin vuosina 1997–2006 yhteensä 614 mil-
joonaa euroa. Se on sekä yhteensä että asiakasta kohden enemmän kuin min-
kään muun eläkeyhtiön hyvitykset vastaavana aikana. Vuoden 2006 hyvän sijoitus-
tuloksen perusteella asiakashyvityksiin käytettävät varat nousivat 81 miljoonaa
euroon edellisvuoden 78 miljoonasta eurosta.

ASIAKKAAT TYYTYVÄISIÄ PALVELUUN

Asiakkaiden mielipiteiden kuuntelulla on ratkaiseva merkitys palvelujen kehittä-
misessä, ja siksi Ilmarinen tutkii säännöllisesti asiakkaidensa tyytyväisyyttä palve-
luihinsa erilaisilla kyselyillä. Keskisuuret ja suuret asiakkaat ovat perinteisesti ol-
leet hyvin tyytyväisiä yhtiöön, ja myös viime vuoden tutkimuksessa tämä asia-
kasryhmä antoi kiitettävän arvosanan kaikista tarkastelluista osa-alueista. Myös
pienempien yritysten ja yrittäjien tyytyväisyys on pysynyt kyselyjen valossa hyvänä.
Asiakkaiden näkemyksistä kertoo sekin, että monet asiakkaat ovat päättäneet kes-
kittää kaikki työeläkevakuutuksensa Ilmariseen, kun se tämän vuoden alussa tuli
mahdolliseksi. Myös asiakaspysyvyys on parantunut.

VERKKOASIOINTI VAHVASSA KASVUSSA

Verkkoasiointi on kovassa kasvussa ja lähes puolet Ilmarisen yritysasiakkaista
hoitaa työeläkeasioitaan verkossa. Verkkopalvelujen jatkuvaan kehittämiseen on
yhtiössä panostettu useita vuosia vahvasti ja kaikki työeläkeasiat voikin hoitaa
verkossa vuorokaudenajasta riippumatta. Palvelujen käytettävyyttä parannetaan
edelleen määrätietoisesti. Viime vuonna Ilmarinen muun muassa helpotti yrit-
täjien asiointia toteuttamalla ensimmäisenä eläkeyhtiönä palveluun kirjautumi-
sen henkilökohtaisilla verkkopankkitunnuksilla. Loppuvuonna tehdyssä tutkimuk-

Asiakkaiden näkemyksistä
kertoo sekin, että monet
asiakkaat ovat päättäneet
keskittää kaikki työeläke-
vakuutuksensa Ilmariseen,
kun se tämän vuoden
alussa tuli mahdolliseksi.
Myös asiakaspysyvyys on
parantunut.

nessa verkkopalvelut saivat yritysasiakkailta keskiarvoksi kouluarvosanan 9.

Ilmarinen järjestää vuosittain runsaasti koulutus- ja info-tilaisuuksia eri puolilla maata. Vuonna 2006 aiheina olivat muun muassa työeläkelakien yhdistyminen ja sen vaikutukset vakuuttamiseen. Työhyvinvointiin liittyvistä teemoista käsiteltiin esimiestyötä ja ajan hallintaa. Viime vuoden aikana järjestetyissä asiakastilaisuuksissa, työeläkepäivillä ja yrityskohtaisissa työeläketilaisuuksissa oli yhteensä yli 2 000 kävijää.

MAKSUTULO NOUSI REIPPAASTI

Ilmarinen menestyi viime vuonna työeläkevakuutusten myynnissä kohtuullisesti. Siirroissa työeläkevakuutusyhtiöistä toiseen tulos oli hyvä. Ilmariseen tuli muista eläkeyhtiöistä yhteensä noin 2 300 uutta TEL- ja YEL-asiakasta. Maksutulo kasvoi 13 prosenttia aiempien vuosien hyvien myyntitulosten vuoksi. Tilivuoden lopussa yhteisössä oli noin 30 000 vakuutettua työntekijää enemmän kuin vuonna 2005.

Työeläkeyhtiöiden kilpailutilanne muuttui vuoden 2007 alussa, kun työeläkelait yhdistyivät. Ilmarinen valmistautui viime vuoden aikana huolellisesti uuteen tilanteeseen yhdessä yhteistyökumppaneidensa kanssa. Kumppaneiden rooli asiakashankinnassa ja asiakaspalvelussa on merkittävä etenkin keskisuurissa ja pienemmissä yrityksissä.

KESKITTÄMINEN MAHDOLLISTA

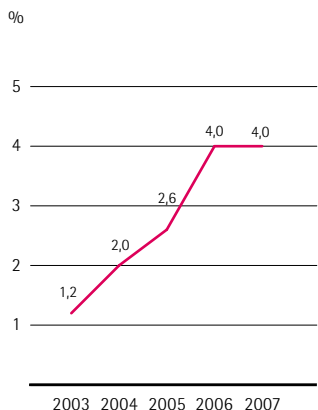
Vuoden 2006 alusta siirryttiin suurten yritysten työkyvyttömyyseläkkeitä koskevan vakuutusmaksun määrääytymisessä ns. maksuluokkamalliin. Maksuluokan perusteella määräätyvä työeläkemaksu helpottaa merkittävästi yrityksen työkyvyttömyyseläkekustannusten ennakoimista ja soveltuu hyvin kansainvälisiin kirjanpito-standardeihin.

Yksityisen sektorin työeläkelait (TEL, LEL ja TaEL) yhdistyivät vuoden 2007 alusta yhdeksi työntekijän eläkelaiaksi (TyEL). Sen myötä yrityksen työeläkevakuuttaminen yksinkertaistui, kun kaikki yksityisen sektorin palkkatyö vakuutetaan nyt saman lain mukaan. Ilmarisessa eläkevakuustoiminta ja tietojärjestelmät on vuoden 2006 aikana mukautettu uuteen lainsäädäntöön ja siten asiakkaille on varmistettu häiriötön ja sujuva siirtyminen uuteen vakuuttamiskäytäntöön. Eläkkeiden perustana oleva ansioiden rekisteröintijärjestelmä on uudistettu yhdessä muiden työeläkevakuuttajien kanssa.

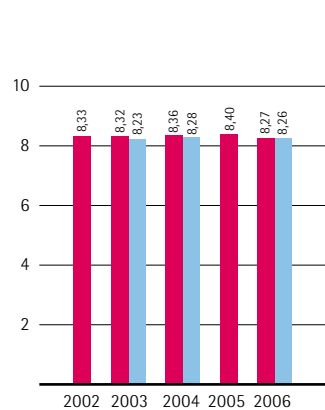
TyEL-lainmuutos mahdollistaa työeläkeasioiden keskittämisen yhteen yhtiöön, jolloin yrityksen on entistä helpompi saada kokonaiskuva työeläkekustannuksistaan ja tarvitsemistaan palveluista. Tätä mahdollisuutta on viime vuonna aktiivisesti markkinoitu Ilmarisen yritysasiakkaille.

Vuoden alusta voimaan tulleen lainmuutoksen myötä myös kotitaloudet voivat uutena asiakasryhmänä hoitaa työntekijöidensä eläkevakuuttamisen Ilmarisessa. Pohjola ja Ilmarinen ovat rakentaneet yhteisen verkkopalvelun, jolla kotitaloudet voivat hoitaa työnantajan ilmoitus- ja tilitysvelvollisuudet sähköisesti. ■

Asiakashyvitykset työntantajan TEL-maksusta

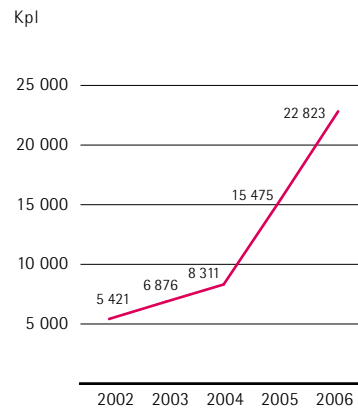

TEL-vakuutusasiakkaiden arvosanat Ilmariselle

■ Taloustutkimus Oy:n TEP-tutkimukset
■ Ilmarisen omat TEL-asiakastutkimukset

Yritysasiakkaiden verkkosopimusten määrä

TYÖHYVINVOINTI JA KUNTOUTUS

TYÖHYVINVOINNISTA YRITYKSEN MENESTYSTEKIJÄ

Eläkeudistuksen tavoitteena on nostaa keskimääräistä eläkkeelle siirtymiskästä 2–3 vuodella. Työelämän laatu, työhyvinvointi ja työhalujen säilyminen ratkaisevat taloudellisten seikkojen lisäksi, jatkaako ihminen töissä pidempään vai valitsee hän vapaa-ajan silloin, kun siihen tarjoutuu mahdollisuus. Jotta tavoite keskimääräisestä eläkkeelle siirtymisiän nostosta saavutettaisiin, tulee yritysten kehittää työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä.

Työhyvinvoinnin vahvistaminen on ennen muuta työn ja työyhteisön suunnitelmallista ja laaja-alaista kehittämistä. Samalla voidaan vaikuttaa myönteisesti yrityksen tuottavuuteen ja kilpailukykyyn. Työhyvinvointi on työntekijän ja työnantajan yhteinen etu.

Terveys on työkykyisyyden keskeinen edellytys. Tämän takia yrityksissä tulisivat olla olemassa toimintatapa tilanteisiin, joissa työntekijän terveydentila heikkenee ja työtä on muutettava työntekijän työedellytyksiä vastaavaksi.

Uusi haaste on ikääntyvien työntekijöiden työssä viihtyvyys ja pysyvyys. Työmarkkinoille tulee tulevina vuosina huomattavasti vähemmän uusia työntekijöitä kuin vanhemmista ikäluokista siirtyä eläkkeelle. Eläkeudistuksen tavoitteiden mukaisesti yhä useammin työpaikoilla työskentelee yli 63 vuotta täyttäneitä työntekijöitä.

ILMARISEN MOTIVO EDISTÄÄ HYVINVOINTIA

Ilmarinen on kehittänyt yhteistyössä asiakkaittensa ja asiantuntijoidensa kanssa työhyvinvointipalvelu Motivon. Toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja henkilöjohtamisen arviointiin luotu toimintamalli auttaa yritystä muuttamaan henkilöstön kehittämissuunnitelmat käytännön toiminnaksi työpaikoilla.

Ilmarisen Motivo-palvelu koostuu yrityksen työhyvinvoinnin tilanteen kartoittamisesta sekä asiakasyritysten kehittämissuunnitelmien toteuttamista tukevista koulutuksista ja konsultoinneista. Ilmarinen tarjoaa asiakkailleen helposti hyödynnettävää tietoa työkyvyttömyysriskin hallitsemiseen. Kehittämissuunnitelmien toimeenpanoa varten Ilmarinen tarjoaa asiakkaidensa käyttöön myös verkkosovelluksen, josta löytyy ajankohtaista tietoa työhyvinvoinnin kehittämistä.

Ilmarinen on kehittänyt yhteistyössä asiakkaittensa ja asiantuntijoidensa kanssa työhyvinvointipalvelu Motivon. Toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja henkilöjohtamisen arviointiin luotu toimintamalli auttaa yritystä muuttamaan henkilöstön kehittämissuunnitelmat käytännön toiminnaksi työpaikoilla.

Vuonna 2006 Ilmarinen järjesti asiakkailleen eri puolilla Suomea 12 työhyvinvointia eri näkökulmista käsitellyttä seminaaria. Seminaarit saivat asiakkailta erinomaisen arvosanan. Lisäksi Ilmarinen järjesti 5 ajankohtaisseminaaria hiljaisen tiedon siirtämisestä työpaikoilla.

KUNTOUTUS PIDENTÄÄ TYÖURIA

Ilmarinen voi tukea työntekijän tai yrittäjän työn tai ammatin vaihtoa, jos henkilön työkyky on sairauden vuoksi uhattuna. Tavoitteena on havaita työkyvyttömyyden uhka niin varhain, että työkyvyttömyys voidaan ehkäistä tai ainakin myöhentää sen alkamista. Työntekijä voi onnistuneen työpaikkakuntoutuksen tai uudelleen-koulutuksen jälkeen jatkaa työelämässä sairaudesta huolimatta. Myös työnantaja säästää eläkemennoissa ja säilyttää työntekijän ammattitaidon ja osaamisen yrityksessään. Ammatillisesta kuntoutuksesta hyötyvät sekä työnantaja että työntekijä.

Ilmarisen tukema ammatillinen kuntoutus on vahvassa kasvussa kaikkien tunnuslukujen valossa: kuntoutusta koskevien päätösten määrä kasvoi 35 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja kuntoutettavien määrä kasvoi 23 prosenttia. Myös kuntoutuksen vaikuttavuus eli niiden kuntoutettavien osuus, jotka palaavat kuntoutuksen jälkeen työhön tai työmarkkinoiden käytettäväksi, ylitti edellisten vuosien tapaan 65 prosentin rajan.

PIENRYHMÄTOIMINNASTA VUODEN HENKILÖSTÖTEKO

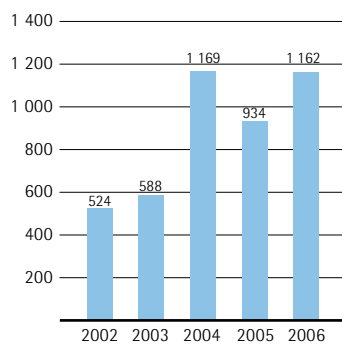
Ilmarinen on tehnyt pitkään yhteistyötä Henkilöstöjohton ryhmä HENRY ry:n kanssa hyvän henkilöstöjohtamisen ja työhyvinvoinnin kehittämiseksi suomalaisilla työpaikoilla. Yhteistyöhön liittyy vuosittain jaettava Ilmarinen-palkinto, jolla yhtiö haluaa kannustaa työhyvinvoinnin järjestelmälliseen kehittämiseen työyhteisöissä parantamalla henkilöstön johtamista ja osaamista sekä samalla lisäämään yrityksen tuottavuutta. Ilmarinen toivoo palkitun organisaation toimivan hyvänä esimerkkinä muille suomalaisille työpaikoille.

HENRY ry myönsi Ilmarinen-palkinnon vuoden 2006 henkilöstöteosta Vaasan Et Vaasan Oy:lle. Palkittu hanke vakiinnuttaa pienryhmätoiminnan osaksi yritystoimintaa ja sen kehittämistä. Vaasan Et Vaasan kehittämä pienryhmätoiminta on parantanut henkilökunnan työolosuhteita, lisännyt ammattitaitoa ja antanut mahdollisuuden vaikuttaa omaan työhön. Näin kilpailun tuomaristo perusteli valintaansa myöntäessään Ilmarinen-palkinnon Vaasan Et Vaasan Oy:lle.

Pienryhmätoiminnan avulla on yhtiön sairauspoissaolot saatu vähenemään, leipomoiden hävikki laskemaan ja henkilökunnan omat laatukriteerit nousemaan. Hankkeella on siten merkitystä myös yrityksen liiketoiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloksiin. ■

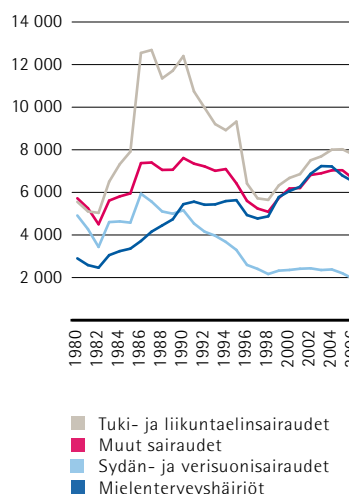
Ilmarisen kuntoutushakemukset

Kpl

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden perusteet

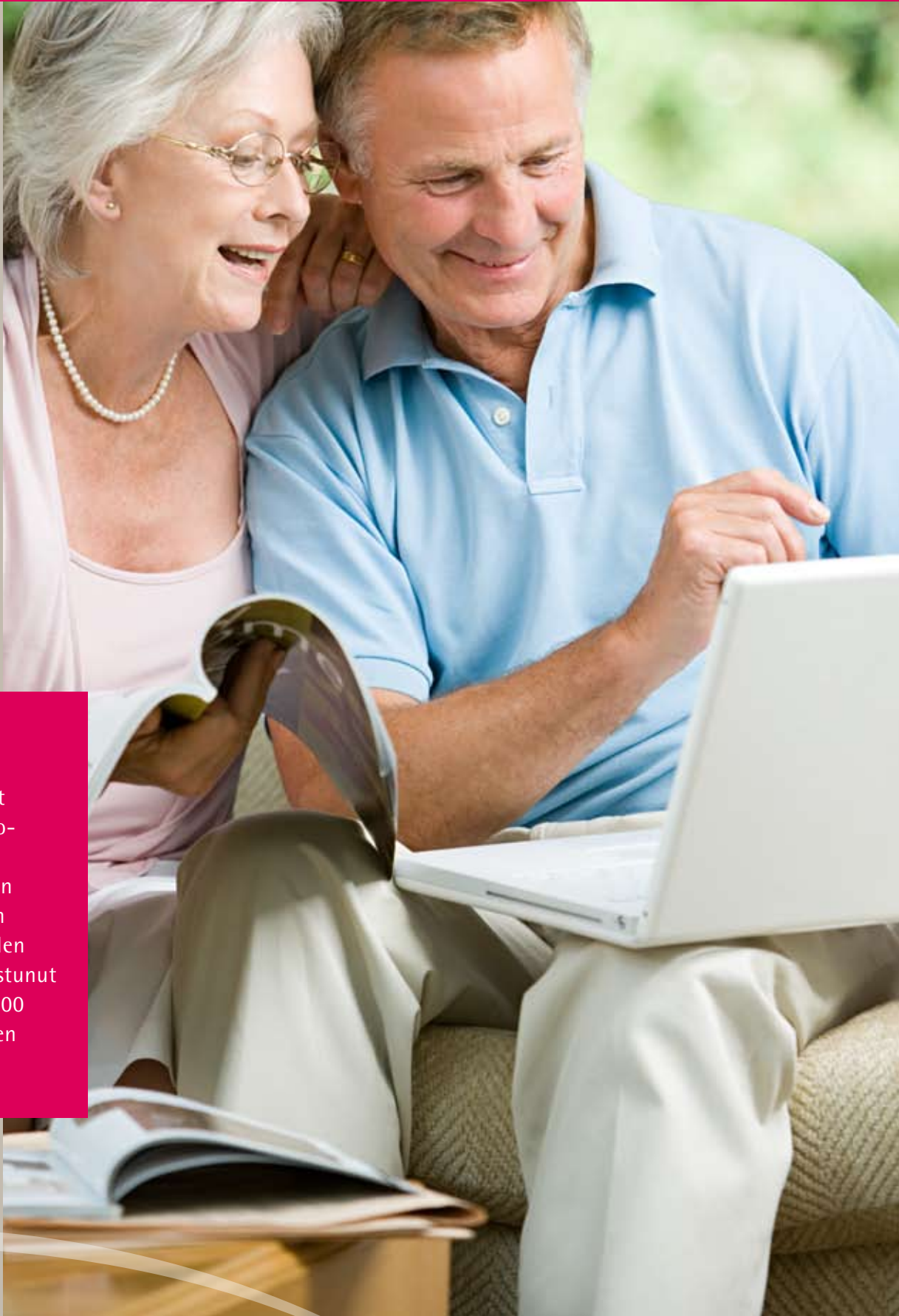
Kpl

E

ELÄKEPALVELUT

"Eläkeratkaisut oikeudenmukaisesti ja nopeasti."

Ilmarinen on vastannut kysyntään kehittämällä asiakkailleen monipuoliset ja helppokäyttöiset verkkopalvelut eläkeasioiden hoitamiseksi. Viime vuoden aikana uusitut palvelut on otettu hyvin vastaan. Niiden käyttö on yli kaksinkertaistunut 25 000 kävijästä noin 51 000 kävijään edelliseen vuoteen verrattuna.

ELÄKEASIAT HOITUVAT HELPOSTI VERKOSSA

Tutkimusten mukaan jopa 75 prosenttia suomalaisista hoitaa pankkiasiansa internetin avulla. Tottumus verkkoasiointiin on lisännyt verkossa tarjottavien palvelujen kysyntää. Ilmarinen on vastannut tähän kysyntään kehittämällä asiakkailleen monipuoliset ja helppokäyttöiset verkkopalvelut eläkeasioiden hoitamiseksi. Viime vuoden aikana uusitut palvelut on otettu hyvin vastaan. Niiden käyttö on yli kaksinkertaistunut 25 000 kävijästä noin 51 000 kävijään edelliseen vuoteen verrattuna.

Eläkkeensaajat voivat nyt tehdä verkossa pankkitilin- ja osoitteenmuutoksia, korottaa veroprosenttiaan sekä tulostaa todistuksia eläkkeensä määrästä. Loppusyksystä jo noin joka viides eläkkeensaajien kontakteista tuli verkkopalvelun kautta.

Myös työikäisten asiakkaiden verkkopalveluja kehitettiin vuonna 2006. Myös muualla kuin Ilmarisessa vakuutetut työntekijät ja yrittäjät voivat laskea verkossa arvioita tulevan vanhuuseläkkeensä määrästä. Viime vuonna asiakkaat tekivät itse verkon kautta jo 80 prosenttia vanhuuseläkkeen ennakkolaskelmista. Myös sähköinen vanhuuseläkkeen hakemuspalvelu otettiin käyttöön.

TIEDON TARVE LISÄÄNTYY

Vuosina 2005–2007 asteittain voimaan tullut eläkeuudistus eteni viime vuonna perhe-eläkkeisiin, työkyvyttömyyseläkkeisiin ja ammatilliseen kuntoutukseen, joissa tuli muutoksia eläkkeen karttumiseen. Vuoden 2007 alussa TEL, LEL ja TaEL yhdistyivät työntekijän eläkeläiksi ja vakuuttaminen yhdenmukaistui. Näihin muutoksiin Ilmarisessa valmistauduttiin laajoilla tietojärjestelmämuutoksilla sekä kouluttautumalla.

Eläkeuudistus ja lähellä eläkeikää olevien ikäluokkien suureneneminen ovat lisänneet merkittävästi eläkeneuvonnan ja tiedon tarvetta. Asiakkaiden puhelinpalvelun lisäksi lähetettiin vuonna 2006 yli 22 000 ennakkolaskelmaa eläkkeen määrästä. Lisäksi asiakkaat tekivät itse verkossa yli 53 000 eläkkeiden ennakkolaskelmaa. Eläketiedotustilaisuuksia pidettiin 52 asiakasyrityksen henkilöstölle. Tilaisuuksissa käytiin läpi eläketurvan muodostumista sekä eri

eläkevaihtoehtoja. Pääteemana monessa tilaisuudessa oli myös työttömyysturva.

Vuodesta 2008 alkaen Ilmarinen lähettää vuosittain työeläkeotteen kaikkiaan noin 660 000 vakuutetulle työntekijälle ja yrittäjälle. Ilmarisessa on aloitettu valmistautuminen työeläkeotteen lähettämiseen ja sen vaatimaan asiakaspalveluun. Työeläkeotteen lähettämiseen tulevina vuosina myös sähköisesti on valmistauduttu.

HAKEMUSMÄÄRÄT KASVUSSA

Ilmarisen asiakaskannan kasvu ja ikäluokkien suureneminen lisäsivät eläkepäästösten määrää viime vuoden aikana yhteensä 8,6 prosenttia. Edelliseen vuoteen verrattuna eniten kasvoivat työttömyyseläkettä ja ammatillista kuntoutusta koskevat päätökset. Yksilöllistä varhaiseläkettä ei enää ollut mahdollista saada siihen oikeutettujen ikäluokkien saavutettua vanhuuseläkeiän. Kasvaneet eläkehakemuskäärät hidastivat eläkehakemusten käsittelyä alkuvuodesta joissakin eläkelajeissa, mutta vuoden kuluessa käsittelynopeutta pystyttiin parantamaan. ■

S

SIJOITUSTOIMINNAN PERIAATTEET

SIJOITUSTOIMINTA TUOTTOHAKUISTA JA VASTUULLISTA

Ilmarisen sijoitustoiminnan tavoitteena on sijoitusten mahdollisimman korkea tuotto pitkällä aikavälillä kuitenkin niin, ettei sijoitusten keskimääräinen riski ole liian suuri suhteessa yhtiön riskinotto kykyyn. Hyvällä pitkän aikavälin tuottotasolla voidaan hillitä tulevien eläkemaksujen nousupainetta ja tarjota kilpailukykyisiä asiakashyvityksiä. Lyhyen aikavälin arvonnvaihtelu ei ole sijoitustoiminnan perustehtävän kannalta olennaista, mikäli vakavaraisuudelle ja toimintapääoman riittävyydelle asetetut tavoitteet toteutuvat. Ilmarisen sijoitusvarallisuuden keskimääräinen tuotto-odotus on pitkällä aikavälillä 5,5 prosenttia ja odotettu keskihajonta 6 prosenttia.

JATKUVAA KEHITTÄMISTÄ

Ilmarinen pyrkii korkeisiin sijoitustoiminnan tuottoihin hyvin hajautetulla sijoitussalkulla, ammattitaitoisella sijoituskohteiden arvioinnilla ja sijoitusriskien hallinnalla. Ilmarinen on ottanut kilpailijoita enemmän sijoitusriskiä, minkä seurauksena sijoitustoiminnan tuotot ovat olleet kilpailijoita korkeammat.

Viime vuosina eläkesijoittajien sijoitusten riskiprofiilit ovat lähentyneet toisiaan. Ilmarinen haluaa silti erottautua kilpailijoistaan parhailla sijoitustuotoilla myös jatkossa ja panostaa siksi sijoitustoiminnan kilpailutekijöiden kehittämiseen. Näitä ovat esimerkiksi osakepainotteisen sijoitussalkun pitkäjänteinen kehittäminen, uusien sijoituslajien soveltuvuuden jatkuva arviointi sekä eri sijoituskohteiden ja niiden tuottopotentialin hyvä tuntemus.

SALKUNHOITO ON AKTIIVISTA

Ilmarisen sijoitustoiminta pyrkii parhaisiin sijoitustuottoihin paitsi pitkäjänteisellä riskiaseman valinnalla myös aktiivisella salkunhoidolla. Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain sijoitussuunnitelman, jossa päätetään omaisuuslajien painotuksista eli perusallokaatiosta ja sijoitustoiminnan tavoitteista. Sijoitusorganisaatio pyrkii aina perusallokaatiota parempiin sijoitustoiminnan tuottoihin aktiivisella salkunhoidolla. Tämä tarkoittaa perusallokaatiosta poikkeamista markkinatilanteiden vaihdella sekä sijoitusten painottamista niihin kohteisiin, joiden tuottotodotukset ovat keskimääräistä paremmat.

Ilmarisella on yhtiön hallituksen hyväksymä omistajapolitiikka. Lähtökohtana on, että aktiivisuudella voidaan vaikuttaa myönteisesti omistusten arvon kehitykseen ja alentaa sijoituksiin liittyvää riskiä.

Oman sijoitusorganisaation lisäksi eräissä sijoituskohteissa käytetään ulkopuolisia sijoituspalveluiden tuottajia. Näitä kohteita ovat muun muassa kehittyvien talouksien markkinat, pääomasijoitusrahastot ja absoluuttisen tuoton rahastot. Ulkopuolisten varainhoitajien osuus Ilmarisen sijoitusvarallisuuden hoitamisessa on vajaat 15 prosenttia.

ILMARINEN SIOITTA SUOMEEN

Ilmarisella on yhtiön hallituksen hyväksymä omistajapolitiikka. Lähtökohtana on, että aktiivisuudella voidaan vaikuttaa myönteisesti omistusten arvon kehitykseen ja alentaa sijoituksiin liittyvää riskiä. Tämä tarkoittaa muun muassa osallistumista yhtiökokouksiin ja yhteydenpitoa yritysten johtoon. Vuoden 2006 aikana Ilmarisen osallistumisprosentti kotimaisissa yhtiökokouksissa oli lähes 70 prosenttia. Lisäksi Ilmarisen sijoitusorganisaatio tapasi eri yhtiöiden johtoa noin 350 kertaa vuoden aikana. Näistä tapaamisista hieman alle puolet koski kotimaisia yrityksiä.

Omistamiensa yritysten ammattitaitoista hallintoa ja johtamista Ilmarinen haluaa edistää osallistumalla yritysten hallitusten jäsenten valintaan. Ilmarinen on määritellyt omistajapolitiikkamuistiossaan suhtautumistaan muun muassa omistamiensa yhtiöiden hallintorakenteeseen, osingonjakopolitiikkaan ja kannustinjärjestelmiin. Muistio on saatavissa osoitteesta www.ilmarinen.fi.

Eläkejärjestelmän menestyminen on riippuvainen Suomen kansantalouden kehityksestä. Ilmarinen haluaakin olla aktiivinen sijoittaja suomalaisessa elinkeinoelämässä ja edistää suomalaista yrittäjyyttä. Vuonna 2006 Ilmarisen kaikista sijoituksista noin kolmasosa eli 6,5 miljardia euroa oli sijoitettu eri muodoissa suomalaisen yhteiskuntaan. Yhteistyökumppaninsa OP-ryhmän kanssa Ilmarinen on kehittänyt uusia rahoitusvaihtoehtoja yrityksille. Viime kesänä perustettiin OKO Venture Capitalin hallinnoima Suomi-pääomarahasto, joka keskittyy pienten ja keskisuurten yritysten rahoittamiseen. Ilmarinen on aktiivisimpia eläkesijoittajia Suomeen sijoittamisessa.

SIOITUSTOIMINTA ON VASTUULLISTA

Ilmarisen omistajapolitiikan mukaisesti yhtiön sijoitustoiminnan pitää olla paitsi tuottavaa myös vastuullista ja eettisesti kestävä. Ilmarinen edellyttää sijoituskohteiltaan kestävän kehityksen periaatteiden noudattamista. Käytännössä tämä tarkoittaa, että sijoituskohteena oleva yritys noudattaa sekä kansainvälistä normistoa että paikallista lainsäädäntöä ja huolehtii esimerkiksi riittävästä ympäristöinvestoinneista. Työntekijöiden kohtelun on oltava asianmukaista ja ihmisoikeuksia kunnioittavaa.

Ilmarisen käyttämä arviointimenetelmä pohjautuu positiiviseen arvottamiseen. Menetelmä ei sulje suoraan pois mitään toimialaa, vaan kullakin toimialalla kohteet valitaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti toimivien yritysten joukosta. Tällaisten yritysten uskotaan hoitavan myös taloudelliset velvoitteensa keskimääräistä paremmin ja läpinäkyvämmiin, mikä pienentää sijoittajan riskiä. Tämä alentaa yritykseltä vaadittavaa tuottovaatimusta ja mahdollistaa myös keskimääräistä korkeamman arvostustason.

Positiivista arvottamista voidaan soveltaa sellaisenaan Ilmarisen suorissa arvopaperisijoituksissa. Rahastojen valinnassa huomio kiinnittyy omaisuudenhoitajien vastuullisuuteen ja toiminnan läpinäkyvyyteen.

Ilmarinen käyttää arvopaperisalkun eettisyyden arvioimisessa ulkopuolista asiantuntijaa, joka tarkastaa salkun kahdesti vuodessa. Valittuja periaatteita rikkoneiden yritysten arvopaperit voidaan myydä pois, mikäli tehdyt lisäselvitykset ja keskustelut yritysjohton kanssa eivät muuta tilannetta. Kahden viime vuoden aikana salkusta ei ole jouduttu poistamaan yhtiöitä eettisin perustein. Perusteita aiempien vuosien poistoille olivat muun muassa pakkotyö ja ympäristörikkokset. Ilmarisen yhteistyökumppanina vastuullisuuden arvioinnissa on neljän vuoden ajan ollut ruotsalainen GES Investment Services, jolla on tehtävään lähes 20 vuoden kokemus.

Ilmarinen sitoutui ensimmäisenä suomalaisyrityksenä YK:n vastuullisen sijoittamisen ohjeisiin allekirjoittamalla ne marraskuussa 2006.

ILMARISEN SIJOITUKSET TUOTTIVAT 8,5 PROSENTTIA

Ilmarisen sijoitusvarallisuuden tuotto vuonna 2006 oli 8,5 prosenttia käyville arvoille eli noin 1,8 miljardia euroa. Reaalisesti yhtiön sijoitukset tuottivat jonkin verran enemmän kuin viimeisten viiden vuoden aikana keskimäärin. Tuotot ylittivät hienoisesti myös vertailuindeksinsä.

Osakemarkkinat tuottivat viime vuonna hyvin, vaikka selvää aaltoiluketta nähtiin. Merkittävimpien osakemarkkinoiden tuotot paikallisissa valuutoissa ylsivät lopulta 15–20 prosenttiin ainoastaan Japanin jäädessä nollatuoton tuntumaan. Suomessa painorajoitettu OMHEX-indeksi nousi niin ikään reippaasti, noin 29 prosenttia osingot mukaan lukien.

Vuoden aikana Ilmarinen lisäsi sijoituksiaan noteerattuihin osakkeisiin ja vuoden lopussa niiden osuus sijoitusvarallisuudesta oli 33,3 prosenttia. Tämä oli noin kaksi prosenttiyksikköä enemmän kuin yhtiön perusallokaatiossa oli tavoitteeksi asetettu. Sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin tuottivat 20,1 prosenttia. Myös pääomasijoitusten tuotto oli korkea. Lähinnä pääomarahastosijoituksista muodostuva salkku tuotti 40,0 prosenttia, kun suhdannesyklin vaihe kannusti monia rahastoja irtautumaan kohdeyrityksistään. Uusia sitoumuksia

pääomasijoitusrahastoihin tehtiin 287 miljoonalla eurolla, ja pääomasijoitusrahastojen osuus sijoitusvarallisuudesta pysyi ennallaan 1,6 prosentissa.

Nopean talouskasvun suhdannevaihe jatkui. Maailmantalouden kokonaistuotannon kasvu kiihtyi edellisvuotisesta 0,5 prosenttiyksiköllä runsaaseen 3,5 prosenttiin. Vuoden jälkipuoliskolla maailmantalouden suotuisaa kehitystä rajoittivat asuntohintojen kääntymisen laskuun Yhdysvalloissa ja lyhyiden korkojen nousu. Öljyn hinta kääntyi laskuun vuoden aikana. Vuoden lopulla öljyn maailmanmarkkinahinta oli noin viidenneksen vuodentakaista alhaisempi. Ilmarisen raaka-ainesijoitusten tuotto oli 10,8 miljoonaa euroa.

PITKÄT KOROT NOUSIVAT

Inflaatiövauhti oli suhteellisen vakaa. Yhdysvalloissa inflaatio pysyi runsaassa kolmessa prosentissa, kun se euroalueella asettui kahden prosentin tuntumaan. Euroopan keskuspankki nosti keskeisen ohjauksen 1,25 prosenttiyksiköllä 3,5 prosenttiin. Suomessa inflaatio kiihtyi vuoden aikana noin prosenttiyksiköllä kahteen prosenttiin. Yhdysvalloissa rahapolitiikkaa kiristettiin 5,25 prosenttiin, minkä

ennakoidaan olevan lähellä tämänhetkisen rahapolitiikkasyklin lakipistettä. Sen sijaan euroalueella korkojen nousun uskotaan vielä jatkuvan vuoden 2007 aikana.

Viime vuonna euro vahvistui suhteessa Yhdysvaltain dollariin, mikä heikensi dollarimääräisten sijoitusten tuottoa.

Ilmarisen sijoitussalkussa tuottoja heikentävää vaikutusta laimensi onnistunut valuuttasuojaus. Valuuttamääräisten sijoitusten määrä vuoden 2006 lopussa oli yhteensä 4,1 miljardia euroa ja näiden sijoitusten valuuttariskistä hieman

Ilmarisen sijoitukset 31.12.2006	Markkina-arvoinen jakauma milj. €	Riskin mukainen jakauma milj. €	Tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	Volatiliteetti %
Korkosijoitukset	11 764	12 083	1,4	
Lainasaamiset	1 139	1 139	4,4	
Joukkovelkakirjalainat	10 378	11 252	1,0	2,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	247	-309	2,8	
Osakesijoitukset	8 540	8 116	20,7	
Noteeratut osakkeet	8 092	7 668	20,1	10,9
Pääomasijoitukset	371	371	40,0	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	77	77	4,3	
Kiinteistösiijoitukset	2 354	2 354	8,0	
Suorat kiinteistösiijoitukset	2 122	2 122	7,2	
Kiinteistösiijoitusrahastot ja yhteissiijoitukset	232	232	20,8	
Muut sijoitukset	337	443	9,6	
Absoluuttisen tuoton sijoitukset	326	326	6,6	3,5
Hyödykesijoitukset	10	116	-	
Muut sijoitukset	1	1	-	
Sijoitukset yhteensä	22 995	22 995	8,5	3,4

Virallisen jaottelun mukaiset tuotot on esitetty sivulla 69.

yli puolet oli suojattu. Valuuttojen suojaukset nostivat ulkomaisten osakesijoitusten tuottoa 2,0 prosenttiyksikköä.

Pitkät korot nousivat vuonna 2006, mutta lyhyitä korkoja vähemmän. Tuottokäyrät loivenivat selvästi sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa, mikä ennakoinee taluskasvun hidastumista tulevaisuudessa.

Ilmarisen joukkolainasalkun tuotto oli 1,0 prosenttia. Joukkolainoista paras tuotto oli kehittyvien markkinoiden lainoissa, 13,3 prosenttia. Myös matalien luottoluokitusten lainat ylsivät hyvään, 7,7 prosentin tuottoon. Valtionlainasalkku kärsi korkojen noususta ja sen tuotto jäi alle yhden prosentin. Joukkolainojen korkoriski oli vuoden aikana likimain perusallokaation mukainen.

KANSAINVÄLISET SIOITTAJAT OSTIVAT KIINTEISTÖJÄ SUOMESTA

Kiinteistömarkkinoiden veto jatkui vahvana ja kilpailu sijoituskohteista oli kireää. Kansainvälisten sijoittajien mielenkiinto Suomen kiinteistömarkkinoita kohtaan kasvoi entisestään ja uusia kotimaisia kiinteistörahastoja perustettiin. Sijoituskiinteistöjen kaupoja tehtiin noin 5,5 miljardin euron arvosta ja noin puolessa näistä oli osapuolena kansainvälinen sijoittaja. Kiinteistöjen hinnat nousivat nettotuottovaatimusten laskiessa voimakkaan sijoituskysynnän seurauksena. Erityisen voimakasta arvonnousu oli listatuissa kiinteistöyhtiöissä. Toimistotilojen vuokrausmarkkina piristyi erityisesti pääkaupunkiseudulla. Ilmarisen kiinteistösalkun tuotto oli 8,0 prosenttia. Kiinteistöjen käypiä arvoja tarkistettiin ja nettovaikutus tulokseen oli 39,1 miljoonaa euroa positiivinen.

Vuoden lopulla Ilmarinen sopi lähes 300 miljoonan euron kiinteistösalkun myymisestä perustettavalle kiinteistörahastolle, johon

Ilmarinen tuli sijoittajaksi noin kolmanneksen osuudella. Kauppa toteutui tammikuussa 2007. Kaupan seurauksena Ilmarisen kiinteistö-sijoitusten osuus sijoitussalkussa laski runsaalla prosenttiyksiköllä.

Yritysrahoituksen lainakanta kasvoi hienoisesti, ja vuoden lopulla se oli noin miljardi euroa. Lainasalkun tuotto oli 4,4 prosenttia. Järjestämättömien luottojen osuus lainoista pysyi edelleen matalana 0,1 prosentissa. Ilmarisen sijoitukset absoluuttisen tuoton rahastoihin tuottivat 6,6 prosenttia.

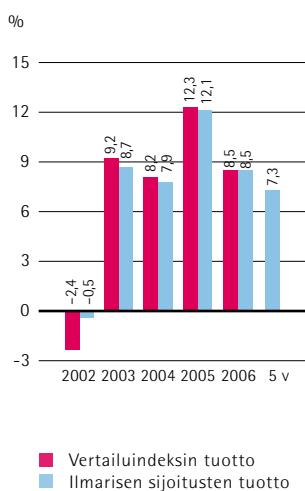
ILMARISEN SIOITUSTOIMINTA KUSTANNUSTEHOKASTA

Vuonna 2006 Ilmarisen sijoitusorganisaation omat kulut suhteessa hoidettavaan varallisuuteen olivat 0,04 prosenttia. Lisäksi yhtiö maksaa muun muassa ulkopuolisille varainhoitajille, välittäjille ja säilytysyhteisölle sijoitusvarallisuuden hoidosta.

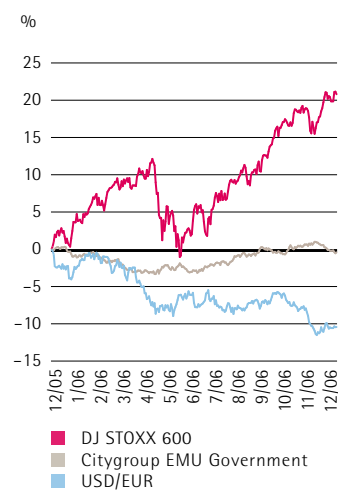
Kanadalainen CEM Benchmarking Inc. teki viime vuonna vertailututkimuksen Ilmarisen sijoitustoiminnan kokonaiskuluista. Tutkimuksessa otettiin huomioon sijoitusten tuotot ja verrattiin Ilmarisen sijoitustoimintaa 17 kansainvälisen ja kahden suomalaisen eläkesijoittajan yhteensä vajaan 700 miljardin euron sijoitussalkkuihin. Ilmarisen sijoitusvarallisuuden kokonaishoitokulut olivat 0,23 prosenttia suhteessa hoidettavaan varallisuuteen. Tutkimuksen mukaan Ilmarisen sijoitustoimintaa hoidettiin hieman alemmin kustannuksin kuin vertailuryhmässä keskimäärin.

Ilmarinen voitti Euroopan parhaan eläkesijoittajan palkinnon Investment & Pensions Europeanin kilpailussa. Lisäksi Ilmarinen palkittiin Euroopan parhaana kolmessa alaluokassa. Tänä vuonna kilpailuun otti osaa nelisensataa eläkesijoittajaa ja rahastoa kymmenistä maista. ■

Sijoitusten tuottovertailu

Sijoitusmarkkinoiden tuottoja 2006

ILMARISEN TALOUDELLINEN ASEMA ON VAHVA

Ilmarisen asema lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavana vakuutusyhtiönä edellyttää sen toiminnalta erityistä vastuullisuutta. Tähän sisältyy olennaisena osana huolenpito yhtiön taloudellisesta asemasta ja siihen liittyvien riskien hallinnasta.

Yhtiön taloudellisen aseman arvioiminen edellyttää sekä vuotuisen että pitkän aikavälin tuloksen tarkastelua ja näiden ohella vakavaraisuuspuskurien riittävyyden arviointia suhteessa yhtiön vastuusiin ja riskeihin.

Ilmarisen tavoitteiden saavuttaminen ja taloudellisen aseman vahvuus varmistetaan asianmukaisella riskienhallinnalla. Tätä selostetaan tarkemmin toimintakertomuksessa sivuilla 41–42 ja tilinpäätöksen liitetiedoissa sivuilla 71–75 sekä yhtiön verkkosivuilla www.ilmarinen.fi.

VAKUUTUSLIIKE

Vakuutusliikkeen riskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuelan riittävyyteen suhteessa yhtiön vastuulla oleviin nykyisiin ja tuleviin eläkkeisiin. Pitkällä aikavälillä keskeisin vakuutusliikkeen riskeistä on odotettavissa olevan eliniän pituuteen liittyvä epävarmuus, lyhyemmällä aikavälillä alkavien eläkkeiden lukumäärään ja suuruuteen liittyvä epävarmuus.

Vakuutusliikkeen riskienhallinta perustuu lain turvaavuusvaatimukset täyttäviin laskuperusteisiin, joiden mukaan vakuutusmaksu ja vastuuelva lasketaan, sekä yhtiön aktuaaritoimen suorittamiin ana-

lyyseihiin. Tariffit ovat yhteiset kaikille työeläkevakuutusyhtiöille, ja yhtiön on lain mukaan myönnettävä kaikki siltä haetut vakuutukset.

Vakuutusliikkeen vuotuisen tuloksen heilahteluun varaudutaan vastuuelkaan sisällytetyllä puskurilla, tasoitusvastuulla, joka on kertynyt vakuutusliikkeen aikaisempien vuosien ylijäämistä. Työeläkevakuutusyhtiöiden yhteisissä laskuperusteissa tasoitusvastuulle määritellään vakuutusliikkeen puskuritarpeen mukaisesti mitoitettut rajat.

Työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuus on muutamassa vuodessa alentunut kolmannekseen aikaisemmasta tasostaan. Muutos vaikuttaa pysyvältä, joten työeläkeyhtiöiden tasoitusvastuita pienennetään asettamalla työkyvyttömyysmaksu arvioitua työkyvyttömyysmenoa matalammaksi ja antamalla työkyvyttömyysmaksuun vuonna 2007 vastaava tilapäinen alennus kuin vuonna 2006.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan riskienhallinnan viitekehyksenä toimii työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuussäännöstö. Sijoitustoiminnan riskeihin varaudutaan toimintapääomalla, jonka muodostavat yhtiön varsinaisen eläkevastuun ja tasoitusvastuun ylittävät varat.

Lainsäädännössä asetetut toimintapääoman vähimmäisvaatimus, vakavaraisuusraja ja muut valvontarajat riippuvat yhtiön sijoitustoiminnan riskinotosta siten, että riskipitoisempi sijoitustoiminta edellyttää suurempaa toimintapääomaa. Vuoden 2007 alusta entinen toimintapääoman tavoitevyöhyke poistui ja vakavaraisuusrajan laskenta perustuu aiempaa tarkemmin sijoitusten todellisiin riskeihin. Yhtiön hallitus päättää sijoitustoiminnan kokonaisriskitasosta.

Vastuuelalle on vuosittain hyvitetty korko, joka riippuu työeläkelaitosten keskimääräisestä vakavaraisuusasteesta ja vuodesta 2007 lukien myös niiden noteerattujen osakesijoitusten keskimääräisestä tuotosta. Tuottorippuvuus siirtää osan osakkeiden hintariskistä koko työeläkejärjestelmän vastuulle. Jos sijoitustoiminnan tuotot ylittävät vastuuel-

Tulos käyvin arvoin, milj. €					
	Omalla vastuulla oleva vakuutusliike	Muu vakuutusliike	Sijoitus-toiminta	Hoito-kustannus-liike	Yhteensä
Vakuutusmaksutulo	573,9	1 983,8	1,6	93,2	2 652,6
Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin			1 810,0		1 810,0
Maksetut korvaukset	-478,7	-1 762,1	3,7		-2 237,1
Vastuuelan muutos	-71,2	-209,1	-995,6		-1 275,9
Kokonaisliikekulut	-4,2		-10,0	-71,8	-85,9
Muut tuotot ja kulut		-12,7	0,0	1,4	-11,3
Verot			-2,1		-2,1
Tulos käyvin arvoin	19,9	0,0	807,6	22,9	850,3
Tasoitusvastuun muutos					-16,3
Osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen					-647,7
Arvostuserojen muutos					-96,6
Poistoeron muutos					0,8
Siirto asiakashyvityksiin					-81,0
Tilikauden voitto virallisella tuloslaskelmalla					9,4

Tase käyvin arvoin, 31. 12. 2006, milj. €

Vastaavaa		Vastattavaa	
Sijoitukset käyvin arvoin	22 994,9	Oma pääoma ehdotetun voitonjaon jälkeen	86,1
Saamiset	628,2	Poistoero	14,7
Muu omaisuus	12,4	Arvostuserot	2 177,9
		Osittamaton lisävakuutusvastuu	3 588,3
		Toimintapääoman muut erät	-39,0
		Toimintapääoma	5 828,0
		Tasoiusvastuu	909,9
		Vakavaraisuuspääoma	6 738,0
		Ositettu lisävakuutusvastuu (asiakashyvityksiin)	81,0
		Varsinainen vastuovelka ¹⁾	16 337,9
		Muut velat ²⁾	478,5
Vastaavaa yhteensä	23 635,4	Vastattavaa yhteensä	23 635,4

¹⁾ vastuovelka ilman lisävakuutusvastuita ja tasoiusvastuuta
²⁾ sisältää toimintapääomasta vähennetyt taseen ulkopuoliset erät 39,0 milj. euroa, sekä ehdotetun voitonjaon 1,7 milj. euroa

velalle hyvitettävän koron, erotus kasvattaa toimintapääomaa. Päinvastaisessa tilanteessa toimintapääomaa puretaan tarvittava määrä. Korkea vakavaraisuus merkitsee samalla suurempia asiakashyvityksiä.

TALOUDELLINEN ASEMA

Ilmarisen kokonaistulos vuodelta 2006 oli 850,3 miljoonaa euroa ja tase käyvin arvoin oli 23 635,4 miljoonaa euroa. Viralliseen tilinpäätökseen sisältyvät tunnusluvut ja analyysit on esitetty sivuilla 66–70.

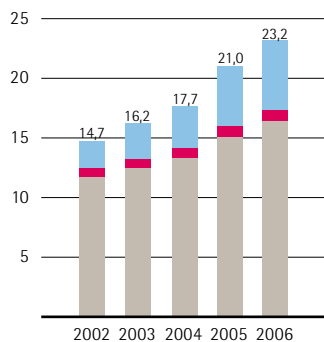
Ilmarisen sijoitustoiminnan tulos oli hyvä. Tulos vastuuelan tuottovaatimuksen vähentämisen jälkeen oli 807,6 miljoonaa euroa. Toimintapääoma kasvoi vuonna 2006 737,9 miljoonaa euroa 5 828,0 miljoonaa euroon. Se oli 33,7 prosenttia toimintapääomavaatimusten perusteena olevasta vastuuelasta ja 2,4-kertainen verrattuna vakavaraisuusrajaan. Osakekurssit olisivat voineet laskea noin 50 prosenttia tai yleinen korkotaso nousta noin 8 prosenttiyksikköä, ennen kuin Ilmarisen toimintapääoma olisi laskenut vakavaraisuusrajalle.

Yhtiön vahva toimintapääoma kestää sijoitusmarkkinoiden luonteeseen liittyvän vaihtelun ja mahdollistaa siten Ilmarisen pitkäjänteisen, tuottohakuisen sijoitusstrategian, jossa osakkeilla on suuri osuus sijoitusten tavoitejakaumassa. Tilinpäätökseen liitetiedoissa sivuilla 71–75 esitetään yhtiön sijoitustoiminnan riskien hallintaan liittyvää tietoa, muun muassa sijoitussalkun herkkyyksianalyysi.

Varsinainen vastuovelka, tasoiusvastuu ja toimintapääoma ovat kukin omalta osaltaan turvaamassa eläkkeitä. Näiden katteena olevat eläkevarat käsittävät yhtiön varallisuuden jokseenkin kokonaan. Varsinainen vastuovelka on turvaavasti laskettu ja sen tulee aina olla katettu. Se kasvaa tasaisesti vakuutuskannan kehityksen mukaisesti, toisin kuin tasoiusvastuu ja toimintapääoma, jotka ottavat vastaan vakuutusliikkeen tuloksen ja sijoitustoiminnan tuloksen heilahtelut. Ilmarisen vakavaraisuus on erittäin vahva ja riskinotto on pidetty hallittuna suhteessa vakavaraisuuspuskurien kokoon. █

Eläkevarat

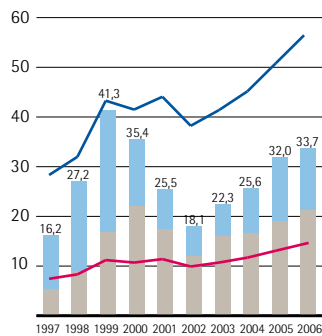
Mrd. €

■ Toimintapääoma
 ■ Tasoiusvastuu
 ■ Varsinainen eläkevastuu

Vakavaraisuus vuositasolla

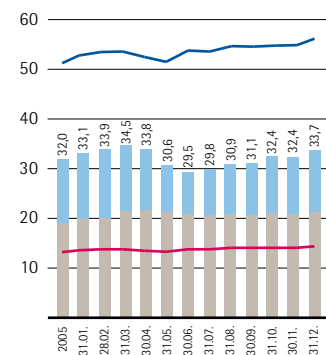
% vastuuelasta

■ Arvostuserot ja muut taseen ulkopuoliset erät
 ■ Taseeseen sisältyvä toimintapääoma
 ■ Toimintapääoman enimmäismäärä
 ■ Vakavaraisuusraja

Vakavaraisuus kuukausitasolla

% vastuuelasta

■ Arvostuserot ja muut taseen ulkopuoliset erät
 ■ Taseeseen sisältyvä toimintapääoma
 ■ Toimintapääoman enimmäismäärä
 ■ Vakavaraisuusraja

YHTEISKUNTAVASTUU

ARVOT OHJAAVAT TOIMINTAA

Ilmarinen on eläkevakuutusyhtiö, joka hoitaa lakisääteistä työeläketurvaa ja tulevien eläkkeiden katteena olevaa sijoitusomaisuutta. Yhteiskunnallinen vastuu kuuluu erottamattomasti Ilmarisen jokapäiväiseen toimintaan. Ilmarisen arvot, hyvä vakuutustapa, omistajapolitiikka, sijoittamisen eettiset ohjeet ja riskienhallintapolitiikka ohjaavat yhtiön toimintaa. Lisäksi Ilmarinen noudattaa listayhtiöitä koskevaa suositusta yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä. Lainsäädäntönsä velvoittamina työeläkeyhtiöt joutuvat kuitenkin poikkeamaan suosituksista muutamassa kohdassa. Ilmarisen hallitus on hyväksynyt edellä mainitut eettiset ohjeistot.

Yhteiskuntavastuuasioiden koordinoijana Ilmarisessa toimii yhteiskuntavastuutoimikunta, jossa on asiantuntijat jokaiselta yhtiön toiminta-alueelta.

VASTUU TYÖELÄKKEISTÄ

Ilmarinen kantaa osaltaan vastuuta koko suomalaisen työeläketurvan ja sen taloudellisen kestävyyskehittämisestä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi laaja-alaista asiantuntija-apua toimialan lainvalmistelutyössä.

Yhtiö edistää asiakasyritystensä työntekijöiden työssä jaksamista ja jatkamista sekä työkyvyttömyysriskin hallintaa työkyvyn ylläpitoa kuntoutusohjelmilla. Näin yhtiö haluaa olla mukana luomassa edellytyksiä hyvälle ja pitkälle työelämälle.

Vuonna 2006 Ilmarinen perusti hylkäävän työkyvyttömyyspäätöksen saaneille asiakkailleen valtakunnallisen ohjaus- ja neuvontapalvelun. Palveluun sisältyy mahdollisuus keskustella asiantuntijoiden kanssa hylkäävän päätöksen perusteista sekä kartoittaa toimeentuloon ja työelämässä jatkamiseen liittyviä vaihtoehtoja.

TYTYVÄISET ASIAKKAAT

Hyvä asiakaspalvelu ja tyytyväiset asiakkaat ovat yhtiön toiminnan keskeisiä tavoitteita. Yhtiö ja sen yhteistyökumppanit ovat sitoutuneet noudattamaan asiakassuhteiden hoidossa hyvää vakuutustapaa.

Osa yhtiön toiminnan taloudellisesta hyödystä jaetaan yritysasiakkaille hyvityksinä. Ilmarinen haluaa osallistua omalta osaltaan suomalaisten yritysten toimintaedellytysten parantamiseen ja samalla myös työllisyyden edistämiseen sijoittamalla työeläkevaroja monipuolisesti ja laajasti suomalaisiin yrityksiin. Vuoden 2006 lopulla yhtiön noin 9 miljardin euron osakesalkusta 38 prosenttia oli suomalaisissa osakkeissa.

Asiakastytyväisyyttä ja yrityskuvaa tutkitaan vuosittain, ja asiakkaiden ääni kuuluu myös neuvottelukuntien kautta. Vakuutusasiakkaiden, vakuutettujen sekä eläkeasiain neuvottelukuntien tehtävänä on syventää yhteistyötä ja vuorovaikutusta, myötävaikuttaa kehitystarpeiden esille tuomiseen vakuutus- ja eläketurva-asioissa sekä parantaa alueellisten näkökohtien huomioon ottamista päätöksenteossa.

Vuonna 2006 Ilmarinen perusti ensimmäisenä työeläkeyhtiönä neuvottelukunnan myös eläkkeensaajille, jotta myös heidän näkökulmansa tulisi paremmin huomioiduksi yhtiön toiminnassa.

TULOKSELLINEN TOIMINTA

Yhtiö tähtää tuloksiin tavoitteellisella johtamisella, tulosten mittamisella ja palkitsemisella. Yhtiön tuloskortin näkökulmat ovat lähes samat kuin arvot, eli arvot ja tavoitteet ohjaavat toimintaa samaan suuntaan.

Taloudellinen vastuu lähtee yhteiskunnallisesta veloitteesta huolehtia eläkejärjestelmän kestävydestä. Ilmarinen pyrkii saamaan tulevia eläkkeitä varten rahastoiduille varoille parhaan mahdollisen tuoton riskinkantokykynsä puitteissa. Tavoitteena on myös kustannuksiltaan tehokas sekä läpinäkyvä toiminta.

Ilmarinen noudattaa sijoitustoiminnassaan yhtiön hallituksen vahvistamaa omistajapolitiikkaa sekä eettisiä ohjeita sijoituskohteiden vastuullisuudesta. Omistajapolitiikan mukaisesti yhtiön sijoitus-toiminnan pitää olla paitsi tuottavaa, myös vastuullista ja eettisesti kestävä.

Ilmarinen allekirjoitti YK:n vastuullisen sijoittamisen ohjeet marraskuussa 2006. Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteista kerrotaan lisää vuosikertomuksen sivuilla 16–17.

KEHITTYVÄ TYÖYHTEISÖ

Ilmarisen henkilöstöpolitiikan keskeiset periaatteet ovat hyvä työyhteisö ja johtamisympäristö sekä yksilön arvostaminen. Sisäistä ilmapiiritutkimusta on tehty jo yli 30 vuotta, ja tuloksia on hyödynnetty toiminnan kehittämisessä järjestelmällisesti. Ilmarislaiset ovat tutkimuksen mukaan aina arvostaneet yhtiötä hyvänä työnantajana, vaikka kehittämiskohteitakin on havaittu. Työsuhteiden keskimääräinen pituus on Ilmarisessa noin 14 vuotta. Lähtövaihtuvuus on vajaan kuusi prosenttia.

Tasa-arvoisuus tarkoittaa Ilmarisessa mm. tasavertaisia urakehitysmahdollisuuksia riippumatta sukupuolesta ja iästä. Lähiesimiehistä naisia on 81 prosenttia, keskijohdosta ja ylimmästä johdosta 41 prosenttia. Työntekijöillä on laaja edustus yhtiön eri toimielimissä ja siten hyvät mahdollisuudet vaikuttaa yhtiön toimintaan. Tasa-arvoa mitataan myös palkkauksella. Naisten palkat ovat palkkaryhmissä hieven korkeampia kuin miehillä, kun taas miesten palkat ovat korkeampia palkkaryhmien yläpuolella.

Henkilöstön koulutukseen käytettiin viime vuonna neljä päivää ilmarislaista kohti. Suurin osa koulutuksesta liittyi prosessien ja

asiakaspalvelun kehittämiseen. Taitoja kartutetaan yhä enemmän työssä oppimalla.

Ilmarisen henkilöstöstrategian keskeisiä tavoitteita ovat osaamisen varmistaminen, asiakaspalveluhenkisyuden kehittäminen, tehokkuuden ja joustavuuden lisääminen sekä toimintatapojen uudistaminen. Myös henkilöstön työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistetään monin tavoin. Motivoitunut ja osaava henkilöstö mahdollistaa yhtiön strategian toteuttamisen ja johtaa haluttuihin tuloksiin.

YMPÄRISTÖVASTU

Työeläkevakuuttaminen on palveluliiketoimintaa ja tietojen käsittelemistä, joten Ilmarisen oman toiminnan ympäristövaikutukset eivät ole kovin merkittäviä.

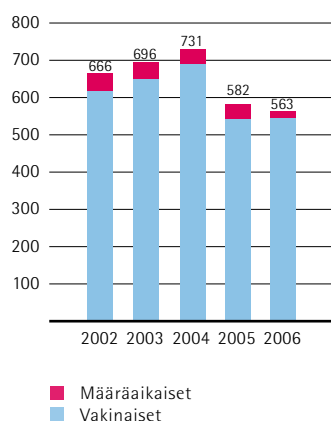
Ympäristövastuun asiat liittyvät olennaisesti Ilmarisen kiinteistö-sijoituksiin. Yhtiö on aktiivinen toimija ympäristövastuuseen liittyvien kiinteistöalan toimintamallien ja rakennuttamisen ratkaisujen edistämässä. Yhteistyökumppaneilta edellytetään ympäristövastuullisuutta ja elinkaariajattelua, jotka kattavat muun muassa materiaalivalintojen, teknisten ratkaisujen, jätehuollon sekä energian- ja vedenkulutuksen perusperiaatteet.

Ilmarinen määritteli vuonna 2006 kiinteistön ylläpidon ja rakentamisen palvelujen hankintaperiaatteensa, joihin kuuluvat hankintatoimen taloudellinen riippumattomuus, oikeudenmukaisuus, avoimuus sekä markkinaehtoisuus.

Ilmarisen yhteiskuntavastuun periaatteista, toimintatavoista ja mittareista kerrotaan lisää verkkosivuston yhteiskuntavastuuosiossa www.ilmarinen.fi.

Ilmarisen henkilöstöraportti 2006 on julkaistu verkkoversiona osoitteessa www.ilmarinen.fi.

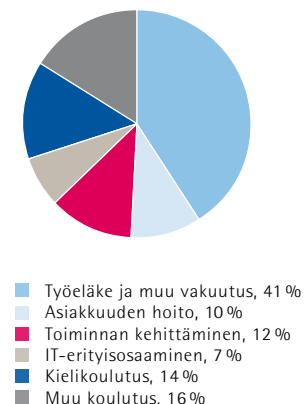
Henkilömäärän kehitys

Henkilöstön ikäjakauma 2006

Henkilöstön koulutusjakauma 2006

ILMARISEN HALLINTO JA OHJAUS

YLEISTÄ

Ilmarinen on keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö, jonka omistavat yhtiöjärjestyksessä mainituin edellytyksin asiakkaat eli vakuutusentottajat ja Ilmarisessa vakuutetut työntekijät sekä takuupääoman omistajat.

Työeläkevakuutusyhtiöiden hallintoa ja valvontaa säätelevät osakeyhtiölaki, vakuutusyhtiölaki, työeläkevakuutusyhtiölaki ja yhtiöjärjestys. Ilmarinen noudattaa näiden lisäksi listayhtiöitä koskevaa suositusta yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä. Työeläkevakuutusyhtiöitä koskeva lainsäädäntö velvoittaa kuitenkin muutamassa kohdassa työeläkeyhtiöt suosituksista poikkeavaan toimintatapaan.

YHTIÖKOKOUS

Ylintä päätösvaltaa Ilmarisessa käyttävät osakkaat yhtiökokouksessa. Äänioikeus yhtiökokouksessa on osakkailla tai heidän valtuuttamallaan edustajilla.

Yksityiskohtaiset tiedot äänioikeuden jakoperusteista löytyvät Ilmarisen yhtiöjärjestyksestä yhtiön internet-sivuilta osoitteesta www.ilmarinen.fi.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa on käsiteltävä lainsäädännön edellyttämät tilinpäätösasiat sekä muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Vuoden 2006 varsinainen yhtiökokous pidettiin 6. 4. 2006 Ilmarisessa. Kokouksessa käsiteltiin yhtiöjärjestyksessä määrätyt asiat, ja lisäksi kuultiin toimitusjohtajan katsaus vuodesta 2005.

Yhtiökokous muutti myös Ilmarisen yhtiöjärjestystä siten, että takuupääoman omistajien äänioikeus alenee asteittain 55 äänestä viiteen ääneen takuusuutta kohden vuosien 2006–2011 aikana. Kaikki kokouksen päätökset olivat yksimielisiä.

HALLINTONEUVOSTO

Työeläkevakuutusyhtiölain mukaan työeläkeyhtiöllä on oltava hallintoneuvosto, jonka tehtävät määräytyvät lain, säännösten ja Ilmarisen yhtiöjärjestyksen mukaan. Hallintoneuvoston tehtävänä Ilmarisessa on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa.

Yhtiökokous valitsee hallintoneuvostoon 28 jäsentä kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Vähintään puolet jäsenistä valitaan keskeisiä työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä siten, että näistä seitsemän on työnantajien ja seitsemän palkansaajien ehdottamaa henkilöä.

Hallintoneuvoston jäsenistä puolet on vuosittain erovuorossa. Hallintoneuvosto valitsee kalenterivuositain keskuudestaan puheenjohtajansa. Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2006 kaksi kertaa. Yhtiökokouksen 6. 4. 2006 korotuspäätöksen jälkeen hallintoneuvoston puheenjohtajan palkkio on 5 000 euroa, varapuheenjohtajan 3 800 euroa sekä jäsenten 2 500 euroa vuodessa. Puheenjohtajan kokouspalkkio ja tarkastuspalkkio ovat 350 euroa kokoukselta. Jäsenten kokouspalkkio ja tarkastuspalkkio ovat 300 euroa. Hallintoneuvoston jäsenet on esitely sivulla 26.

HALLITUS

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Ilmarisen hallituksella on työjärjestys, jonka mukaan hallituksen keskeisiä tehtäviä ovat yhtiön strategisista linjauksista päättäminen, vuosittaisen sijoitussuunnitelman ja riskienhallintasuunnitelman laatiminen sekä yhtiökokouksessa käsiteltävien asioiden valmistelu. Lisäksi hallituksella on nimitys- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta.

Hallintoneuvosto valitsee hallitukseen neljäksi vuodeksi kerrallaan 12 varsinaista jäsentä sekä neljä varajäsentä. Hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä vähintään puolet on valittava keskeisten työntekijä ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä siten, että tällä tavoin valittuja jäseniä ja vastaavasti varajäseniä on yhtä monta.

Hallituksen jäsenen ja varajäsenen toimikausi alkaa valintaa seuraavan tilikauden alussa ja päättyy valintaa seuraavan neljännen tilikauden lopussa. Nykyisten hallituksen jäsenten toimikausi alkoi 1.1.2006 ja päättyy vuonna 2009. Hallitus valitsee kunkin kalenterivuoden alussa keskuudestaan puheenjohtajansa. Vuonna 2006 hallitus kokoontui yhteensä 10 kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisaste kokouksiin oli 78 prosenttia. Hallituksen puheenjohtajan palkkio on 20 000 euroa, varapuheenjohtajan 15 000 euroa, jäsenten 10 000 euroa ja varajäsenten 6 500 euroa vuodessa. Puheenjohtajan kokouspalkkio on 400 euroa, varapuheenjohtajan 375 euroa sekä jäsenten ja varajäsenten kokouspalkkio 275 euroa kokoukselta. Hallituksen jäsenet on esitelty sivuilla 26–27.

TOIMITUSJOHTAJA, TOIMITUSJOHTAJAN SIJAINEN JA VARATOIMITUSJOHTAJA

Ilmarisessa on hallituksen nimittämä toimitusjohtaja ja hänen sijaisenaan toimiva varatoimitusjohtaja.

Toimitusjohtajana toimi 31.12.2006 saakka Kari Puro ja siitä alkaen Harri Sailas. Toimitusjohtajan sijainen on varatoimitusjohtaja Jaakko Tuomikoski.

LIIKETOIMINNAN MUU ORGANISOINTI JA VASTUUT

Ilmarisessa on hallituksen nimittämiä johtajia, jotka vastaavat vastuualueensa toiminnasta ja tekevät päätökset toimialaansa kuuluvista asioista hyväksytyyn strategiaan, tulokorttien ja budjettien puitteissa.

Säännöllisesti kokoontuva Ilmarisen johtoryhmä toimii toimitusjohtajan tukena päätöksenteossa. Johtoryhmä osallistuu koko Ilmarista koskevien ratkaisujen valmisteluun, toteutuksen ohjaukseen ja seurantaan. Ilmarisen johtoryhmä on esitelty sivuilla 28–29.

JOHDON PALKKIOT JA ELÄKEIKÄ

Ilmarisessa on hallituksen hyväksymä koko henkilökuntaa koskeva palkkiojärjestelmä. Tulospalkkion suuruuteen vaikuttavat yhtiön tavoitteiden saavuttamisaste, oman yksikön tavoitteiden saavuttamisaste ja henkilökohtainen suoriutuminen. Sijoituslinjan johdolla ja asiantuntijoilla on oma palkitsemisjärjestelmänsä.

Johtajien eläkeikä poikkeaa lain mukaisesta eläkeiästä ennen 1.7.1992 nimitettyjen johtajien osalta, joiden eläkeikä on 60 vuotta. Toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta.

Toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot vuonna 2006 olivat 546 490 euroa.

SISÄPIIRI

Ilmarisella on hallituksen viimeksi 2.2.2006 hyväksymä sisäpiiri-ohje. Sen tarkoituksena on edistää Ilmarisen sijoitustoiminnan julkista luotettavuutta. Pysyvään sisäpiiriin kuuluvat henkilöt, jotka asemansa tai tehtävänsä perusteella saavat haltuunsa säännönmukaisesti sisäpiiritietoa. Lisäksi sisäpiiri-ohjetta sovelletaan tilapäisiin sisäpiiriläisiin, jotka saattavat saada hankekohtaisesti sisäpiiritietoa. Tavoitteena on lisätä tietämystä sisäpiirimääräyksistä niin, ettei määräyksiä tahattomastikaan rikota.

RISKIENHALLINTA- JA VALVONTAJÄRJESTELMÄT

Ilmarisen riskienhallinnasta ja valvontajärjestelmistä kerrotaan sivuilla 71–75. Tilintarkastajat sekä hallintoneuvoston jäsenistään vuosittain valitsevat eläkeratkaisutoiminnan ja sijoitustoiminnan tarkastajat sekä hallituksen valiokuntien jäsenet luetellaan sivulla 27.

Ilmarinen maksoi palkkioita tilintarkastusyhteisölleen PricewaterhouseCoopers Oy:lle tilikaudelta 2006 arvonlisäverot mukaan lukien tilintarkastuksesta 310 055 euroa, veroneuvonnasta 50 238 euroa ja muusta neuvonnasta 139 961 euroa.

Ilmarisen hallitus: Eino Halonen, Timo Parmasuo, Jukka Hienonen, Jukka Alho, Reijo Karhinen ja Eero Ylä-Soininmäki

HALLINTO

HALLINTONEUVOSTO, HALLITUS JA TARKASTAJAT

HALLINTONEUVOSTO

Puheenjohtaja Timo Peltola
Vuorineuvos,
erovuorossa 2008

Varapuheenjohtaja Antti Herlin
Hallituksen puheenjohtaja, Kone Oyj,
erovuorossa 2007

Varapuheenjohtaja Matti Viljanen
Puheenjohtaja, Uusi Insinööriliitto UIL ry,
erovuorossa 2008

Jorma Eloranta
Toimitusjohtaja, Metso Oyj,
erovuorossa 2008

Maija-Liisa Friman
Toimitusjohtaja, Aspocomp Group Oyj,
erovuorossa 2007

Henrik Gayer
Diplomiekonomi,
erovuorossa 2008

Kim Gran
Toimitusjohtaja, Nokian Renkaat Oyj,
erovuorossa 2008

Pertti Hagren
Päälouottamusmies, BEMIS Valkeakoski Oy,
erovuorossa 2007

Ippo Jalasjoki
Toimitusjohtaja, YIT Rakennus Oy,
erovuorossa 2007

Liisa Joronen
Hallituksen puheenjohtaja, SOL Palvelut Oy,
erovuorossa 2008

Kai Korhonen
Toimialajohtaja, Stora Enso Oyj,
erovuorossa 2008

Veikko Kuusakoski
Hallituksen puheenjohtaja, Kuusakoski Group Oy,
erovuorossa 2008

Antti Lagerroos
Merenkulkuneuvos, toimitusjohtaja,
Finnlines Oyj,
erovuorossa 2007

Simo Leivo
Toiminnanjohtaja, Ammattiliitto Suora ry,
erovuorossa 2007

Matti Lievonen
Toimialajohtaja, UPM-Kymmene Oyj,
erovuorossa 2008

Juhani Maijala
Hallituksen puheenjohtaja, Lassila &
Tikanoja Oyj,
erovuorossa 2008

Markku Niskala
Pääsihteeri, Kansainvälinen Punainen Risti,
erovuorossa 2007

Krister Olsson
Puheenjohtaja, Suomen Taksiliitto ry,
erovuorossa 2007

Kirsti Pipoonius
Hallituksen varapuheenjohtaja, Sodexo Oy,
erovuorossa 2007

Veli-Matti Puutio
Toimitusjohtaja, Osuuskauppa Arina,
erovuorossa 2007

Markku Ruohonen
Sosiaalineuvos,
erovuorossa 2007

Timo Rätty
Puheenjohtaja, Auto- ja Kuljetusalan
Työntekijäliitto AKT ry,
erovuorossa 2008

Markku Rönkkö
Toimitusjohtaja, Karelia Yhtymä Oy,
erovuorossa 2007

Pirjo Terilehto
Talousjohtaja, Toimihenkilöunioni TU ry,
erovuorossa 2008

Kalevi Vanhala
Puheenjohtaja, Puu- ja erityisalojen liitto,
erovuorossa 2007

Erkki Varis
Toimitusjohtaja, Oy Metsä-Botnia Ab,
erovuorossa 2008

Esa Vilkuna
Puheenjohtaja, Posti- ja logistiikka-alan
unioni PAU ry,
erovuorossa 2008

Esko Vuorinen
Konsernijohtaja, Kolmeks-yhtiöt,
erovuorossa 2007

HALLITUS

Kaikkien hallituksen jäsenten ja varajäsenten toimikausi päättyy 31. 12. 2009.

Puheenjohtaja Hannu Syrjänen
Toimitusjohtaja, SanomaWSOY Oyj,
s. 1951, ekon., oikeust. kand.

Varapuheenjohtaja Leif Fagernäs
Toimitusjohtaja,
Elinkeinoelämän keskusliitto EK,
s. 1947, oikeust. kand.

Varapuheenjohtaja Lauri Ihalainen
Puheenjohtaja, Suomen Ammattiliittojen
Keskusjärjestö SAK ry,
s. 1947

Jukka Alho
Konsernijohtaja, Suomen Posti Oyj,
s. 1952, dipl.ins.

George Berner
Toimitusjohtaja, Berner Osakeyhtiö,
s. 1948, dipl.ins.

Arto Hiltunen, Hannu Syrjänen, Marja Usvasalo, George Berner, Erkki Vuorenmaa, Leif Fagernäs, Lauri Ihalainen, Risto Piekka, Seppo Junntila ja Hannu Rautiainen

Eino Halonen

Toimitusjohtaja,
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi,
s. 1949, ekon.

Jukka Hienonen

Toimitusjohtaja, Finnair Oyj,
s. 1961, kauppat. maist.

Arto Hiltunen

Toimitusjohtaja, HOK-Elanto,
s. 1958, ekon.

Seppo Junntila

Pääsihteeri,
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry,
s. 1947, prosessitekniikko

Reijo Karhinen

Pääjohtaja, Osuuspankkikeskus Osk,
s. 1955, kauppat. maist.

Leena Niemistö

Toimitusjohtaja, Oy Dextra Ab,
s. 1963, lääket. tri
(9.3.2007 lähtien)

Risto Piekka

Puheenjohtaja, AKAVA ry,
s. 1948, valtiot. maist.

Marja Usvasalo

Toimitusjohtaja, Kalevala Koru Oy,
s. 1947, kauppat. maist.
(8.3.2007 asti)

Varajäsenet

Timo Parmasuo

Hallituksen puheenjohtaja, Meconet Oy,
s. 1950, ins.

Hannu Rautiainen

Lainopillinen asiamies,
Elinkeinoelämän keskusliitto EK,
s. 1952, varat., ekon.

Erkki Vuorenmaa

Puheenjohtaja, Metallityöväen Liitto ry,
s. 1947

Eero Ylä-Soininmäki

Toimitusjohtaja,
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö,
s. 1952, dipl.ins.

**ELÄKERATKAISUTOIMINNAN
TARKASTAJAT**

Varsinaiset tarkastajat

Henrik Gayer
Ilpo Jalasjoki
Antti Lagerroos
Simo Leivo
Krister Olsson
Kalevi Vanhala

Varamiehet

Jorma Eloranta
Liisa Joronen
Kai Korhonen
Veikko Kuusakoski
Timo Rätty
Erkki Varis

**SIJOITUSTOIMINNAN
TARKASTAJAT**

Varsinaiset tarkastajat

Maija-Liisa Friman
Kim Gran
Matti Lievonen
Juhani Majjala
Markku Rönkkö
Esa Vilkkuna

Varamiehet

Antti Herlin
Kirsti Piponius
Veli-Matti Puutio
Pirjo Terilehto
Matti Viljanen
Esko Vuorinen

**NIMITYS- JA PALKITSEMIS-
VALIOKUNTA**

Puheenjohtaja Hannu Syrjänen
Leif Fagernäs
Lauri Ihalainen

TARKASTUSVALIOKUNTA

Puheenjohtaja George Berner
Seppo Junntila
Hannu Rautiainen

TILINTARKASTAJAT

PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö:
Vastuunalainen tarkastaja
Juha Wahlroos, kauppat. maist., KHT
Sirkku Valkjärvi, ekonomi, KHT

Varatilintarkastajat

Sari Airola, ekonomi, KHT
Marja-Terttu Sotka, kauppat. maist., KHT

Ilmarisen johtoryhmä: Harri Sailas, Tuula Kosonen, Hillevi Mannonen ja Jaakko Tuomikoski

JOHTORYHMÄ, OSASTOPÄÄLLIKÖT JA MUU JOHTO

JOHTORYHMÄ

HARRI SAILAS

Toimitusjohtaja
s. 1951, ekon.,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 2006

JAAKKO TUOMIKOSKI

Varatoimitusjohtaja
s. 1950, fil. maist., SHV,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 1981

SINI KIVIHUHTA

Asiakasyhteysjohtaja
s. 1959, oikeust. kand.,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 1983

TIMO ARO

Eläkejohtaja
s. 1955, lääket. ja kir. tri, MSc.,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 1994

JUSSI LAITINEN

Sijoitusjohtaja
s. 1956, kauppat. maist., dipl. ekon.,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 2001

JUHANI KARJASILTA

Hallintojohtaja
s. 1959, dipl.ins.,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 2002

PIRKKO AUVINEN

Lakiasiaintohtaja
s. 1950, oikeust. kand.,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 1974

HILLEVI MANNONEN

Aktuaarijohtaja
s. 1958, fil. kand., SHV,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 1997

SATU MEHTÄLÄ

Viestintäjohtaja
s. 1960, kauppat. maist.,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 2001

TUULA KOSONEN

Henkilöstöedustaja
s. 1959, tradenomi,
Ilmarisen palveluksessa vuodesta 1999

Juhani Karjasilta, Sini Kivihuhta, Pirkko Auvinen, Timo Aro, Satu Mehtälä ja Jussi Laitinen

OSASTOPÄÄLLIKÖT JA MUU JOHTO 1. 3. 2007

ASIAKASYHTEYDET

Suurasiakasyhteudet
Suurasiakasjohtaja Jani Mikkola

Suurasiakasvakuutukset
Vakuutusjohtaja Tiina Nurmi

Osastopäällikkö Kirsti Koponen
Suurasiaakkaiden palveluosasto

Laskentapäällikkö Maarit Wilén
Asiantuntijapalvelut

Asiakaspalvelu
Asiakaspalvelujohtaja Irmeli Kesonen

Osastopäällikkö Paula Ojala-Ruuth
Asiakaspalveluosasto

Osastopäällikkö Juha Junnelin
Vakuutuspalveluosasto

Osastopäällikkö Markku Riikonen
Perintä- ja maksuliikenneosasto

Kehittämispalvelupäällikkö
Minna Hakkarainen
Kehittämispalvelut

Markkinointi
Markkinointijohtaja Ari Jaatinen

ELÄKEPALVELUT

Osastopäällikkö Tarja Hurskainen
Eläkeosasto

Osastopäällikkö Anne Koivula
Työkyvyttömyyseläke- ja kuntoutusosasto

Yli lääkäri Seppo Kettunen
Vakuutuslääketieteelliset asiantuntijat

Osastopäällikkö Eeva-Liisa Rahikainen
Eläkkeiden maksuosasto

Osastopäällikkö Anu Suutela-Vuorinen
Työnantajien eläkepalveluosasto

Osastopäällikkö Jari Matveinen
Eläkeneuvontaosasto

HALLINTOASIAT

Osastopäällikkö Olli-Veikko Kurvinen
Hallinto-osasto

Osastopäällikkö Arja Savolainen
Henkilöstöosasto

Osastopäällikkö Jukka Hirvinen
Tietohallinto

Johtaja Kristiina Hämäläinen
Toimintakustannusten laskenta

Kehittämispäällikkö Toni Äikäs
Yrityssuunnittelu ja tutkimus

SIJOITUSTOIMINTA

Arvopaperisijoitukset
Arvopaperisijoitusjohtaja Mikko Mursula

Johtaja Jari Eskelinen
Kansainväliset osake- ja korkosijoitukset

Osakejohtaja Matti Rusanen
Osakesijoitukset, Suomi

Johtaja Ville Helske
Allokaatio ja vaihtoehtoiset sijoitukset

Muut sijoitukset
Johtaja Esko Torsti
Kiinteistö- ja pääomasijoitukset,
yritysrahoitus

Kiinteistöjohtaja Tomi Aimonen
Suorat kiinteistösijoitukset

Yritysrahoitusjohtaja Vesa Pohjankoski
Yritysrahoitus

Sijoitushallinto
Osastopäällikkö Heidi Koskinen

TALOUS- JA AKTUAARIASIAT

Aktuaarijohtaja Hillevi Mannonen
Matemaattinen osasto

Osastopäällikkö Pirjo Pohjankoski
Talousosasto

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisen tarkastuksen päällikkö Markku Alho

VAKUUTUSASIAKKAIDEN NEUVOTTELUKUNTA

Juha Ahvenniemi,
Suomen Taloushallintoliitto ry

Pertti Ailio, Lönnberg Painot Oy

Juha Edgren, Advendil Oy

Olli Eräkivi, Kirjakauppaliitto ry

Petri Heino, Heinin Tukku Oy

Eero Heliövaara, SRV Yhtiöt Oyj

Irene Hämäläinen,
Viestintäalan ammattiliitto ry

Ari Impivaara, Uusi Insinööriliitto UIL ry

Hannu Isotalo, Lujatalo Oy

Lasse Johansson,
Rakennusosakeyhtiö Hartela

Ilkka Jokinen, Rinnekoti-Säätiö

Timo Juvakoski, Suomen Lääkäriliitto

Jarkko Järvinen, Modelia Oy

Eija Karivaara, Kanta-Hämeen Hengitys ry

Aku Keltto, Porin Diakonialaitoksen Säätiö

Jukka Kihlman, Koillismaan Osuuskauppa

Seppo Kinkki, Suomen Kauppaopettajat ry

Matti Korkiatupa, Ilkka-Yhtymä Oyj

Reijo Kärkkäinen, Suomen Yrittäjät ry

Pasi Lahtinen, Visuvesi Oy

Timo Laitinen,
Suomen Liikunta ja Urheilu SLU

Ilkka Lantto, Katri Antell Oy

Johanna Lehtonen, Pohjolan Matka

Tuomas M. S. Lehtonen,
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura SKS

Liisa Leiva, Suomen MS-liitto ry

Jari Lemmetyinen, Suomen Taksiliitto ry

Pekka Lerkkanen, Hotelli Kumpeli Oy

Matti Manner, Suomen Asianajajaliitto

Linnea Meder, HYY Yhtymä

Jari Mellas,
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry

Simo Moisio, Karisto Oy

Ahti Myllys,
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Mikko Nevalainen, Ouneva Oy

Jussi Niemelä, Machinery Oy

Jukka Niemi,
Sanmina-SCI EMS Haukipudas Oy

Jukka-Pekka Nikula, Komax Oy

Tuula Paalimäki,
Suomen Arkkitehtiiliitto SAFA

Tahvo Pekkinen,
Suomen Maarakentäjien Keskusliitto r.y.

Katri Pietilä, Aina Group Oyj

Matti Pörhö, Pörhön Autoliike Oy

Matti Pöyry, Suomen Hammaslääkäriliitto ry

Eeva Rantala, Tieteentekijöiden liitto

Antti Rantalainen,
Rantalainen Oy IA International

Taisto Riski, Kaleva Kustannus Oy

Seppo Saarelainen, Betonimestarit Oy

Veli Saarenheimo, Lihakeskusliitto ry

Pekka Sahamies,
Urheilutavarain varastomyynti Urtava Oy

Ossi Saksman, Oy Carlson

Ari Sandberg, Suomen Hiusyrittäjät ry

Erik Sjöberg, Vaasan Läänin Puhelin Oy

Magnus Sjöblom, Sitra

Janne Skogberg,
Sähkö- ja Teleurakoitsijaliitto STUL ry

Riitta Smolander, Kyyhkylä-säätiö

Aimo Takala, Kemijoki Oy

Kari Tarkiainen, Suomen Kultaseppien Liitto

Olli Tasala, Projecta Oy

Pentti Tiainen, Suomen Yrittäjät ry

Eija Tolvanen, Miinan Hoitolat Oy

Reijo Tuomela, Savonlinnan Puhelin Oy

Ilkka Tuominen,
Helsingin Käsityö- ja Teollisuusyhdistys ry

Jorma Turunen, Finpro ry

Seppo Vekka, Matka-Vekka Oy

Harry Viiala, HyXo Oy

Jorma Vähärautio,
Suomen Hotelli- ja Ravintolaliitto SHR ry

Ritva Välimäki, Suomen Lakimiesliitto ry

Antti Zitting, Sacotec Components Oy

Christian Österberg, Sormat Oy

VAKUUTETTUIEN JA ELÄKEASIAIN NEUVOTTELUKUNNAT

VAKUUTETTUIEN NEUVOTTELUKUNTA

Eila Ahonen, Lindström Oy, SAK

Erik Bussman, TietoEnator Oyj, AKAVA

Katja Eriksson, Componenta Pistons Oy, SAK

Seppo Fahlström,
Vantaan Sähkö-Jope Oy, SAK

Anne Gärding, Kaleva Kustannus Oy, SAK

Kari Halminen, Teollisuuden Voima Oy, SAK

Arto Halonen, Raha-automaattiyhdistys, SAK

Inkeri Hanki, Lassila & Tikanoja Oyj, SAK

Juha Häkkinen, Myynnin ja markkinoinnin
ammattilaiset SMKJ, STTK

Isto Kaarnalehto, Inspecta Oy, STTK

Markku Kankainen, UPM-Kymmene Oyj, SAK

Kari Koivisto, Yrjö Wigren Oy, SAK

Jukka Korhonen, Metso Panelboard Oy,
AKAVA

Lauri Korkeakoski, Nurmi Hydraulics Oy, SAK

Paula Koskinen, Paloheimo Oy, STTK

Reija Koskinen, Erityisalojen Toimihenkilö-
liitto ERTO ry, STTK

Hanna Laitila, Joutsen Finland Oy, SAK

Vesa Leskinen, A-Pihvi Kuopio Oy, SAK

Tarja Malén, Oy Rauma Stevedoring Ltd,
STTK

Anneli Myllärinen, Oy Metsä-Botnia Ab, STTK

Esa Mäenpää, Kuntopolku Oy, Peurunka, SAK

Juha Nevalainen, Kemphos Oy, AKAVA

Maritta Niemelä, Kemijoki Oy, STTK

Esa Pitkälä, Porin Linjat Oy, SAK

Seija Pyökeri,
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry., STTK

Pekka Rissanen, UPM-Kymmene Oyj, AKAVA

Reijo Ruppä, Vähälä Yhtiöt/
Veljekset Nurminen Ky, SAK

Raino Salmi, Ekokem Oy Ab, STTK

Eero Saloranta, Kemira Oyj, STTK

Tarja Savolainen, HOK-Elanto
Liiketoiminta Oy, SAK

ELÄKEASIAIN NEUVOTTELUKUNTA

Työntekijöiden edustajat

Eija-Sisko Huhtala
Sosiaalipoliittinen asiantuntija,
Toimihenkilöunioni TU

Erkki Rimpiläinen
Sosiaalisihiteeri,
Palvelualojen ammattiliitto PAM

Saana Siekinen
Koulutus- ja työvoimapolitiittinen
asiantuntija,
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK

Aleksei Solovjev
Neuvottelupäällikkö,
Uusi Insinööriliitto UIL

Työnantajien edustajat

Timo Höykinpuro
Asiantuntija,
Teknologiateollisuus ry

Hannu Rautiainen
Lainopillinen asiamies,
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Ilmarisen edustajat

Puheenjohtaja
Timo Aro
Eläkejohtaja

Varapuheenjohtaja
Anne Koivula
Eläkepalvelujohtaja

Asioiden esittelijät

Seppo Kettunen
Yliääkäri

Petri Järvinen
Asiantuntijalääkäri

Ilkka Käppi
Ratkaisupäällikkö

Mika Niskanen
Eläke-esittelijä

T
TILINPÄÄTÖS

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2006

Toimintakertomus	34
Tuloslaskelma	45
Tase	46
Rahoituslaskelma	48
Tilinpäätöksen liitetiedot	49
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	49
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	52
Tunnusluvut ja analyysit	66
Riskienhallinta	71
Hallituksen ehdotus voiton käytöstä	76
Tilintarkastuskertomus ja hallintoneuvoston lausunto	77

Osa virallisen tilinpäätöksen liitetiedoista on jätetty pois, koska ne ovat emoyhtiössä ja konsernissa lähes samoja tai ne ovat muuten vähämerkityksisiä tai tiedot käyvät ilmi toimintakertomuksesta. Pois jätetyt liitetiedot ovat:

- kiinteistösijoitukset
- sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyriksissä
- aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset
- saamisten erittely
- muiden velkojen kuin vastuuvelan erittely
- konsernin liitetiedot lukuunottamatta sijoitustoiminnan nettotuoton, liikekulujen ja oman pääoman erittelyjä sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevia liitetietoja.

Ilmarisen virallinen tilinpäätös ja konsernitilinpäätös ovat nähtävissä internet-sivuillamme www.ilmarinen.fi sekä yhtiön toimitalossa osoitteessa Porkkalankatu 1, Helsinki.

Tilinpäätöksen käsitteitä selvitetään sivuilla 78–79 lukijan oppaassa.

TOIMINTAKERTOMUS

TALOUDEN KEHITYS

Sekä maailmantalouden että Suomen kansantalouden kehitys jatkui vuonna 2006 ennakoitua parempana. Suomessa kokonaistuotannon määrän kasvu nousi yli viiden prosentin tasolle erityisesti vientikysynnän ja investointien kasvun vaikutuksesta. Euroopan talouskasvu asettui noin kolmeen prosenttiin. Keskeisiä talouskehityksen epävarmuustekijöitä ovat öljyn hinnan ohella Yhdysvaltojen talouskasvun odotetun hidastumisen voimakkuus ja sen kerrannaisvaikutukset Aasian nouseviin talouksiin.

Työllisyys on kohentunut nopeasti. Vuonna 2006 työllisyyden paraneminen jatkui alkutuotantoa lukuun ottamatta kaikilla päätoimialoilla. Uusia työpaikkoja syntyi runsaat 40 000 ja vuoden keskimääräinen työttömyysaste laski edellisestä vuodesta runsaalla puolella prosenttiyksiköllä 7,7 prosenttiin. Työeläkejärjestelmän kannalta tärkeä 60–64-vuotiaiden työllisyysaste on viidessä vuodessa noussut noin 25 prosentin tasolta lähelle 40 prosenttia.

Inflaatio kiihtyi vuoden aikana Suomessa muun euroalueen tasolle noin kahteen prosenttiin. Korkotaso kääntyi alkuvuonna nousuun, mutta vuoden jälkipuoliskolla korot olivat taas laskussa. Koko vuosi muodostui korkosijoittajien kannalta vaikeaksi.

Osakekurssien nousu jatkui alkuvuonna 2006 ripeänä, kunnes kurssikehitys kääntyi huhtikuussa laskuun. Kesäkuussa osakekurssit olivat likimain edellisen vuodenvaihteen tasolla. Syksyn ajan osakekurssit kuitenkin taas nousivat tasaisesti, ja koko vuoden kehitys osoittautui osakesijoittajien kannalta useimmilla markkinoilla myönteiseksi. Poikkeuksen myönteisestä kehityksestä muodosti Japani.

Toimitilojen kysyntä kasvoi hyvän talouskehityksen seurauksena, ja kiinteistöjen käyttöasteet nousivat. Toimitilojen vuokrat kohosivat erityisesti pääkaupunkiseudulla.

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN KEHITYS

Vuoden 2005 alusta voimaan tulleen eläkeuudistuksen eräänä tarkoituksena oli kannustaa työelämässä jatkamiseen varhaisen eläkkeelle siirtymisen sijasta. Kokemukset vuosilta 2005 ja 2006 viittaavat siihen, että selviä käyttäytymismuutoksia on tapahtumassa. Jatkuessaan tämä myönteinen kehitys merkitsee sekä eläkemenojen että työeläkemaksun nousupaineisiin merkittävää helppo-

tusta ja vahvistaa siten entisestään työeläkejärjestelmän taloudellista kestävyyttä.

Vuoden 2007 alusta astui voimaan uusi työntekijän eläkelaki (TyEL), joka korvaa aiemmat työntekijäin eläkelain (TEL), lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) sekä taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (TaEL). Laki yksinkertaistaa pitkällä aikavälillä merkittävästi työeläkevakuuttamisen käytäntöjä. Uuden lain tultua voimaan Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Eteran erityisasema lakkasi, ja se ryhtyi kilpailemaan nykyisten TEL-eläkelaitosten kanssa TyEL:n ja yrittäjän eläkelain (YEL) nykyisin kattamasta asiakaspiiristä.

Lainmuutoksiin liittyvät tietojärjestelmä- ja toimintatapamuutokset ovat erittäin suuria. Ne ovat edellyttäneet ja edellyttävät edelleen niin Ilmariselta kuin muiltakin työeläkevakuutusyhtiöiltä merkittäviä kehittämispanostuksia.

Keskeisten työmarkkinoiden keskusjärjestöjen vuoden 2004 lopulla käynnistämä työeläkevarojen sijoittamista koskeva selvitys valmistui tammikuussa 2006. Selvityksen pohjalta järjestöt päättivät 27.1.2006 työeläkesijoittamisen reunaehtoihin tehtävistä muutoksista. Näiden päätösten pohjalta syntyneet lainmuutokset vahvistettiin 8.12.2006. Osakesijoitusten hintariskiä siirrytään osittain kantamaan koko työeläkejärjestelmän tasolla sitomalla vastuuvelan muutos osaksi osakesijoitusten keskimääräiseen tuottoon. Eläkelaitoskohtaisia sijoitustoiminnan puskureita eli toimintapääomia vahvistetaan jonkin verran. Lisäksi vanhuuseläkkeiden rahastoinnin yksityiskohtia muutetaan siten, että sijoitustuottojen maksunkorotuspainetta helpottava vaikutus aikaistuu. Muutosten uskotaan alentavan työeläkemaksun nousupainetta pitkällä aikavälillä 1–2 prosenttiyksikköä.

Samassa yhteydessä uudistettiin työeläkelaitosten vastuuvelan katetta ja vakavaraisuusrajan laskentaa koskeva lainsäädäntö. Vuoden 2007 alusta lukien näihin säädyksiin liittyvä omaisuuden luokittelu tehdään todellisen riskin mukaan, ja eläkelaitoksen hallituksen on vahvistettava tässä luokittelussa sovellettavat periaatteet.

Myös työeläkevakuutusyhtiöiden hallintoelimiä koskeva lainsäädäntö muuttui joiltakin osin vuoden 2007 alusta lukien. Hallintoneuvoston ja hallituksen jäseniä ja toimitusjohtajaa koskevat pätevyysvaatimukset täsmentyivät, nimitys-, palkitsemis- ja tarkastus-

asioita käsittelevät valiokunnat tulivat pakollisiksi ja hallintoelin-ten jäsenien valintaa valmistelemaan tulee perustaa erityinen vaali-valiokunta, jossa työnantaja ja työntekijöitä edustavilla järjestöillä on samansuuruisen edustus.

Vastuunsiirroissa ja rahastonsiirroissa siirtyvää toimintapääomaa koskeva lainsäädäntö muuttui vuonna 2006 siten, että siirtyvä toi-mintapääoma on työeläkelaitosten vakavaraisuusrajojen mediaaniin verrattuna kaksinkertainen. Määrä vahvistetaan puolivuositain ja on 22,5 prosenttia vastuuvälästä vuoden 2007 alusta.

Sosiaali- ja terveysministeriö julkisti 11.1.2007 työeläkejärjestel-män kilpailuolosuhteita koskevan selvityshenkilöraportin. Selvityk-sessä työeläkejärjestelmän kilpailuolosuhteita tarkastellaan kokonai-suutena ja suhteessa työeläkejärjestelmän päätehtävään. Taustalla ovat myös kilpailuviraston lausunnot ja aloitteet kilpailukysymyksistä. Selvityksen mukaan kilpailusysteimeistä toteutetut eri lainmuutokset ovat jossakin määrin hämärtäneet sitä, että työeläkejärjestelmän toimeen-pano rakentuu vakuutusperiaatteelle eikä rahastosäästämisen peri-aatteille. Erityistä huomiota kiinnitetään tarpeeseen mitata ja arvioi-da työeläkejärjestelmän hajautetun toimeenpanon tehokkuutta. Sel-vityksessä on lausuntokierroksella.

ILMARISEN TULOS JA VAKAVARAISUUS

Vuosi 2006 oli Ilmariselle myönteinen muun muassa sijoitustoi-minnan ja vakavaraisuuden kehityksen kannalta, kun yhtiö hyötyi sijoitusstrategiassaan tekemistään valinnoista osakekurssien nous-tessa. Yhtiön sijoitusten käyvin arvoin laskettu nettotuotto oli 8,5 prosenttia (12,1 prosenttia vuonna 2005). Toimintapääoma kasvoi 5 828,0 miljoonaan euroon edellisen vuoden 5 090,1 miljoonasta eurosta.

Ilmarisen toimintapääoma oli vuoden 2006 päättyessä 33,7 (32,0) prosenttia vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvälästä ja 60 (63) prosenttia enimmäismäärästään. Toimintapääoma oli 2,4-kertainen verrattuna vakavaraisuusrajaan, kun se vuonna 2005 oli 2,5-kertainen. Työeläkeyhtiöiden toimintapääoman valvontarajat riippuvat yhtiön sijoituskannan riskipitoisuudesta.

Seuraavassa esitetyt tulosta ja vakavaraisuutta koskevat tiedot perustuvat tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyihin, pääasiassa käy-vin arvoin laskettuihin tunnuslukuihin ja analyysiin.

Ilmarisen kokonaistulos vuodelta 2006 oli 850,3 (1 514,9) miljoonaa euroa. Yhtiön omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen tulos oli 19,9 (51,2) miljoonaa euroa ja hoitokustannustulos 22,9 (11,7) mil-

joonaa euroa. Käyvin arvoin lasketut sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 1 803,0 (2 174,1) miljoonaa euroa, ja ne ylittivät vastuuvälä-le hyvitettävän 995,5 (722,1) miljoonan euron koron 807,6 (1 452,0) miljoonalla eurolla.

Yhtiön omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen tulos siirretään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaises-ti tasoitusvastuuseen lukuun ottamatta 3,5 miljoonaa euroa, jolla TEL:n mukaisen lisäeläkevakuutuksen tasoitusvastuu muutoin olisi ylittänyt ylärajansa.

TEL-vakuutusmaksujen alennuksiin eli asiakashyvityksiin käytet-tävissä oleva määrä määrytyy vielä vuonna 2006 yhtiön toimin-tapääoman ja vakavaraisuusaseman perusteella. Asiakashyvityksiin käytettäväksi siirretään 81,0 (78,0) miljoonaa euroa. Siirto on 0,70 (0,76) prosenttia vakuutetusta palkkasummasta ja 209 (218) euroa Ilmarisessa vakuutettua työsuhdetta kohti. Tilikaudesta 2007 alkaen asiakashyvityksiin käytettävissä oleva määrä määrytyy pääosin yh-tiön toimintapääoman, mutta osaksi myös hoitokustannusyli jäämän perusteella.

Muu osuus kokonaistuloksesta jää vahvistamaan yhtiön toiminta-pääomaa lukuun ottamatta takuupääomalle tilinpäätöksen vahvista-misen jälkeen maksettavaa korkoa.

VAKUUTUSKANTA JA VAKUUTUSMAKSUTULO

Ilmarisen TEL-vakuutuskannan kehitys oli vuonna 2006 erityisen po-sitiivinen. TEL-vakuutuksia oli vuoden 2006 lopussa 31 551 (31 386), eli vakuutusten lukumäärä kasvoi vuoden kuluessa 0,5 prosenttia. TEL-vakuutusten piirissä oli vuoden päättyessä 387 000 (357 000) va-kuutettua, joten TEL-vakuutettujen määrä oli 8,4 prosenttia suurem-pi kuin edellisenä vuonna. TEL-vakuutusten keskipalkka kasvoi vuonna 2006 noin 12 henkilöön oltuaan edellisenä vuonna 11 henkilöä.

Ilmarisessa vakuutettu TEL-palkkasumma oli 11 505,6 (10 268,0) miljoonaa euroa eli kasvoi 12,1 prosenttia edelliseen vuoteen näh-den. Vakuutetusta TEL-palkkasummasta lasketun markkinaosuuden arvioidaan vuonna 2006 nousseen selkeästi vuoden 2005 tasosta, joka oli 32,4 prosenttia.

YEL-vakuutuksia Ilmarisella oli vuoden lopussa 49 898 (49 495). Ilmarinen on selvästi suurin yritysyritysten vakuuttaja, ja sen markkinaosuus on viime vuosina ollut 31–32 prosentin luokkaa maksutulolla mitattu-na. YEL-vakuutusten keskimääräinen työtulo oli 18 510 (17 759) euroa vuodessa. Se kasvoi edellisestä vuodesta noin 4,2 prosenttia eli hie-man enemmän kuin palkkakerroin, johon YEL-työtulot on sidottu ja

TOIMINTAKERTOMUS

joka nousi 3,4 prosenttia. YEL-työtulot ovat keskimäärin olennaisesti matalampia kuin TEL-työntekijöiden keskimääräinen ansio.

Ilmarisen vakuutusmaksutulo vuonna 2006 oli 2 652,6 (2 346,0) miljoonaa euroa.

TEL-vakuutusten maksuja kertyi 2 471,2 (2 166,6) miljoonaa euroa, eli TEL-maksutulo kasvoi 14,1 prosenttia. Vuoden 2006 TEL-maksuun annetut alennukset eli asiakashyvitykset olivat yhteensä 72,4 miljoonaa euroa oltuaan edellisenä vuonna 41,6 miljoonaa euroa. Olennaisin TEL-maksutulon muutokseen vaikuttanut tekijä oli vakuutetun palkkasumman kasvu.

YEL-vakuutusten maksutulo oli 181,4 (179,4) miljoonaa euroa, missä oli kasvua 1,1 prosenttia.

Luottotappiot saamatta jääneistä TEL-vakuutusmaksuista olivat 4,3 (6,9) miljoonaa euroa. Luottotappiot saamatta jääneistä YEL-vakuutusmaksuista olivat 3,5 (2,9) miljoonaa euroa. YEL:n luottotappioista ei Ilmariselle kuitenkaan jää tappioita, koska YEL-järjestelmässä valtion osuus korvaa vakuutuksenottajilta saamatta jäävän vakuutusmaksun.

Kokonaismyyntitulos oli tilivuonna kohtalainen. Vakuutuskannan ja maksutulon kasvu vuonna 2006 johtui sekä edellisten vuosien hyvästä myyntituloksesta että jatkuvien vakuutusten palkkasumman noususta. TEL-vakuutusten siirtoliike muista työeläkeyhtiöistä Ilmariseen tai Ilmarisesta muihin yhtiöihin muodostui voitolliseksi (noin 4,8 miljoonaa euroa maksutulolla mitattuna). Erityisen hyvin kehittyivät pienten asiakasyritysten siirrot Ilmariseen.

Myös yrittäjäeläkkeen myynnissä saavutettiin asetetut myyntitavoitteet. Uusien vakuutusten myynti oli vuotuisella maksutulolla mitaten noin 15 miljoonaa euroa ja 4 964 uutta vakuutusta. YEL-vakuutusten siirtotulos kääntyi tilivuonna positiiviseksi 308 vakuutuskappaleella oltuaan useita vuosia tappiollinen. YEL-vakuutusten osalta kilpailutilanne oli vuonna 2006 epäsymmetrinen, koska yrittäjävakuutuksen siirtäminen oli mahdollista muista työeläkevakuutusyhtiöistä Eteraan, mutta ei päinvastaiseen suuntaan.

Ilmarinen vahvisti 1.8.2006 alkaen työeläkevakuutusten myyntitoimintaa omalla valtakunnallisella asiakaspääliikköorganisaatiolla. Yhteistyö kumppaniverkoston kanssa (Pohjola, A-Vakuutus, OP-ryhmä, Pohjantähti) tiivistyi. Asiointi siirtyi vuoden aikana entistä suuremman määrän sähköisiin kanaviin: lähes puolet yritysasiakkaista asioi Ilmarisen verkkopalvelussa.

VAKUUTUSMAKSUTASO

Vuodelle 2006 vahvistettu keskimääräinen TEL-maksu oli 21,6 prosenttia eli sama kuin edellisenä vuonna. Alle 53-vuotiaiden työntekijän maksuosuus oli 4,3 prosenttia ja 53 vuotta täyttäneiden 5,4 prosenttia. Työnantajan osuus oli keskimäärin 17,1 prosenttiyksikköä. Työnantajan maksutaso vaihtelee vakuutuskohtaisesti ja riippuu myös työeläkeyhtiön asiakashyvityksistä. Ilmarisen asiakashyvitykset olivat keskimäärin 4,0 (2,6) prosenttia työnantajan maksusta. Tariffimaksun piirissä oleville työnantajille annettiin lisäksi enimmillään 0,6 prosenttiyksikön alennus työkyvyttömyyseläkkeiden tasoisuustuun pienentämiseksi.

Vuonna 2007 TyEL-maksu on keskimäärin 21,6 prosenttia palasta eli samalla tasolla kuin vuoden 2006 TEL-maksu. Työntekijöiden ikäluokittaiset työeläkemaksuprosentit säilyivät ennallaan. Työnantajien osuus on keskimäärin 17,0 prosenttia. Alenema johtuu Eläketurvakeskuksen luottovakuutukseen sitoutuneiden varojen palautuksesta Eläketurvakeskuksen myytyä omistamansa Vakuutusosakeyhtiö Garantian osakkeet. Myös vuonna 2007 tariffimaksun piirissä oleville työnantajille annetaan tilapäinen alennus työkyvyttömyyseläkkeiden tasoisuustuun pienentämiseksi. Alennuksen määrä riippuu työnantajan koosta ja on enimmillään 0,6 prosenttiyksikköä.

Vuoden 2006 YEL-maksu oli 20,8 prosenttia vahvistetusta työtulosta. Niillä yrittäjillä, jotka olivat ennen tilivuoden alkua täyttäneet 53 vuotta, YEL-maksu oli kuitenkin 21,9 prosenttia. Vuonna 2007 nämä maksuprosentit ovat ennallaan.

ELÄKKEET JA TYÖKYKYÄ EDISTÄVÄ TOIMINTA

Vuonna 2006 Ilmarinen maksoi eläkkeitä yhteensä 2 239,1 (2 035,8) miljoonaa euroa.

Eläkemeno eläkelajeittain 2006, milj. €

	TEL	YEL	Yhteensä	% koko eläkemenoista
Vanhuuseläkkeet	1 187,3	106,6	1 293,9	57,8
Varhennetut vanhuuseläkkeet	146,2	15,6	161,8	7,2
Osa-aikaeläkkeet	28,9	7,7	36,6	1,6
Työkyvyttömyyseläkkeet	347,4	27,8	375,2	16,8
Yksilölliset varhaiseläkkeet	19,1	1,2	20,3	0,9
Työttömyyseläkkeet	138,2	2,4	140,6	6,3
Perhe-eläkkeet	188,8	21,9	210,7	9,4
Yhteensä	2 055,9	183,2	2 239,1	100,0

Taulukon luvut sisältävät sekä suoraan eläkkeensaajille että vastuunjaon kautta maksetut erät.

Eläkkeensaajien lukumäärä 31. 12. 2006

Perusturvan mukaiset eläkkeet			
Eläkelaji	TEL	YEL	Yhteensä
Vanhuseläkkeet	128 137	16 606	144 743
Varhennetut vanhuuseläkkeet	13 041	2 912	15 953
Osa-aikaeläkkeet	3 875	1 161	5 036
Työkyvyttömyyseläkkeet	36 153	4 458	40 611
Yksilölliset varhaiseläkkeet	1 157	129	1 286
Työttömyyseläkkeet	10 610	253	10 863
Perhe-eläkkeet	33 033	6 359	39 392
Yhteensä	226 006	31 878	257 884

Vuoden päättyessä eläkkeensaajia oli 257 884 eli 5,8 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin, jolloin heitä oli 243 775. Kasvuprosentti on tavanomaista korkeampi, mikä johtuu vuonna 2006 vastuusiirron mukana tulleesta eläkekannasta. TEL-eläketä sai vuoden päättyessä 226 006 (212 468) eläkkeensaajaa ja YEL-eläketä 31 878 (31 307) eläkkeensaajaa.

Vanhuseläkeläisiä on eläkkeensaajista 62 prosenttia ja työkyvyttömyyseläkkeensaajia 16 prosenttia. Yksilöllisen varhaiseläkkeensaajien osuus oli puoli prosenttia. Työttömyyseläkkeensaajien osuus oli noin neljä prosenttia ja osa-aikaeläkkeensaajien osuus laski hieman alle kahteen prosenttiin. Perhe-eläkkeensaajien osuus kaikista eläkkeensaajista oli 15 prosenttia.

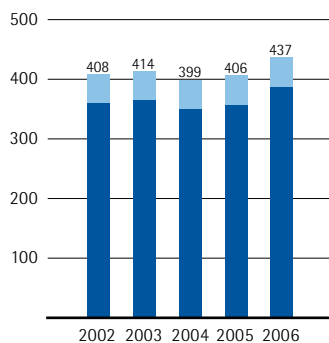
Eläkepäätökset vuonna 2006

	2006	2005	Muutos-%
Vanhuseläkkeet	5 142	5 783	-11,1
Varhennetut vanhuuseläkkeet	371	424	-12,5
Osa-aikaeläkkeet	904	931	-2,9
Työkyvyttömyyseläkkeet	6 112	5 252	16,4
Yksilölliset varhaiseläkkeet	7	53	-86,8
Työttömyyseläkkeet	2 678	1 949	37,4
Perhe-eläkkeet	2 597	2 609	-0,5
Uudet eläkepäätökset yhteensä	17 811	17 001	4,8
Kaikki eläkepäätökset yhteensä	31 659	29 162	8,6

Ilmarinen antoi vuoden 2006 aikana yhteensä 31 659 eläkepäätöstä eli noin 8,6 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Uusien eläkepäätösten lukumäärä kasvoi 4,8 prosenttia ja oli yhteensä 17 811. Vanhuuseläkepäätösten määrä väheni, mikä johtui siitä, että edellisen vuoden vertailuluku oli poikkeuksellisen korkea vanhuuseläkkeelle siirtymisen tultua vuonna 2005 mahdolliseksi usealle syntymävuosiluokalle yhtä aikaa. Yksilölliset varhaiseläkkeet poistuvat eläkeuudistuksen myötä vähitellen kokonaan, mikä vaikutti josakin määrin alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden määrän kasvuun. Vakuutettujen määrän kasvu oli kuitenkin suurin tekijä niin myönnettujen työkyvyttömyyseläkkeiden kuin työttömyyseläkkeidenkin lukumäärän kasvussa. Uusien työttömyyseläkkeiden määrän poikkeuksellisen suuri nousu heijastaa myös väestörakenteen erityispiirteitä:

Vakuutettujen määrä

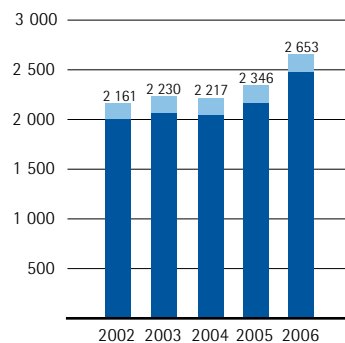
1 000 kpl

■ YEL-vakuutetut
■ TEL-vakuutetut

Vakuutusmaksutulo

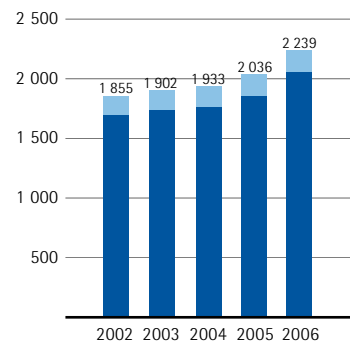
Milj. €

■ YEL-vakuutukset
■ TEL-vakuutukset

Maksetut eläkkeet

Milj. €

■ YEL-eläkkeet
■ TEL-eläkkeet

TOIMINTAKERTOMUS

vuonna 2006 ensimmäinen suurista ikäluokista tuli 60 vuoden ikään, joka on tyypillisin työttömyyseläkkeen alkamisikä.

Ilmarinen mittaa eläkehakemusten käsittelyn tehokkuutta keskimääräisellä käsittelyajalla eläkelajeittain ja eläkepäästösten laatua ratkaisujen pysyvyydellä muutoksenhakuasteissa. Molemmilla mitareilla yhtiö on perinteisesti ollut selvästi vertailuryhmäänsä parempi. Näin oli myös vuonna 2006 lukuun ottamatta työkyvyttömyysratkaisujen tilapäisesti pidentynyttä käsittelyaikaa. Työkyvyttömyysratkaisussa oli hylkääviä päätöksiä 22,1 (22,1) prosenttia. Niistä Ilmarisen päätöksistä, jotka vietiin muutoksenhakuelimiin, muuttui Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnassa Ilmarisen kannan vastaisesti 6,3 (4,5) prosenttia ja vakuutusoikeudessa 13,3 (14,9) prosenttia.

Huhtikuussa 2006 Ilmarinen otti ensimmäisenä työeläkeyhtiönä käyttöön uuden palvelun hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäästökseen saaneiden asiakkaidensa auttamiseksi. Tätä ohjaavaa palvelua antavat Ilmarisen kanssa sopimuksen tehneet kuntoutustutkimuslaitokset ja työklinit eri puolilla Suomea.

Asiakkaan tiedustelun perusteella laadittiin 22020 (21 499) yksilöllistä eläketurvaselvitystä.

Vuonna 2006 Ilmarinen järjesti asiakasyritystensä toiminnasta, henkilöstöstä ja kehittämisestä vastaaville 49 erilaista työhyvinvointi-

seminaaria eri puolilla Suomea. Näiden lisäksi järjestettiin lukuisia yksittäisiä asiakasyrityksille suunnattuja valmennuksia.

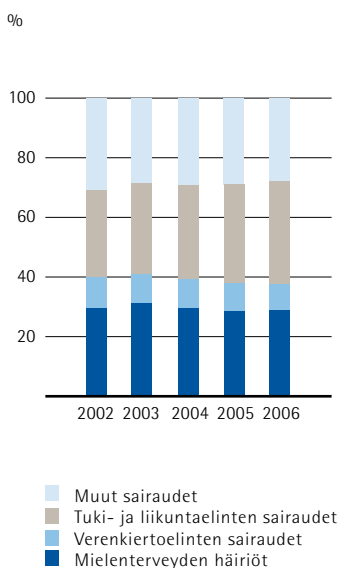
Ilmarinen jatkoi asiakasyritysten henkilöstön ammatillisen kuntoutuksen tukemista tarjoamalla ammatillisen kuntoutuksen koulutusta sekä kuntoutuksen suunnitteluvaiheessa neuvontaa ja asiantuntijatukea sekä kuntoutujille että asiakasyritysten henkilöstölle. Varsinaisen kuntoutusjakson aikana yhtiö maksaa työeläkelainsäädännön mukaisia etuuksia, joilla tuetaan kuntoutuksen aikaista toimeentuloa sekä korvataan koulutuksesta aiheutuvia kuluja. Vuonna 2006 Ilmarinen maksoi 1 106 (918) tapauksessa kuntoutusrahaa tai eläkkeeseen liittyvää kuntoutuskorotusta ammatillisen kuntoutuksen ajalta. Edellisestä vuodesta näiden maksujen lukumäärä kasvoi 20 prosenttia.

VAKUUTUSLIIKE, VASTUUVELKA, VASTUUNSIIRROT JA RAHASTONSIIRROT

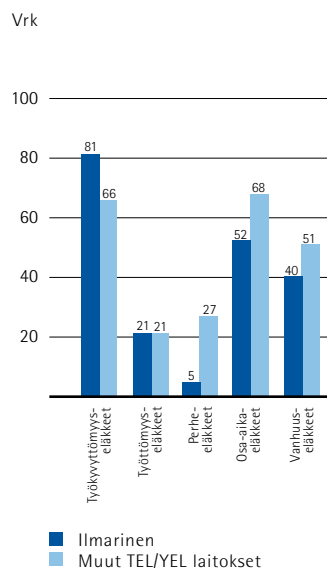
Vastuuelka oli vuoden 2006 päättyessä yhteensä 20 917,2 (18 891,3) miljoonaa euroa. Osittamaton lisävakuutusvastuu kasvoi nettomääräisesti 648,3 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa 3 588,3 (2 940,1) miljoonaa euroa. Muilta osin vastuuelan kasvu oli 8,6 prosenttia.

Yhtiön omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen tulos oli 19,9 (51,2) miljoonaa euroa. Työkyvyttömyyseläkkeiden osalta vakuutus-

Ilmarisen myöntämät työkyvyttömyyseläkkeet

Eläkehakemusten käsittelyajat 2006

liikkeen tulos oli negatiivinen, koska työkyvyttömyysmaksu on asetettu odotettua työkyvyttömyysmenoja alemmalle tasolle tasoitusvastuun kasvun hillitsemiseksi. Tasoitusvastuun muutos oli 16,3 miljoonaa euroa ja se kasvoi 909,9 miljoonaan euroon. Siirto tasoitusvastuuseen oli 3,5 miljoonaa euroa pienempi kuin vakuutusliikkeen tulos, sillä TEL-lisäeläkevakuutuksen tasoitusvastuu oli ylärajallaan.

Laskuperustekorko, jonka avulla on määritelty sijoitusten tuotoista vastuuelkaan siirrettävä osuus, oli 6,0 prosenttia 30. 6. 2006 asti ja siitä eteenpäin 6,5 prosenttia. Vuoden 2007 alusta laskuperustekoron tilalle astui TyEL:n mukaisen vakuutuksen erityisperusteisiin sisältyvä perustekorko, jonka arvo määräytyy eläkelaitosten keskimääräisen vakavaraisuuden perusteella ja on 5,5 prosenttia vuoden 2007 ensimmäisellä puolivuotiskaudella. Vuodesta 2007 lukien sijoitusten tuotosta vastuuelkaan siirrettävä osuus määräytyy toisaalta eläkelaitosten keskimääräisestä vakavaraisuusasteesta johdetun eläkevastuiden täydennyskertoimen perusteella, toisaalta uuden vastuuelkaerän, osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun, perusteella.

Vastuuelan katteena oleva omaisuus oli 21 927,6 (20 582,4) miljoonaa euroa.

Vuonna 2005 yhteensä kolmesta TEL-eläkesäätöstä siirtynyt vastuu oli suuruudeltaan merkittävä, kaikkiaan lähes miljardi euroa.

Vuonna 2006 näihin vastuunsiirtoihin liittyvät tarkistuserät olivat 5,0 miljoonaa euroa, josta osittamatonta lisävakuutusvastuuta oli 0,5 miljoonaa euroa. Tilivuonna ei tehty uusia vastuunsiirtoja eikä rahastonsiirtoja.

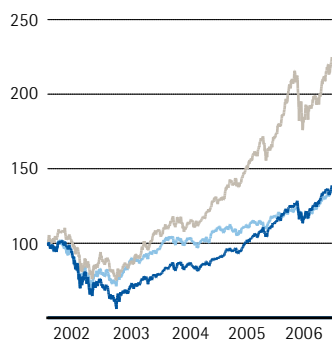
SIJOITUSTOIMINTA

Hallituksen kullekin vuodelle vahvistamassa perusallokaatiassa eli tavoitteena olevassa sijoitusjakaumassa eri sijoituslajien osuudet määrätään siten, että sijoitusten kokonaistuotto-odotus on mahdollisimman korkea hallituksen vahvistaman riskitason puitteissa. Riskitason arvioinnin lähtökohdiana on yhtiön keskimääräinen vakavaraisuus yli suhdannesykliä.

Ilmarisen sijoitukset olivat vuoden 2006 päättyessä käyvin arvoineen yhteensä 22 994,9 (20 983,2) miljoonaa euroa. Sijoitusten tuotto käyville arvoille laskettuna oli 8,5 prosenttia, mikä vastaa 6,8 prosentin reaalityttöä. Edellisenä vuonna sijoitussalkun tuotto oli 12,1 prosenttia. Viiden viimeisimmän vuoden vuotuinen keskituotto käyville arvoille on ollut 7,3 prosenttia, mikä vastaa keskimäärin 6,2 prosentin vuotuista reaalityttöä.

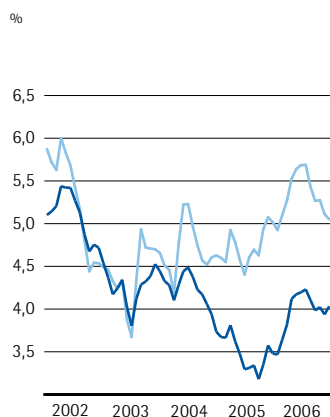
Joukkovelkakirjalainojen, korkorahastojen ja muiden rahoitusmarkkinavälineiden osuus Ilmarisen sijoitusvarallisuudesta oli 46 (51) prosenttia. Niiden markkina-arvo oli yhteensä 10 543,1

Osakemarkkinoiden kehitys (31. 12. 2001=100)

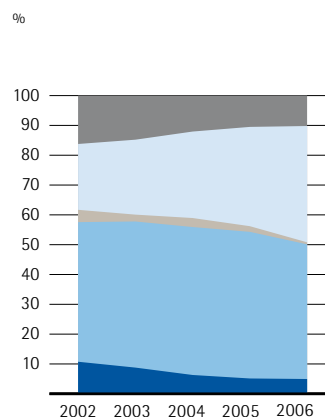
■ Suomi OMX Helsinki Cap
■ USA S&P 500
■ Europe Stoxx

Pitkien korkojen kehitys

■ USA 10 v
■ EMU 10 v

Ilmarisen sijoitusvarallisuuden rakenne

■ Kiinteistöinvestitukset
■ Osakkeet ja osuudet
■ Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset
■ Joukkovelkakirjalainat
■ Lainasaamiset

TOIMINTAKERTOMUS

(10 715,8) miljoonaa euroa ja tuotto käyville arvoille 1,2 (4,3) prosenttia. Valtioiden lainoissa oli 5 733,0 (6 184,6) miljoonaa euroa eli 54,4 (57,7) prosenttia. Rahamarkkinasijoitusten osuus oli 155,9 (398,3) miljoonaa euroa eli noin 1,5 (3,7) prosenttia ja tuotto 3,8 (4,5) prosenttia. Loput 44,1 prosenttia olivat yrityslainoja, kehittyvien talouksien lainoja ja sijoituksia korkorahastoihin. Pääosa yrityslainoista oli luottoluokitukseltaan korkeita. Luottoluokitusjakauma esitetään riskienhallintaa koskevissa tilinpäätöksen liitetiedoissa. Vuoden lopussa joukkolainasalkun keskimääräinen juoksu-aika oli 4,2 (4,7) vuotta.

Osakkeiden ja osuuksien osuus sijoituksista, kun mukaan ei lue-ta taseessa niihin sisällytettäviä korko- ja kiinteistörahastoja, oli 39 (33) prosenttia. Niiden arvo nousi vuonna 2006 pörssikurssien edelleen jatkuneen nousun ja osakeostojen seurauksena 8959,0 (6987,8) miljoonaa euroon. Kotimaisten osakesijoitusten osuus tästä oli noin 38 (37) prosenttia eli noin 3 424,5 (2 565,0) miljoonaa euroa. Noteeratuista osakesijoituksista kotimaisten osuus oli 40 (40) prosenttia. Osakemarkkinoiden kehitys oli myönteistä, joskaan ei siinä määrin kun edellisenä vuonna. Se nosti Ilmarisen osakesijoitusten käyvin arvo-in lasketun tuoton 20,2 (30,8) prosenttiin.

Osakesijoituksiin sisältyvät sijoitukset pääomarahastoihin ja absoluuttisen tuoton rahastoihin sekä hyödykesijoitukset, joita kaikkia Ilmarinen on muutaman viime vuoden aikana lisännyt. Vuoden lopus-

sa näiden osuus oli noin 3,1 (2,8) prosenttia sijoitusvarallisuudesta. Tästä pääomarahastojen osuus oli 370,8 miljoonaa euroa, absoluuttisen tuoton rahastojen osuus 325,8 miljoonaa euroa ja hyödykesijoitusten osuus 10,3 miljoonaa euroa. Absoluuttisen tuoton rahastot tuottivat keskimäärin 6,6 prosenttia ja pääomarahastot keskimäärin 40,0 prosenttia sitoutuneelle pääomalle.

Näihin lukuihin sisältyvät myös käytetyt johdannaiset käyvin arvo-in. Osake-, valuutta- ja korkojohdannaisia käytetään sekä suojaus-tumistarkoituksiin että sijoitusjakauman muokkaamiseen.

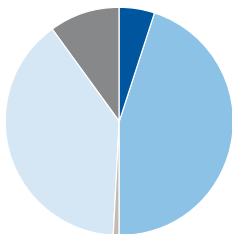
Ilmarisen omistajapolitiikkaan sisältyvien sijoitustoiminnan eet-tisten periaatteiden mukaisesti sijoituskannasta on vuosina 2003 ja 2004 poistettu yhteensä neljään yhtiöön tehdyt sijoitukset. Vuosina 2005 ja 2006 poistettavia sijoituksia ei ole esiintynyt.

Kiinteistösijoitukset olivat vuoden 2006 lopussa 2 353,7 (2 203,6) miljoonaa euroa. Muutos edelliseen vuoteen oli 6,8 prosenttia. Kiinteistösijoitusten osuus oli 10 (11) prosenttia, josta epäsuoria si-joituksia oli yksi prosenttiyksikkö. Suoraan omistettuja kiinteistöjä oli 2 122,0 miljoonaa euroa.

Vuoden lopulla Ilmarinen sopi lähes 300 miljoonan euron kiinteistö-salkun myymisestä Aberdeen Real Estate Fund Finland -kiinteistö-rahastolle, johon Ilmarinen tuli sijoittajaksi kolmanneksen osuudella. Kauppa toteutui tammikuussa 2007.

Sijoitusvarallisuuden jakauma
31.12.2006

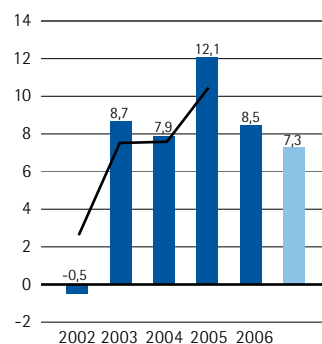
Yhteensä 22 994,9 milj. €

- Lainasaamiset 5 %
- Joukkovelkakirjalainat 45 %
- Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset 1 %
- Osakkeet ja osuudet 39 %
- Kiinteistösijoitukset 10 %

Sijoitustoiminnan nettotuotto
käyvin arvo-in

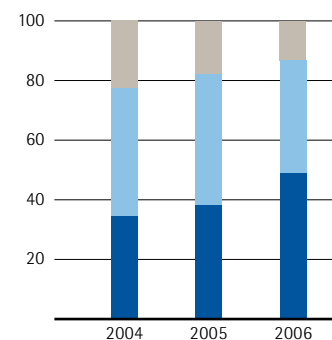
%

- Ilmarisen vuosituotto
- Muut TEL-yhtiöt keskimäärin
- Ilmarisen 5 vuoden keskituotto

Noteeratun osakesalkun toimiala-
ryhmittäinen jakauma

%

- Kasvu
- Defensiivinen
- Syklinen

Sijoitustoiminta kiinteistörahastoihin jatkui sekä koti- että ulkomailla. Vuoden lopussa sijoituksia oli tehty yhteensä 231,6 miljoonan euron arvosta. Epäsuorien sijoitusten osuus kiinteistösijoituksista oli vuoden lopussa 10 prosenttia.

Ilmarisen suoraan omistamien kiinteistöjen käyttöaste parani toimistokiinteistöjen vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta. Kiinteistöjen käyttöaste oli vuoden lopussa 91,2 (89,8) prosenttia.

Kiinteistöjen hinnat nousivat nettotuottovaatimusten laskiessa voimakkaan sijoituskysynnän seurauksena. Erityisen voimakasta arvonnousu oli listatuissa kiinteistöyhtiöissä.

Yhtiön kiinteistösijoitusten kokonaistuotto oli 8,0 (5,6) prosenttia. Suoraan omistettujen kiinteistöjen tuotto oli 7,2 (4,7) prosenttia. Kiinteistöjen käypiä arvoja tarkistettiin pääasiassa ulkopuolisten arvioijien laatimien kiinteistöarvioiden perusteella, minkä tuottoja parantava nettovaikutus oli noin 39 miljoonaa euroa. Epäsuorien kiinteistösijoitusten tuotto oli 20,8 (21,5) prosenttia.

Ilmarisen asiakkailleen myöntämien lainojen kanta kasvoi 5,9 prosenttia. Lainasaamisten osuus sijoitusvarallisuudesta vuoden päättyessä oli 5 (5) prosenttia. Uusia lainoja nostettiin vuoden 2006 aikana 317,1 (273,1) miljoonaa euroa ja lainoja maksettiin pois 253,1 (306,4) miljoonaa euroa. Koko lainakanta oli vuoden päättyessä 1 139,1 (1 076,0) miljoonaa euroa kertyneet korot mukaan lukien. Lainasaamisten tuotto oli 4,4 (4,6) prosenttia.

Asiakaslainojen kanta, milj. €

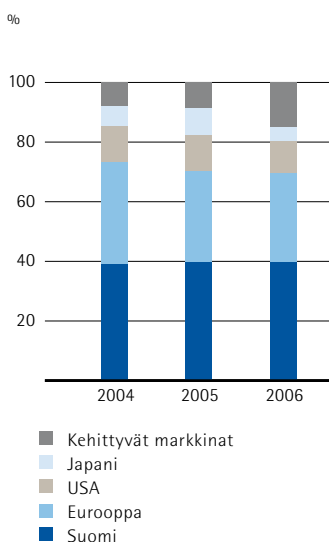
	1996	2001	2006	Tuotto-%
TEL-lainat	1 962,5	1 192,2	380,6	4,5
Sijoituslainat	288,8	428,4	758,5	4,4
Yhteensä (sisältää kertyneet korot)	2 251,3	1 620,6	1 139,1	4,4
Osuus sijoituksista %	27	11	5	

Työeläkevakuutusyhtiöiden mahdollisuuksia ottaa sijoitusriskiä lisättiin vuoden 1997 alusta merkittävästi muuttamalla sijoitustoiminnan reunaehtoja. Vuoden 2007 alusta näihin säännöksiin tehtiin joukko muutoksia, joiden tarkoituksena on parantaa edelleen työeläkevaroilta saatavaa sijoitustuottoa. Kymmenvuotiskautena 1997–2006, joina edelliset säännökset olivat voimassa, Ilmarisen sijoitusten kokonaistuotto käyville arvoille oli keskimäärin 7,6 prosenttia vuotta kohden, mikä vastaa 6,0 prosentin vuotuista reaaliuottoa. Tämä tuottoaste on ollut työeläkeyhtiöiden paras.

RISKIENHALLINTA

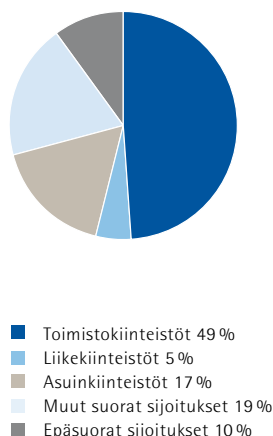
Ilmarisen riskienhallinnan tavoitteena on estää yhtiötä uhkaavien riskien toteutuminen, minimoida toteutuneiden riskitekijöiden aiheuttamat taloudelliset ja muut vahingot sekä turvata toiminnan jatkuvuus. Tavoitteena on toisaalta, että yhtiö voi hyödyntää hallitun riskinoton tarjoamat mahdollisuudet liiketoiminnassa, erityisesti

Noteerattujen osakkeiden (ml. rahastot) maantieteellinen jakauma

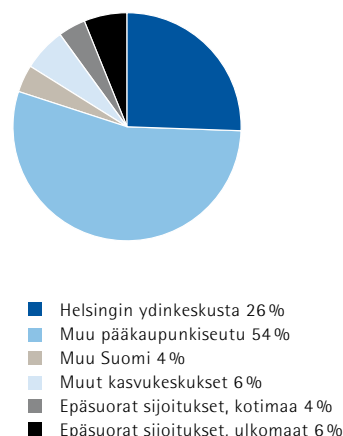
Kiinteistösijoitusten rakenne 31.12.2006

Yhteensä 2 353,7 milj. €

Kiinteistösijoitukset alueittain 31.12.2006

Yhteensä 2 353,7 milj. €

TOIMINTAKERTOMUS

sijoitustoiminnassa. Olennaisinta on vakuutettujen, eläkkeensaajien ja vakuutuksenottajien oikeuksien turvaaminen kaikissa tilanteissa.

Etuuslainsäädännön, vakuuttamista koskevan lainsäädännön ja sijoitustoiminnan reunaehtojen muutokset vuoden 2007 alusta muuttavat joiltakin osin riskienhallinnan painotuksia ja menettelyjä. Vuoden 2006 kuluessa valmistauduttiin näihin muutoksiin.

Lainsäädäntö asettaa määrälliset ja laadulliset vaatimukset vastuuvelan katteena olevalle omaisuudelle, mutta säädökset muuttuvat vuoden 2007 alusta yksinkertaisemmiksi. Kate lasketaan käyvin arvoon ja katesäännösten päätarkoituksena on nyt riskikeskittymien välttäminen. Ilmarinen kantaa oman vastuuvelkansa kattamiseen ja tuottovaatimukseen liittyvän sijoitusriskin. Vuosina 2007–2011 siirytään kuitenkin asteittain järjestelmään, jossa osakesijoitusten hintariskistä kannetaan koko työeläkejärjestelmän tasolla osuus, joka vastaa 10 prosenttia kaikista sijoituksista. Sijoitustoiminnan riskienhallinnan viitekehyksenä toimii edelleen työeläkevakuutusyhtiöiden yhteinen vakavaraisuussäännöstö, mutta siihen liittyvien eritasoisten valvontarajojen määrä vähenee. Sijoitusten luokittelu tapahtuu vuoden 2007 alusta sekä katesäännöksissä että vakavaraisuusvaatimuksia laskettaessa samojen periaatteiden mukaisesti ja sijoitusten todelliseen riskiin perustuen.

Ilmarisella on yhtiön koko toiminnan kattava, hallituksen vuosittain hyväksymä riskienhallintasuunnitelma. Riskienhallinnan yhtiötasoisista koordinoitua ja kehittämistä varten on liiketoiminta- ja tukiyksiköiden edustajista muodostuva riskienhallintatoimikunta, joka päivitti syksyllä 2006 yhtiöön kohdistuvien riskien kartoituksen ja arvioinnin yhtiön toiminnan kannalta. Tämä riskianalyysi käsiteltiin hallituksen tarkastusvaliokunnassa joulukuussa ja se toimii pohjana riskienhallintasuunnitelman päivittämiselle keväällä 2007.

Vakuutusyhtiölain edellyttämä, yhtiön kriittiset toiminnot kattava varautumissuunnitelma viimeisteltiin alkuvuonna, ja hallitus hyväksyi sen toukokuussa.

Riskienhallintaa selostetaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

HENKILÖSTÖ

Ilmarisen konsernin keskimääräinen henkilömäärä vuonna 2006 oli 673 henkilöä, kun vastaava määrä vuotta aikaisemmin oli 687. Emoyhtiö Ilmarisen keskimääräinen henkilömäärä oli 525 (547). Tässä luvussa on mukana 48 (48) osa-aikaista työntekijää, joiden työpanos on keskimääriä laskettaessa oikaistu koko-aikaisten henkilöiden työaikaa

vastaavaksi. Perhevapailta ja muilla palkattomilla vapailta oli vuoden aikana keskimäärin 27 (30) henkilöä. Vuoden lopussa työsuhteessa emoyhtiö Ilmariseen oli 563 (582) henkilöä, joista vakituisessa työsuhteessa oli 543 (541).

TIETOTEKNIikka

Vuonna 2006 merkittävin tietotekniikkahanke oli työeläkelakien yhdistämisessä tarvittavan työeläkeyhtiöiden, eläkelaitosten ja Eläketurvakeskuksen yhteisen ansiotietojärjestelmän rakentaminen ja vastaavien muutosten toteuttaminen Ilmarisen omiin tietojärjestelmiin. Uuden järjestelmän käyttöönotto tapahtuu TyEL:n voimaantulon myötä vuoden 2007 aikana kahdessa vaiheessa. Ansiotietojärjestelmän rakentamisesta ja siihen pohjautuvien tietotekniikkapalvelujen tuotannosta huolehtii työeläkelaitosten omistama palveluyhtiö Arek Oy yhteistyössä toimittajiensa kanssa.

Ilmarisen omien tietojärjestelmien kehittämistä ja ylläpitoa hoitaa valtaosin TietoEnatorin kanssa perustettu yhteisyhtiö Tietollmarinen, jonka toinen toimintavuosi sujui suunnitellusti niin palvelutoimitusten kuin yhtiön kehittämisen osalta. Palvelujen kustannukset on pidetty hallinnassa samalla kun tietotekniikkaosaamista on vahvistettu ja toimintatapoja parannettu. Tietotekniikan käyttöpalvelujen kehittämistä jatkettiin WM-datan kanssa ja uusi konekeskusympäristö saatiin valmiiksi. Järjestelyyn liittyneet taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Käyttöpalveluyhteistyön jatkoa on valmisteltu yhdessä OP-ryhmän tietohallinnon kanssa.

Tietoturvan ylläpitoon liittyen käynnistettiin tietojärjestelmien käyttövaltuushallinnan kehityshanke, jolla yhtenäistetään hallinnan menettelyjä ja tekniikkaa ensi vaiheessa omien tietojärjestelmien käytössä. Myöhemmin mukaan liitetään ulkoisten järjestelmien sekä asiakkaille ja yhteistyökumppaneille tarjottavien tietotekniikkapalvelujen käytön hallinta.

LIIEKEKULUT

Ilmarisen liikekulukehitys on noudattanut hallituksen aiemmin hyväksymää linjausta, jonka mukaan työeläkelainsäädännön uudistamisen, palvelujen kehittämisen ja henkilöstön ikärakenteen edellyttämän muutoksen johdosta liikekulut ja henkilömäärä ovat voineet tilapäisesti kasvaa, mutta vuoteen 2007 mennessä henkilöstön määrä palautuu vuotta 2002 vastaavalle tasolle ja myös hoitokustannusyli jäämä aiemmalle korkealle tasolle.

Osana kustannuskehityksen hallintaa jatkettiin vuoden 2006 aikana toimintaprosessien suoraviivaistamista ja toimintojen automatisointia. Lisäksi eräitä hallintopalveluja ulkoistettiin.

Huolimatta yhtiön toiminnan volyymin kasvusta liikekulut laskivat. Ilmarisen kokonaisliikekulut olivat yhteensä 85,9 (87,6) miljoonaa euroa eli 1,8 prosenttia alemmat kuin edellisellä vuonna. Sijoitustoiminnan liikekulut olivat 9,2 (9,4) miljoonaa euroa eli 0,4 promillea sijoitusten yhteismäärästä. Ne rahoitetaan sijoitustoiminnan tuotoilla. Työkyvyn ylläpitotoiminnan kulut, jotka rahoitetaan vakuutusmaksuun sisältyvällä työkyvyttömyysriskin hallintaosalla, olivat 4,2 (3,8) miljoonaa euroa. Muut liikekulut, lukuun ottamatta vuodesta 2006 alkaen liikekuluihin sisällytettävää oikeushallintomaksua (0,8 miljoonaa euroa vuonna 2006), rahoitetaan vakuutusmaksuun sisältyvällä hoitokustannusosalla, jonka ne alittivat 22,9 (11,7) miljoonalla eurolla eli 24,2 (13,6) prosentilla. Oikeushallintomaksulla rahoitetaan Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan kustannukset. Aiemmin vastaavat kustannukset ovat sisällyneet Eläketurvakeskuksen kustannusmaksuun, joka tuloslaskelmalla esitetään omana tuloslaskelmaeränään nimellä "lakisääteiset maksut".

HALLINTO

Toimitusjohtaja Gretel Ramsayn pyydettyä eroa Ilmarisen hallituksen jäsenyydestä hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 16.3.2006 hänen jäljellä olevaksi toimikaudekseen eli vuoden 2009 loppuun hallituksen jäseneksi toimitusjohtaja Marja Usvasalon. Pääjohtaja Antti Tanskasen pyydettyä eroa hallituksen jäsenyydestä 1.1.2007 lukien hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 27.11.2006 hänen jäljellä olevaksi toimikaudekseen eli niin ikään vuoden 2009 loppuun hallituksen jäseneksi toimitusjohtaja (1.1.2007 alkaen pääjohtaja) Reijo Karhisen.

Hallitus valitsi kokouksessaan 30.1.2007 puheenjohtajakseen edelleen toimitusjohtaja Hannu Syrjäsen ja varapuheenjohtajakseen puheenjohtaja Lauri Ihalaisen ja toimitusjohtaja Leif Fagernäsin. Puheenjohtajisto toimii myös hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokuntana. Tarkastusvaliokuntaan kuuluvat toimitusjohtaja George Berner, pääsihteeri Seppo Juntila ja lainopillinen asiamies Hannu Rautiainen.

Työeläkevakuutusyhtiöiden yhtiöjärjestykset on saatettava vastaamaan 1.1.2007 voimaan tullutta lainsäädäntöä hallintoelinten jäsenen osalta kahden vuoden ja toimitusjohtajaa ja valiokuntia koskevilta osiltaan yhden vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Ilmarisen

yhtiöjärjestykseen tästä syystä tarvittavat muutokset valmistellaan keväällä 2007 kokoontuvalle yhtiökokoukselle.

Toimitusjohtaja Kari Puro jäi eläkkeelle 31.12.2006 johdettuaan Ilmarista vuoden 1991 alusta. Ilmarisen hallitus valitsi kokouksessaan 3.5.2006 Ilmarisen toimitusjohtajaksi 1.1.2007 lukien ekonomi Harri Sailaksen.

KONSERNI

Ilmarisen konserniin kuuluu emoyhtiö Ilmarisen lisäksi pääasiassa kiinteistöyhtiöitä. Tietollmarinen kuuluu Ilmarisen konserniin äänivallan perusteella, sillä Ilmarisen osuus Tietollmarisen osakkeiden tuottamista äänistä on 70 prosenttia, vaikka osuus osakepääomasta on 30 prosenttia. Tytäryhtiöiden lukumäärä oli 31.12.2006 yhteensä 157. Vuoden 2007 alussa kiinteistötytäryhtiöiden määrä pieneni 31:llä, kun edellä sijoitustoiminnan yhteydessä käsitellyt kiinteistöjen myynnit toteutuivat.

Oy Porasto Ab:n vuonna 2006 toteutettujen omistusjärjestelyjen yhteydessä Ilmarisen osuus yhtiön osakepääomasta ja äänistä laski aiemmasta 26,3 prosentista 12,8 prosenttiin, joten Porasto ei enää ole Ilmarisen osakkuusyhtiö. Eläketurvakeskuksen luopuessa 20.12.2006 Vakuutusosakeyhtiö Garantian omistuksesta Ilmarinen nosti omistuksensa 23,57 prosenttiin, jolloin Garantiasta tuli Ilmarisen osakkuusyhtiö.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi ja Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö ovat Ilmarisen omistusyhteisyrityksiä.

TAKUUPÄÄOMA

Ilmarisella on 22 994 653,31 euron suuruinen takuupääoma, joka jakautuu 13 672 takuusuuteen. Takuupääoman omistajat ja näiden osuudet takuupääomasta olivat 31.12.2006 seuraavat:

	Takuusuuksia	%-osuus
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	13 412	98,1
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö	260	1,9
	13 672	100,0

TOIMINTAKERTOMUS

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Osakemarkkinoiden positiivinen kehitys on vahvistanut edelleen Ilmarisen vakavaraisuutta vuoden vaihteen tilanteeseen verrattuna. Tammikuun lopussa toimintapääoma oli kohonnut 34,0 prosenttiin vakavaraisuuslaskennassa käytettävästä vastuuvälästä. Tammikuun jälkeen yhtiön vakavaraisuuden kehitys on jatkunut myönteisenä.

Työeläkevakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan vakavaraisuuskehikoon tehtiin vuoden 2007 alusta merkittäviä uudistuksia. Vakavaraisuusrajan laskentaperiaatteiden muutos 1. 1. 2007 ja Ilmarisen hallituksen 30. 1. 2007 vahvistamat omaisuuden vakavaraisuus- ja kateuokittelun perusteet pienensivät vakavaraisuusrajaa vuodenvaihteen tilanteessa noin 0,3 prosenttiyksikköä, mutta sijoitusjakauman osakepainon nousu on sittemmin nostanut sitä noin prosenttiyksiköllä. Tammikuun lopussa toimintapääoma oli 2,3-kertainen verrattuna uusien sääntöjen mukaiseen vakavaraisuusrajaan. Vastuuvälän määrään alkoi vuoden 2007 alusta vaikuttaa koko työeläkejärjestelmän tasolla tapahtuvaan osakkeiden hintariskin kantoon liittyvä osaketuottosidonnainen lisävuokutusvastuu, mutta tämän uudistuksen vähittäisen voimaantulon johdosta sen vaikutus on toistaiseksi vähäinen.

Vuoden 2006 loppuun asti voimassa ollut työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuuskehikko oli käytössä kymmenen vuoden ajan, ja tähän ajanjaksoon sisältyi sekä poikkeuksellisen voimakas pörssi-kurssien nousu että niiden erittäin syvä lasku. Käytännön kokemukset osoittivat toimintapääomamekanismin toimineen tarkoitetulla tavalla yli suhdannesyörien. Työeläkesijoittamisen reunaehtoihin nyt tehdyt muutokset perustuivat arvioon, jonka mukaan työeläkesijoitusten tuottojen parantamiseksi on kuitenkin syytä kehittää edelleen työeläkelaitosten riskinkantokykyä. Uudistuksen myötä odotetaan osakesijoitusten tai muiden riskipitoisten mutta korkeatuottoisten sijoitusten osuuden työeläkelaitosten sijoituksista kasvavan noin kymmenellä prosenttiyksiköllä lähivuosina.

Ilmarinen on jo työeläkevakuutusyhtiöiden edellisten vakavaraisuussäännösten puitteissa harjoittanut pitkän aikavälin hyviä tuottoja tavoittelevaa sijoitustoimintaa. Tulevaisuudessa entistä huomattavampi osuus sijoituksista kohdistettaneen koti- ja ulkomaisiin osakkeisiin. Tämä ei kuitenkaan lisää ainakaan merkittävästi osakemarkkinoiden heilahdusten vaikutuksia vuotuisen tulokseen, koska tehtävien muutosten jälkeen osa osakkeiden hintariskistä kannetaan yhteisesti. Sen sijaan sijoitusten vuotuisen tuottojen voidaan odottaa heilahtelevan vielä aikaisempaakin voimakkaammin.

Vuoden 2007 tulos määräytyy pitkälti sijoitusmarkkinoiden kehityksen perusteella. Ilmarinen arvioi suhteellisen asemansa työeläkeyhtiöiden hyvityskilpailussa säilyvän pitkällä aikavälillä hyvänä. Tätä tukevat sekä sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tulokseen perustuvan hyvityssiirron määräytymisperiaatteen uudistaminen että yhtiön kustannustehokkuus, joka vuodesta 2007 lukien alkaa osaltaan vaikuttaa aiempaa välittömämmin asiakashyvityksiin. Yhtiö on myös valmistautunut menestyäkseen entistä TEL-markkinaa laajemmalla TyEL-markkinalla tapahtuvassa kilpailussa mm. aktiivisella asiakastyöllä ja kehittämällä uusia verkkopalveluita.

TULOSLASKELMA

Milj. €	EMOYHTIÖ		KONSERNI	
	2006	2005	2006	2005
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA				
Vakuutusmaksutulo	2 652,6	2 346,0	2 652,6	2 346,0
Sijoitustoiminnan tuotot	2 941,3	2 236,3	2 924,8	2 227,5
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-2 256,6	-2 054,5	-2 255,2	-2 053,3
Korvausvastuun muutos				
Kokonaismuutos	-784,8	-569,7	-784,8	-569,7
Vastuunsiirrot	7,6	278,8	7,6	278,8
Kannansiirrot	-	-3,0	-	-3,0
	-777,2	-293,9	-777,2	-293,9
	-3 033,7	-2 348,4	-3 032,4	-2 347,2
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Kokonaismuutos	-1 241,1	-1 945,9	-1 241,1	-1 945,9
Vastuunsiirrot	-2,6	657,6	-2,6	657,6
Kannansiirrot	-	-2,8	-	-2,8
	-1 243,7	-1 291,2	-1 243,7	-1 291,2
Lakisääteiset maksut	-12,7	-10,6	-12,7	-10,6
Liikekulut	-55,4	-55,7	-53,4	-54,1
Sijoitustoiminnan kulut	-1 237,2	-868,3	-1 231,4	-865,6
Vakuutustekninen tulos	11,2	8,1	3,8	4,6
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA				
Vakuutustekninen tulos	11,2	8,1	3,8	4,6
Muut tuotot	1,4	1,3	1,7	1,4
Muut kulut	-1,9	-1,9	-1,7	-1,8
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2,1	-2,0	-2,7	-2,6
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta	8,6	5,4	1,1	1,6
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	0,8	2,0	-	-
	0,8	2,0	-	-
Vähemmistöosuudet	-	-	-0,7	-0,2
Tilikauden voitto	9,4	7,4	0,4	1,4

TASE

Milj. €	EMOYHTIÖ		KONSERNI	
	2006	2005	2006	2005
VASTAAVAA				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	3,2	4,3	3,3	4,4
Muut pitkävaikutteiset menot	-	0,0	-	0,0
Ennakkomaksut	0,5	0,5	0,5	0,5
	3,7	4,8	3,8	4,9
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	1 325,9	1 355,0	1 799,2	1 838,7
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	488,2	497,7	-	-
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä	8,3	8,3	8,3	8,3
	1 822,5	1 861,0	1 807,6	1 847,0
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäjäryhmittä				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	0,2	0,2	-	-
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrittäjäryhmittä	21,8	11,3	21,8	11,3
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä	18,7	20,6	18,7	20,6
	40,6	32,0	40,5	31,9
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	7 658,9	6 012,3	7 658,9	6 012,3
Rahoitusmarkkinavälineet	9 465,8	9 741,9	9 465,8	9 741,9
Kiinnelainasaamiset	316,4	304,9	316,4	304,9
Muut lainasaamiset	793,5	739,1	793,5	739,1
Talletukset	75,1	5,3	79,8	9,3
	18 309,7	16 803,4	18 314,4	16 807,5
	20 172,8	18 696,5	20 162,4	18 686,4
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta	101,6	55,7	101,6	55,7
Muut saamiset	911,8	438,9	881,4	435,1
	1 013,4	494,6	982,9	490,8
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	5,2	6,9	5,6	7,5
Muut aineelliset hyödykkeet	1,8	1,7	1,8	1,7
	6,9	8,6	7,4	9,2
Rahat ja pankkisaamiset	1,8	29,2	2,5	30,0
	8,7	37,9	9,9	39,2
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	209,4	208,1	209,6	208,4
Muut siirtosaamiset	49,6	29,9	49,8	30,2
	259,0	238,0	259,5	238,5
Vastaavaa yhteensä	21 457,6	19 471,8	21 418,4	19 459,9

Milj. €	EMOYHTIÖ		KONSERNI	
	2006	2005	2006	2005
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Takuupääoma	23,0	23,0	23,0	23,0
Muut rahastot				
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	55,4	49,5	55,4	49,5
Muut rahastot	-	-	0,6	0,6
	55,4	49,5	56,0	50,1
Edellisten tilikausien voitto	-	-	-5,4	0,6
Tilikauden voitto	9,4	7,4	0,4	1,4
	87,8	79,9	73,9	75,0
Vähemmistöosuudet	-	-	25,7	25,3
Tilinpäättösiirtojen kertymä				
Poistoero	14,7	15,5	-	-
	14,7	15,5	-	-
Vakuutustekninen vastuovelka				
Vakuutusmaksuvastuu	14 305,5	13 064,3	14 305,5	13 064,3
Korvausvastuu	6 611,7	5 826,9	6 611,7	5 826,9
	20 917,2	18 891,3	20 917,2	18 891,3
Velat				
Ensivakuutustoiminnasta	17,9	38,7	17,9	38,7
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	0,7	1,0
Muut velat	353,2	350,7	310,6	330,8
	371,1	389,4	329,2	370,4
Siirtovelat	66,7	95,7	72,4	97,9
Vastattavaa yhteensä	21 457,6	19 471,8	21 418,4	19 459,9

RAHOITUSLASKELMA

Milj. €	EMOYHTIÖ		KONSERNI	
	2006	2005	2006	2005
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta	8,6	5,4	1,1	1,6
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuelan muutos	2 025,9	2 515,7	2 025,9	2 515,7
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	15,8	-57,0	14,3	-59,1
Suunnitelman mukaiset poistot	14,8	15,1	52,8	51,5
Muut oikaisut	-941,5	-898,6	-939,5	-900,0
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	1 123,6	1 580,5	1 154,5	1 609,7
Käyttöpääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-539,8	-147,3	-513,1	-148,3
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-47,3	175,2	-66,6	188,5
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	536,5	1 608,4	574,8	1 649,9
Maksetut välittömät verot	-2,1	-2,0	-2,7	-2,6
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	534,4	1 606,4	572,1	1 647,3
Liiketoiminnan rahavirta	534,4	1 606,4	572,1	1 647,3
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-22 078,1	-20 750,6	-22 075,6	-20 758,3
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	21 518,8	19 127,8	21 478,6	19 094,1
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-1,1	-0,8	-1,1	-1,9
Investointien rahavirta	-560,4	-1 623,5	-598,2	-1 666,1
Rahoituksen rahavirta				
Maksetut takuupääoman korot ja muut voitonjako	-1,5	-1,4	-1,5	-1,4
Rahoituksen rahavirta	-1,5	-1,4	-1,5	-1,4
Rahavarojen muutos	-27,4	-18,5	-27,5	-20,2
Rahavarat tilikauden alussa	29,2	47,7	30,0	50,2
Rahavarat tilikauden lopussa	1,8	29,2	2,5	30,0
	-27,4	-18,5	-27,5	-20,2

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös laaditaan kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölain sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisesti. Lisäksi tilinpäätöksessä noudatetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetusta vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön laskuperusteita ja määräyksiä sekä Vakuutusvalvontaviraston antamia määräyksiä ja ohjeita.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään emoyhtiön lisäksi kaikki tytäryritykset, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta. Ilmarisen tytäryritykset, tietotekniikkapalveluja Ilmariselle tuottavaa tytäryritystä lukuunottamatta, ovat kiinteistöyhtiöitä.

Konsernitilinpäätös laaditaan emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista eliminoidaan yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomistus. Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä lähtien ja vuoden aikana myydyt yhtiöt yhdistellään myyntihetkeen saakka. Tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan vähemmistön osuus omaksi eräkseen.

Konsernin keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintameno- menetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva jaetaan tytäryhtiöiden omaisuuserille ja poistetaan näiden poistosuunnitelman mukaan.

Kiinteistötytäryhtiöosakkeisiin tehdyt arvonalentumiset, arvonalentumisen palautukset ja arvonorotukset on peruutettu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Vastaavat kirjaukset on käypien arvojen puitteissa kohdistettu konsernitaseessa tytäryhtiöiden omistamille kiinteistöille.

Osakkuusyrittiset eli yritykset, joiden osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Ilmarisen konsernin omistus on 20–50 prosenttia, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

20–50 prosentin omistuksia asunto- ja kiinteistöyhtiöistä ei kuitenkaan yhdistellä. Tämän merkitys konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen.

Konsernituloslaskelmaan sisältyy konsernin osuus osakkuusyrittisten tuloksista. Konsernitaseessa osakkuusyrittisten hankintameno on liisäetty konsernin osuus hankinnan jälkeen kertyneistä tuloksista.

SIJOITUSTEN KIRJANPITOARVO

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä, tai ne on kirjattu sitä

alempaan käypään arvoon. Hankintameno sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määräisinä. Joidenkin kiinteistösijoitusten arvoja on aiempina vuosina korotettu. Suunnitelmapoisto vähennetään myös rakennuksiin kohdistuvista tulouteista arvonorotuksista.

Sijoitusomaisuudeksi katsottavat muut osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määräisinä. Joidenkin osakkeiden arvoja on aiempina vuosina korotettu.

Rahoitusmarkkinavälineet esitetään hankintameno tai tätä alemman todennäköisen arvon määräisinä. Korkotason vaihtelusta aiheutuva arvomuutoksia ei kuitenkaan kirjata. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintameno erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinaväline juoksuajana. Vastaerä merkitään hankintameno lisäykseksi tai vähennykseksi.

Hankintameno on laskettu lajikohtaisesta keskihinnasta.

Käyttöomaisuudeksi katsottavat osakkeet ja osuudet esitetään taseessa pysyvillä arvonalennuksilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Hankintameno lasketaan fifo-menetelmää käyttäen.

Saamisiksi katsottavat sijoitukset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä alemman käyvän arvon määräisinä.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintameno käyvän arvon nousua vastaavalla osuudella.

Tilikauden aikana on käytetty osake-, korko-, raaka-aine- ja valuuttajohdannaisia. Johdannaisiin sovelletaan kirjanpidossa suojauslaskentaa vain valuuttavaihtosopimusten osalta, vaikka osa muistakin johdannaisliiketoimista toimii tehokkaina suojauksina. Vakavaraisuudessa ja katelaskennassa on käsitelty suojaavina kaikki valuuttajohdannaiset, jotka olivat tilinpäätöshetkellä tehokkaita suojauksia. Johdannaissopimukset merkitään taseeseen sopimuskohtaisesti hankintameno määräisinä tai sitä alempaan käypään arvoon. Suljettujen ja erääntyneiden johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.

Tiedot tilinpäätöshetkellä arvopapereiden lainaussopimuksilla lainaksi annetuista ja lainaksi otetuista arvopapereista on kerrottu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Lainaksi otetut arvopaperit on myyty edelleen ja myynti-

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

hinta on merkitty taseeseen lyhytaikaiseksi velaksi myyntihinnan tai sitä korkeamman tilinpäätöshetken markkinahinnan määräisenä. Lainaksiottaja on asettanut lainoista vakuuden.

MUUN OMAISUUDEN KUIN SIOITUSTEN KIRJANPITOARVO

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot.

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon tai tätä alempaan todennäköiseen arvoon.

SUUNNITELMAPOISTOJEN PERUSTEET

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Rakennusten ja rakennelmien suunnitelman mukaiset poistot on laskettu rakennuskohtaisesta hankintamenosta ja tuloutetusta arvonkorotuksesta rakennuksen arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin.

Uusina hankittujen kiinteistöjen poistoajat ovat seuraavat:

Asuin- ja toimistorakennukset	50 vuotta
Hotelli-, myymälä- ja teollisuusrakennukset	40 vuotta
Rakennusten ainesosat	10 vuotta
Muut aktiivat	EVL
Tuloutetut arvonkorotukset	kuten rakennus

Jollekin kiinteistöille on määritetty 20 prosentin jäännösarvo.

Aineettomien hyödykkeiden ja kaluston suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyödykeryhmäkohtaisesta hankintamenosta hyödykeryhmän arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet (atk-ohjelmien käyttöoikeudet)	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta
Kuljetusvälineet ja atk-laitteet	5 vuotta
Muu kalusto	10 vuotta

SIOITUSTEN ARVONKOROTUKSET

Maa- ja vesialueiden, rakennusten ja arvopapereiden arvoja voidaan korottaa. Sijoitusomaisuudeksi katsottavien hyödykkeiden arvonkorotusten vastaerät kirjataan tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuudeksi katsottavien hyödykkeiden arvonkorotusten vastaerät arvonkorotusrahastoon. Jos arvonkorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloutettu arvonkorotus oikaistaan tulosvaikutteisesti ja rahastoituu arvonkorotus peruutetaan taseessa.

Rakennusten tuloutettu arvonkorotus poistetaan suunnitelman mukaan.

SIOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSEROT

Tilinpäätöksen liitetiedoissa kerrotaan tase-eräkohtaisesti sijoitusten jäljellä oleva hankintameno sekä sijoitusten ja johdannaisoppimusten kirjanpitoarvo ja käypä arvo. Kahden ensiksi mainitun arvon erotus muodostuu sijoitusten arvonkorotuksista. Kahden viimeksi mainitun arvon erotus osoittaa taseeseen kirjaamattomat arvostuserot.

Kiinteistösjoitusten käypä arvo on määritetty kohteittain käyttäen ensisijaisesti tuottoarvomenetelmää. Sitä täydentävänä menetelmänä on käytetty kauppa-arvomenetelmää, jonka perustana ovat alueelliset kauppahintatilastot. Arvioinnissa on otettu huomioon mm. kiinteistön käyttötarkoitus, kunto sekä olemassa olevat vuokrasopimukset ja vallitseva markkinavuokrataso. Kiinteistösjoitusten vuosittaiseen käyvän arvon määrittämiseen osallistuvat ulkopuoliset kiinteistöarvioijat ja yhtiön omat asiantuntijat.

Noteerattujen osakkeiden käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä ostokurssia tai sen puuttuessa kaupankäyntikurssia. Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty viimeisintä saatavissa ollutta hallinnointiyhtiön ilmoittamaa rahasto-osuuden arvoa. Pääomarahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta tai sen puuttuessa hankintamenoa. Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona pidetään jäljellä olevaa hankintamenoa, tai tätä alemmaa todennäköistä luovutushintaa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa.

Rahoitusmarkkinavälineiden käypä arvo lasketaan käyttäen pankkien markkinanoteerauksia. Niiden puuttuessa käytetään hankintahintaa.

Johdannaisoppimusten käypänä arvona käytetään markkinahintaa tai todennäköistä luovutushintaa.

Saamisten käypänä arvona pidetään nimellisarvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA

Vakuutusoppimuksesta aiheutuva vastuu kirjataan vastuuvélaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu. Vakuutusmaksuvastuu koskee tulevaisuudessa myönnettävistä eläkkeistä yhtiölle aiheutuvaa vastuuta ja korvausvastuu jo maksettavana olevista eläkkeistä yhtiölle aiheutuvaa vastuuta.

Vastuuvélka on laskettu sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti.

Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy osittamaton lisävakuutusvastuu, joka on toimintapääomaan luettava erä, sekä ositettu lisä-

vakuutusvastuu, joka sisältää vakuutuksenottajille tuleviin asiakas-hyvityksiin varatun määrän.

Korvausvastuuseen sisältyy tasointivastuu, jolla varaudutaan sel-laisiin vuosiin, joihin riskin kattamiseen tarkoitettua vakuutusmaksun osat eivät riitä niillä katettaviin korvauksiin.

TILIKAUDEN VOITTO JA OMA PÄÄOMA

Sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamat laskuperusteet määrit-televät lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan yhtiön tilikauden kirjanpidollisen tuloksen käytön erikseen tasointivastuun muutok-seen, osittamattoman ja ositetun lisävakuutusvastuun muutokseen sekä tuloslaskelman voittoon.

Liitetietona esitetään yhtiön oman pääoman jakautuminen takuu-pääoman omistajien ja vakuutuksenottajien kesken sekä laskelma voitonjakokelpoisista varoista.

TOIMINTAPÄÄOMA

Vakuutusvalvontavirasto valvoo vakuutusyhtiöiden vakavaraisuut-ta. Keskeisimpänä mittarina käytetään toimintapääomaa, jolla tar-koitetaan käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen erotus-ta. Vastuuvälkään ei tällöin lueta em. osittamattomasta lisävakuutus-vastuuta, jolla varaudutaan sijoitustoiminnan riskeihin. Toimintapää-oman ja oman pääoman on täytettävä työeläkevakuutusyhtiöistä an-netussa laissa säädetyt vaatimukset. Ei-suojaavina käsiteltyjen joh-dannaisten osalta on toimintapääomasta vähennetty mahdollinen enimmäistappio.

Toimintapääoma esitetään liitetiedoissa.

Käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen erotuksen muutos eli arvostu-serojen muutos edellisestä tilikaudesta on osa tilikauden kokonais-tulosta ja näkyy toimintapääoman muutoksena.

LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET

Tuloslaskelmaan merkitään tilikauden ja aikaisempien tilikausien suo-riteperusteiset verot.

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero on merkitty mahdollisen vähemmistöosuuden erottamisen jälkeen omaan pääomaan ja konsernituloslaskelmassa niiden muutos sisäl-tyy tilikauden tulokseen.

Ilmarinen ei merkitse laskennallisia verovelkoja ja -saamisia emoyh-tiön taseeseen eikä konsernitaseeseen eikä myöskään vähennä lasken-nallista verovelkaa toimintapääomasta, koska näiden velkojen ja saa-misten realisointimista ei voida pitää lakisääteistä eläkevakuutusta har-joittavan yhtiön ja sen konsernin tilinpäätöksessä todennäköisenä.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtuma-päivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoinna olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot muutetaan Suomen rahaksi Euroopan keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan kurssiin. Sekä tilikaudella että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot merkitään tuloslaskelmaan ao. tulojen ja me-nojen oikaisueroiksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin.

TOIMINTOKOHTAISET LIIKEMENOT JA POISTOT

Liikekulut sekä kaluston ja pitkävaikutteisten menojen poistot sisäl-lytetään toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten ja työ-kyvyn ylläpidon hoitamiseen liittyvä kuluosuus sisällytetään makset-tuihin korvauksiin ja sijoitusten hoitamiseen liittyvä kuluosuus sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä yleishallinnon kulut. Muissa kuluissa esitetään muus-ta toiminnasta aiheutuneet kulut. Rakennusten suunnitelmapoistot esitetään sijoitustoiminnan kuluina.

HENKILÖKUNNAN ELÄKEJÄRJESTELYT

Henkilökunnan sekä hallituksen ja hallintoneuvoston luottamus-toimessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty TEL-vakuu-tuksella. Tilivuoteen kohdistuvat eläkemenot on kirjattu suorite-perusteisesti kuluiksi.

TUNNUSLUVUT JA ANALYYSIT

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja analyysit on lasket-tu ja esitetty Vakuutusvalvontaviraston liitetietoja koskevien mää-räysten mukaisesti.

Sijoitustoiminnan ja vakavaraisuuden tunnusluvut ja analyysit esi-tetään käyvin arvoin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutu-neeseen pääomaan lasketaan erikseen kullekin sijoituslajille sekä si-joitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausit-tain aikapainotetut kassavirrat. Laskennassa käytetään ns. Modified Dietz -kaavaa, jossa sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kau-den alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettui-na sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäl-jellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kau-den loppuun.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

Milj. €	2006	2005
VAKUUTUSMAKSUTULON ERITTELY		
Ensivakuutus		
TEL:n mukainen perusvakuutus		
Työnantajan osuus	1 948,9	1 669,2
Työntekijän osuus	517,8	492,9
	2 466,6	2 162,0
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	6,6	7,6
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	181,3	179,3
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	0,1	0,2
	2 654,6	2 349,0
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu	0,0	-1,0
Jälleenvakuutus	0,0	0,0
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	2 654,7	2 348,1
Jälleenvakuuttajien osuus	-2,1	-2,1
Vakuutusmaksutulo	2 652,6	2 346,0
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät		
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista		
TEL	-4,3	-6,9
YEL	-3,5	-2,9
	-7,8	-9,7
MAKSETTUJEN KORVAUSTEN ERITTELY		
Ensivakuutus		
Maksettu eläkkeensaajille		
TEL:n mukainen perusvakuutus	2 078,5	1 901,1
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	50,3	50,0
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	207,4	196,8
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	1,1	1,1
	2 337,4	2 148,9
Maksettu / saatu vastuunjakokorvauksia		
TEL-eläkkeet	23,2	-4,6
YEL-eläkkeet	-10,1	-3,7
Osuus työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta	-96,2	-89,2
YEL:n valtion osuus	-15,2	-15,6
	-98,3	-113,1
	2 239,1	2 035,8
Korvaustoiminnon hoitokulut	15,3	16,8
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	4,2	3,8
Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta	2 258,6	2 056,5
Jälleenvakuuttajien osuus	-2,0	-2,0
Maksetut korvaukset yhteensä	2 256,6	2 054,5

Milj. €	EMOYHTIÖ		KONSERNI	
	2006	2005	2006	2005
SIOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY				
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot	0,4	-	-	-
	0,4	-	-	-
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin				
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)	-	-	0,0	-0,3
Osinkotuotot muilta omistusyhteisyrityksiltä	0,3	0,3	0,3	0,3
Korkotuotot muilta omistusyhteisyrityksiltä	1,1	1,3	1,1	1,3
	1,4	1,6	1,4	1,3
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	16,1	14,0	-	-
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	2,8	5,3	3,0	5,4
Muut tuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	1,9	1,9	-	-
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	156,8	154,2	162,0	159,4
	177,7	175,4	165,0	164,8
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	157,8	151,6	157,8	151,6
Korkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	395,3	372,1	395,3	372,1
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	883,9	433,0	883,9	433,0
	1 437,0	956,7	1 437,0	956,7
Yhteensä	1 616,6	1 133,6	1 603,4	1 122,9
Arvon alentumisten palautukset	54,2	95,3	50,8	95,8
Myyntivoitot	1 270,6	1 007,3	1 270,6	1 008,8
Yhteensä	2 941,3	2 236,3	2 924,8	2 227,5
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	-103,2	-117,5	-63,8	-81,4
Kulut muista sijoituksista	-684,0	-576,4	-683,9	-576,3
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Saman konsernin yrityksille	-0,7	-0,4	-	-
Muille kuin saman konsernin yrityksille	-41,6	-18,2	-41,6	-18,2
	-42,3	-18,6	-41,6	-18,2
Yhteensä	-829,4	-712,5	-789,3	-675,9
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-70,0	-38,2	-65,1	-36,7
Rakennusten suunnitelmapoistot	-10,9	-10,8	-48,6	-46,8
	-80,8	-49,1	-113,7	-83,5
Myyntitappiot	-326,9	-106,7	-328,4	-106,2
Yhteensä	-1 237,2	-868,3	-1 231,4	-865,6
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	1 704,1	1 368,0	1 693,5	1 361,8
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	1 704,1	1 368,0	1 693,5	1 361,8

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

Milj. €	EMOYHTIÖ		KONSERNI	
	2006	2005	2006	2005
LIIEKULUERITTELYT				
Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	15,3	16,8	14,2	15,7
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	4,2	3,8	4,0	3,7
	19,5	20,7	18,2	19,4
Liikekulut				
Ensivakuutuksen palkkiot	0,7	0,5	0,7	0,5
Muut vakuutusten hankintamenot	7,8	8,1	7,7	8,0
Vakuutusten hankintamenot yhteensä	8,5	8,5	8,4	8,4
Vakuutusten hoitokulut	28,5	29,4	27,1	28,3
Oikeushallintomaksu	0,8	-	0,8	-
Muut hallintokulut	17,5	17,7	17,1	17,4
	55,4	55,7	53,4	54,1
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	1,0	1,8	1,0	1,8
Kulut muista sijoituksista	8,1	7,6	8,0	7,5
	9,2	9,4	9,1	9,2
Muut kulut				
	1,9	1,9	1,8	1,8
Kokonaisliikekulut yhteensä	85,9	87,6	82,4	84,6
HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	26,3	25,2	33,9	32,5
Eläkekulut	4,6	4,5	5,9	5,7
Muut henkilösivukulut	1,7	1,6	2,2	2,0
Yhteensä	32,6	31,2	41,9	40,2
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajat ja heidän sijaisensa	0,8	0,6	0,9	0,7
Hallitusten jäsenet ja varajäsenet	0,2	0,2	0,2	0,2
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	0,1	0,1	0,1	0,1
Yhteensä	1,1	0,9	1,2	1,0
Johdon eläkesitoumukset				
Johtajien eläkeikä on 65 vuotta lukuunottamatta ennen 1.7.1992 johtajiksi tulleita, joiden eläkeikä on 60 vuotta.				
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	525	547	673	687

SIJOITUKSET

Milj. €	31.12. 2006			31.12. 2005		
SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO, EMOYHTIÖ	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	441,3	448,4	559,2	419,1	426,4	525,8
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	848,6	852,8	1 048,9	898,9	903,1	1 038,0
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyrietyksissä	8,3	8,3	8,7	8,0	8,0	8,8
Muut kiinteistöosakkeet	16,4	16,4	17,0	17,5	17,5	18,1
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	488,2	488,2	488,2	497,7	497,7	497,7
Lainasaamiset omistusyhteisyrietyksiltä	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Sijoitukset omistusyhteisyrietyksissä						
Osakkeet ja osuudet	21,8	21,8	21,8	11,3	11,3	11,3
Lainasaamiset	18,7	18,7	18,7	20,6	20,6	20,6
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	7 658,1	7 658,9	9 473,7	6 010,7	6 012,3	7 629,9
Rahoitusmarkkinavälineet	9 465,8	9 465,8	9 402,1	9 741,9	9 741,9	9 925,1
Kiinnelainasaamiset	316,4	316,4	316,4	304,9	304,9	304,9
Muut lainasaamiset	793,5	793,5	793,5	739,1	739,1	739,1
Talletukset	75,1	75,1	75,1	5,3	5,3	5,3
	20 160,6	20 172,8	22 231,6	18 683,4	18 696,5	20 733,0
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)						
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamennon erotusta			-48,6			-58,5
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia			12,2			13,1
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			2 058,8			2 036,5
EI-SUOJAAVIEN JOHDANNAISTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO, EMOYHTIÖ						
Muut saamiset						
Ennakkomaksut optiosopimuksista		633,4	658,6		78,4	85,7
Muut velat						
Ennakkomaksut optiosopimuksista		-140,6	-122,9		-8,1	-5,5
Muut siirtosaamiset ja -velat						
Futuuri- ja termiiniosopimukset		-44,8	31,4		-39,4	-4,6
		448,0	567,1		30,9	75,7
Arvostusero			119,1			44,7

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

OSAKKEET JA OSUUDET, EMOYHTIÖ 31. 12. 2006	Kpl	Osuus osakkeista /äänistä, %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
---	-----	---------------------------------	----------------------------	------------------------

OSAKKEET JA OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ

Tietollmarinen Oy	1 530	30,00 / 70,00	0,2	0,2
-------------------	-------	---------------	-----	-----

OMISTUSYHTEYSYRITYSTEN OSAKKEET JA OSUUDET

Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö	120	100,00 / 15,53	10,2	10,2
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	3	100,00 / 0,00	0,5	0,5
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	14 141	23,57	11,1	11,1
Yhteensä			21,8	21,8

MUUT SIIJOITUKSET

Osakkeet ja osuudet

Kotimaiset yhtiöt, noteeratut

Ahlström Oyj	340 000	0,74	7,7	7,7
Aldata Solution Oyj	6 616 800	9,71	11,6	11,6
Alma Media Oyj	3 009 562	4,03	17,8	27,5
Amer Sports Oyj	1 448 950	2,02	13,3	24,1
Aspo Oyj	251 006	0,96	1,7	1,7
Atria Yhtymä Oyj	220 700	0,96 / 0,21	4,0	4,0
CapMan Oyj	548 500	0,71 / 0,37	1,4	1,6
Cargotec Oyj	588 042	0,92 / 0,39	7,7	24,7
Citycon Oyj	1 372 800	0,82	2,3	6,8
Componenta Oyj	257 600	2,57	2,2	2,2
Comptel Oyj	683 591	0,64	1,2	1,2
Cramo Oyj	865 000	2,85	12,4	16,3
Elcoteq SE	120 000	0,38 / 0,09	1,2	1,2
Elektrobit Group Oyj	2 273 140	1,76	4,7	4,7
Elisa Oyj	2 427 663	1,46	39,5	50,2
Exel Oyj	839 400	7,06	2,8	11,2
Finnair Oyj	344 200	0,39	2,8	4,3
Finnlines Oyj	4 021 286	9,88	56,2	69,2
Fiskars Oyj	816 990	1,05 / 0,16	8,0	10,0
Fortum Oyj	10 914 053	1,23	195,9	235,0
F- Secure Oyj	2 577 150	1,66	5,4	5,8
HK Ruokatalo Group Oyj	140 000	0,41 / 0,10	1,5	2,0
Huhtamäki Oyj	3 324 120	3,15	34,5	49,4
Ilkka-yhtymä Oyj	281 880	1,92 / 2,30	1,3	3,2
Incap Oyj	400 000	3,28	1,0	1,0
KCI Konecranes Oyj	365 460	0,61	2,5	8,1
Kemira Oyj	2 318 900	1,86	27,0	39,5
Kemira Grow-How Oyj	365 320	0,64	2,0	2,5
Kesko Oyj	490 060	0,50 / 0,21	9,4	19,5
Kone Oyj	2 717 826	2,12 / 0,91	78,8	116,7
Kyro Oyj Abp	624 400	0,79	1,6	2,6
Larox Oyj	329 700	3,51 / 0,66	1,2	2,9
Lassila Et Tikanoja Oyj	3 051 728	7,92	23,9	66,1
Lemminkäinen Oyj	80 000	0,47	1,5	2,9
Lännen Tehtaat Oyj	153 800	2,43	1,8	3,7

**OSAKKEET JA OSUUDET,
EMOYHTIÖ 31. 12. 2006**

	Kpl	Osuus osakkeista /äänistä, %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Martela Oyj	335 400	8,07 / 2,14	2,2	2,2
Metso Oyj	3 494 328	2,46	86,8	133,6
M-real Oyj	8 562 541	2,61 / 7,43	41,0	41,0
Neste Oil Oyj	5 273 450	2,06	121,4	121,4
Nokia Oyj	17 532 989	0,43	271,4	271,4
Nokian Renkaat Oyj	3 900 200	3,20	26,2	60,5
Okmetic Oyj	749 300	4,44	2,8	2,8
OKO Pankki Oyj	21 111 700	10,38 / 5,57	217,1	267,9
Olvi Oyj	518 748	5,00 / 1,13	3,1	10,3
Oriola-KD Oyj	2 387 092	1,69 / 3,75	4,3	7,3
Orion Oyj	1 822 890	1,29 / 2,66	18,1	29,9
Outokumpu Oyj	4 727 236	2,61	70,3	140,2
Outokumpu Technology Oyj	1 116 000	2,66	14,0	25,3
Perlos Oyj	1 533 080	2,90	5,4	5,4
PKC Group Oyj	55 000	0,31	0,6	0,7
Pöyry Oyj	2 252 170	3,87	18,1	26,5
Raisio Oyj	1 016 966	0,62 / 0,12	1,8	1,8
Ramirent Oyj	971 700	3,59	29,1	43,5
Rapala VMC Oyj	511 001	1,32	3,0	3,1
Rautaruukki Oyj	1 085 161	0,78	30,8	32,6
Salcomp Oyj	500 000	1,28	1,3	1,3
Sampo Oyj	6 273 911	1,11 / 1,10	104,8	127,2
SanomaWSOY Oyj	3 881 145	2,35	50,9	82,2
Satama Interactive Oyj	1 900 000	4,65	1,9	1,9
Scanfil Oyj	580 000	0,96	1,4	1,4
SSH Communications Security Oyj	483 450	1,70	0,6	0,6
Stockmann Oyj Abp	1 412 210	2,54 / 0,51	37,2	51,3
Stora Enso Oyj	7 763 671	0,98 / 1,64	93,2	93,2
Suominen Yhtymä Oyj	1 911 552	8,06	5,6	5,6
Tamfelt Oyj Abp	2 047 823	7,43 / 4,59	17,5	21,8
Technopolis Oyj	67 481	0,17	0,5	0,5
Tekla Oyj	608 370	2,69	2,8	4,7
Teleste Oyj	1 299 900	7,48	13,5	15,1
Tietoanator Oyj	1 856 340	2,45	45,4	45,4
Tiimari Oyj Abp	351 781	3,57	1,6	1,7
Tulikivi Oyj	1 902 380	5,12 / 1,55	2,0	6,7
UPM-Kymmene Oyj	8 803 144	1,68	160,5	168,1
UPM-Kymmene Oyj optiotodistukset	2 423 499	0,00	20,8	19,2
Uponor Oyj	2 096 550	2,86	22,8	59,2
Vacon Oyj	70 500	0,46	0,9	1,8
Vaisala Oyj	1 293 429	7,10 / 1,56	33,2	42,4
Wärtsilä Oyj Abp	1 058 230	1,11 / 0,56	25,2	43,2
YIT Oyj	3 692 300	2,91	24,1	77,3
Ålandsbanken Oyj	23 000	0,20 / 0,02	0,5	0,6
Muut	1 270 000		1,6	1,8
Yhteensä			2 224,7	2 943,0

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

OSAKKEET JA OSUUDET, EMOYHTIÖ 31. 12. 2006	Kpl	Osuus osakkeista /äänistä, %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat				
Aloitusrahasto Vera Oy	500	2,97	1,0	1,0
Arek Oy	1 260 000	18,00	1,3	1,3
Enfo Oyj	11 202	1,97 / 1,31	2,6	2,6
Fingrid Oyj	350	10,53 / 4,68	11,8	11,8
Medivire Oy	38 150	10,00	0,7	0,7
NamPac Acquisition Oy	1 695 657	16,96	1,7	1,7
Osuuskunta KPY	7 619	0,00	12,1	12,1
Pohjolan Voima Oy	1 500 000	4,34	82,0	82,0
Oy Porasto Ab	1 144	12,80 / 12,82	0,6	0,6
PRT-Forest Oy	6 000	10,02	3,6	3,6
Sato Oyj	361 562	16,45	21,7	21,7
Suomen Terveystalo Oyj	5 535 922	11,73	12,1	12,1
Tornator Timberland Oy	3 750 000	7,50	6,0	6,0
VVO Yhtymä Oyj	951 520	15,83	22,3	22,3
Muut	222 446		2,0	2,0
Yhteensä			181,4	181,4

OSAKKEET JA OSUUDET, EMOYHTIÖ 31. 12. 2006	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
---	----------------------------	------------------------

Ulkomaiset yhtiöt, noteeratut**Alankomaat**

ABN Amro Holding N.V.	13,2	13,8
Akzo Nobel N.V.	8,2	12,7
Fugro N.V.	9,7	10,3
Heijmans N.V.	4,1	7,8
Heineken N.V.	15,8	20,5
ING Groep N.V.	34,1	34,1
Koninklijke Philips Electronics N.V.	13,7	15,4
Vedior N.V.	6,1	6,6

Belgia

Dexia	4,1	4,1
Fortis Group	9,2	10,8
InBev NV	17,2	21,4
Umicore	6,2	7,0

Espanja

Banco Bilbao Vizcaya Argenta	21,0	21,0
Banco Santander Central Hispano S.A.	23,6	26,7
Iberdrola S.A.	4,3	7,8
Inditex S.A.	3,3	3,3
Telefonica S.A.	14,2	18,7

Irlanti

CRH Plc	15,4	18,9
Grafton group Plc	1,1	4,8

Iso-Britannia

Alliance Boots Plc	2,6	6,0
Anglo American Plc	16,9	18,9
Aviva Plc	24,2	26,7

OSAKKEET JA OSUUDET, EMOYHTIÖ 31. 12. 2006	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
---	----------------------------	------------------------

Bodycote International Plc	3,7	7,2
BP Plc	56,8	63,9
British American Tobacco Plc	21,7	21,7
Carnival Plc	3,9	3,9
Diageo Plc	13,0	18,3
Gallaher Group Plc	2,3	4,1
GlaxoSmithKline Plc	47,3	47,3
HSBC Holding Plc	6,9	8,3
Intertek Group Plc	7,2	8,7
LogicaCMG Plc	1,7	1,9
Marks & Spencer Group Plc	8,3	10,6
National Grid Transco Plc	14,0	14,6
Pearson Plc	8,7	8,7
Prudential Corporation Plc	5,0	5,8
Reckitt Benckiser Plc	9,1	17,5
Rexam Plc	4,9	5,1
Rio Tinto Plc	24,8	27,5
Royal Bank of Scotland Group Plc	12,7	15,1
Royal Dutch Shell	50,8	56,5
Scottish Power Plc	9,0	9,1
Tesco Plc	14,1	19,9
Vedanta Resources Plc	3,6	3,6
Vodafone Group Plc	45,8	47,7
Wolseley Plc	13,9	14,7
Xstrata Plc	14,4	18,7
Italia		
Enel S.p.A	26,0	27,0
ENI S.p.A	20,3	22,0

OSAKKEET JA OSUUDET, EMOYHTIÖ 31. 12. 2006	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Fastweb S.p.A	2,2	2,6
SanPaolo IMI S.p.A	12,6	13,6
Telecom Italia S.p.A	6,3	6,6
Unicredito Italiano S.p.A	13,7	14,8
Japani		
NEC Corporation	1,5	1,5
Kreikka		
Hellenic Telecom Organization	4,1	5,0
Norja		
Norske Skogsindustrier ASA	8,8	9,6
Statoil ASA	13,5	14,0
Telenor ASA	4,2	9,8
Ranska		
Atos Origin SA	1,3	1,3
AXA SA	23,2	25,0
BNP Paribas SA	36,6	43,0
Carrefour SA	17,8	20,3
Danone Group SA	10,9	17,2
EDF Energies Nouvelles SA	1,1	1,5
France Telecom	7,3	8,1
Legrand SA	8,5	8,9
Publicis Groupe	11,4	12,3
Sanofi-Aventis SA	19,0	19,0
Schneider Electric SA	12,7	13,1
Societe Generale SA	14,8	15,3
Suez SA	21,0	30,5
Technip SA	6,1	6,7
TotalFinaElf SA	45,8	57,9
Vallourec SA	9,0	11,0
Vinci SA	13,6	17,4
Vivendi SA	18,2	20,1
Muut	0,0	0,0
Ruotsi		
Ericsson LM AB	11,6	12,2
Getinge AB	4,6	5,7
Husqvarna AB	5,6	7,2
Nobia AB	5,5	6,9
Nordea Bank AB	78,1	93,8
Skandinaviska Enskilda Banken AB	7,8	9,2
Tele2 AB	1,7	2,0
TeliaSonera AB	45,1	59,6
Saksa		
Adidas AG	7,5	7,5
Allianz SE	17,9	22,2
Bayer AG	19,1	22,0
Commerzbank AG	6,0	6,1
Daimler Chrysler AG	12,5	14,1
Deutsche Bank AG	19,6	21,2
Deutsche Post AG	12,1	13,7

OSAKKEET JA OSUUDET, EMOYHTIÖ 31. 12. 2006	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
E.On AG	36,9	39,4
Infinion Technologies AG	3,7	4,5
RWE AG	21,9	26,3
SAP AG	15,1	15,7
Siemens AG	27,6	31,1
Stada Arzneimittel AG	3,4	5,0
Symrise AG	3,0	3,4
Sveitsi		
Credit Suisse Group	17,6	19,6
Holcim Ltd	14,5	17,4
Kuehne & Nagel International AG	1,2	5,5
Nestle SA	27,7	36,3
Novartis AG	38,4	42,9
Roche Holdings SA	30,8	40,7
Syngenta AG	6,3	8,5
UBS AG	29,0	29,1
Zurich Financial Services AG	14,1	14,3
Tanska		
Den Danske Bank A/S	10,1	10,4
Venäjä		
Mobile TeleSystems ADR	2,3	2,7
Viro		
Tallinna Vesi AS	2,9	4,4
Yhdysvallat		
Cisco Systems, Inc.	1,6	2,1
Corning Inc.	3,5	3,5
ECI Telecom Limited	1,5	2,0
Intel Corporation	8,9	9,0
Johnson & Johnson	10,0	10,0
Motorola, Inc.	4,9	4,9
Tellabs, Inc.	2,7	2,7
Texas Instruments Inc.	2,2	2,2
Walgreen Co.	7,6	8,2
Wyeth	8,7	9,0
Yhteensä	1 676,0	1 946,7
Mikäli osuus osakkeista tai äänistä on pienempi kuin 0,005 % ilmoitetaan osuus nollana.		
Ulkomaiset yhtiöt, noteeraamattomat		
Yhdysvallat		
Muut	0,2	0,2
Korkorahastot		
ABN Amro Global Emerging Markets		
Bond Fund (USD) I	50,3	82,8
AXA IM US Short Duration High Yield \$ A-class	85,5	90,0

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

OSAKKEET JA OSUUDET, EMOYHTIÖ 31. 12. 2006

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
AXA WF US High Yield Bonds		
USD 1 CAP	22,7	22,8
Evli European High Yield B	15,7	21,4
Fidelity Funds - US High Yield	84,8	84,8
Goldman Sach Global High Yield Portfolio Class I	222,4	229,1
ING (L) RENTA FUND EMD (LOCAL C) CAP. -P-	66,6	77,0
ING INTL (II) / EMERGING MARKETS (USD) C	55,8	70,5
Invesco Navigator Fund (Offshore), Ltd	9,1	9,2
IXIS-Loomis Sayles High Yield Fund	15,8	16,3
Julius Baer Local Emerging Bond Fund	37,2	38,0
OP Obligaatio A	50,0	55,3
OP Vaihtovelkakirjalaina A osuudet	10,0	13,2
RMF European Loan Opportunities	5,0	5,2
Stone Tower Offshore Credit Fund Ltd	11,4	11,5
T.Rowe Global high Yield Bond Fund	31,4	36,1
Yhteensä	773,7	863,2

Osakerahastot

Aberdeen Asian Smaller Companies Fund	41,9	61,3
Aberdeen Global Asia Pacific Fund New	41,1	65,7
Aberdeen Int. Plc -		
China Opportunities Fund	45,7	75,6
ABN Amro Latin America Equity Fund	46,5	74,1
Alfred Berg Small Cap B (kasvu) sijoitusrahasto	6,0	13,0
AXA Pan-European Small Cap Alpha Fund	60,0	99,9
AXA Rosenberg Japan Small Cap Alpha Fund	29,5	29,5
CAF Asian Growth Fund s.I7 new	40,8	42,2
CAF Emerging Markets Institutional Fund s.I7	176,8	178,6
Carnegie Fund - Medical Sub-Fund 1A	47,0	60,0
Carnegie Global Health Care Fund	24,7	36,4
DCF Baltic States Cap. Fund	3,7	17,5
East Capital Balkan Fund	14,0	24,1
East Capital Bering Ukraine Fund	5,0	6,7
Evli Greater Russia B	10,0	17,1
FIM Fenno	9,0	22,2
Fourton Odysseus	15,0	17,3
Fourton Stamina	10,0	11,3
Health Care Select Sector SPDR ETF Fund	41,5	41,5
Hermes European Focus Fund	50,0	58,9
JP Morgan Fleming Funds Europe Small Cap Fund s.A	81,3	119,7
Montanaro European Small Cap Fund Euro	40,0	42,4
OMXH25 indeksiosuus	56,6	71,7
OP-Amerikka Indeksi A	14,0	18,0

OSAKKEET JA OSUUDET, EMOYHTIÖ 31. 12. 2006

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
OP-Suomi Arvo A	6,6	13,8
OP-Suomi Pienyhtiöt A	20,9	28,9
Prosperity Voshkod Fund Limited	15,8	17,2
Russel Japan Equity Fund A Accum	195,2	227,2
Russell Emerging Equity Fund A	57,1	97,1
SEB Gyllenberg European Equity Value Fund	50,0	59,6
Seligson & Co Russian Prosperity Fund Euro K	65,0	73,6
SPDR Trust series 1 ETF	680,2	680,2
Yhteensä	2 001,0	2 402,1

Kiinteistörahastot

Icecapital European Property Fund B	20,2	42,4
Aberdeen Indirect Property Partners Asia	1,5	1,5
Aberdeen Real Estate Fund Finland L.P.	37,6	37,6
Arlington European Logistics Fund	7,2	7,2
Carlyle Europe Real Estate Partners II, L.P.	5,9	5,9
European Office Income Venture	14,0	16,6
European Property Investors, LP	13,1	13,2
European Retail Income Venture	11,2	11,2
Logistis II	8,8	8,8
Pradera European Retail Fund	16,2	17,2
Rockspring German Retail Box Fund	17,6	17,9
Muut	0,4	0,4
Yhteensä	153,6	180,0

Pääomarahastot *)

Access Capital LP	8,0	8,6
Advent Private Equity Fund III D	3,9	3,9
Alpha Private Equity Fund V	6,5	6,5
Apax Europe V - D, L.P.	13,9	16,5
Apax Europe VI - D, L.P.	17,9	18,2
Apax France VI	2,9	4,0
Arcadia Beteiligungen BT GmbH & Co. KG	3,3	10,0
Atlas Venture VI	1,6	1,6
Baltic Investment Fund III L.P.	1,7	2,0
Baltic Rim Fund Limited	1,6	2,3
BC European Capital VII	8,4	8,4
BC European Capital VIII	3,9	3,9
Bio Fund Ventures II Ky	2,5	2,5
Bio Fund Ventures II Jatkosijoitusrahasto Ky	0,7	0,7
Bridgepoint Europe II B	8,5	8,5
Bridgepoint Europe III	4,9	4,9
CapMan Buyout VIII Fund A L.P.	2,7	2,7
Capman Equity VII B L.P.	6,6	8,9
Coller International Partners IV-FD, L.P.	3,6	7,2
Coller International Partners V	2,1	2,1
Doughty Hanson & Co IV, Limited Partnership 4	15,5	15,5

**OSAKKEET JA OSUUDET,
EMOYHTIÖ 31. 12. 2006**

	Kirjanpitoarvo, Käypä arvo, milj. €	
Eqvitec Teknologiarahasto I Ky	0,9	0,9
Eqvitec Teknologiarahasto II Ky	6,9	6,9
Eqvitec Teknologiarahasto III Ky	0,9	0,9
European Strategic Partners	16,7	17,8
Fenno Rahasto Ky	0,8	0,8
Finnventure Rahasto IV	1,0	1,2
Finnventure Rahasto V Ky	0,9	4,2
Gilde Buy-Out Fund II	1,7	8,5
GrowHow I Ky	1,4	1,4
HarbourVest Partners VI-Buyout Partnership Fund LP	3,3	3,4
HarbourVest Partners VI-Partnership Fund L.P.	6,4	6,4
HG Capital 5	5,0	5,0
Ilmarisen Suomi-Rahasto 1 KY	1,1	1,1
Industri Kapital 1997 L.P. II	1,7	1,7
Industri Kapital 2000 L.P. I	7,8	11,5
KKR European Fund II, LP	13,0	13,0
LGV 4 Private Equity Fund Limited Partnership	1,7	5,4
LGV 5 Private Equity Fund Limited Partnership	1,2	1,2
MB Equity Fund II	0,9	2,3
MB Equity Fund III Ky	4,0	5,5
MediaTel Capital	1,0	1,0
Midinvest Fund I Ky	0,5	2,0
Nordic Capital IV Limited	1,2	1,3
Nordic Capital V	15,9	20,3
Nordic Capital VI	15,0	15,0
Permira Europe II LP2	6,3	6,3
Permira Europe III LP	14,8	17,8
Permira Europe IV LP	5,4	5,4
Promotion Capital I Ky	1,7	1,7
Proventure Et Partners Scottish Limited Partnership	2,6	3,4
Proventure Managed The First European Fund Inv L.P	8,4	8,8
Savon Kasvurahasto	0,5	0,6
Seedcap Ky	0,9	0,9
Sentica Kasvurahasto II Ky	2,0	2,4
Sention Kasvurahasto KY	0,9	1,9
SFK99- Rahasto Ky	0,8	0,8
Sponsor Fund II	2,1	10,4
Teknoventure II Ky	1,1	1,2
The Third Cinven Fund Limited Partnership	12,8	15,3
Veronis Suhler Stevenson Communications PartnersIV	2,0	2,0
Muut	2,7	14,4
Yhteensä	296,6	370,8

**OSAKKEET JA OSUUDET,
EMOYHTIÖ 31. 12. 2006**

	Kirjanpitoarvo, Käypä arvo, milj. €	
Muut rahastot		
Absolute Alpha Fund PCC Ltd		
Diversified Euro	23,1	29,8
AlphaGen Crusis Fund	10,0	10,1
BGI Global Ascent Fund	10,0	10,6
Bluecrest Capital Int'l Ltd, Class F Euro	10,0	10,5
Brevan Howard Fund B Class Limited	10,0	10,0
Centennier Ltd	9,6	9,6
CS Saptic II	3,9	4,1
CS Saptic-98 hedge fund-of-funds	10,1	14,5
D.E Shaw Composite International Fund s. New Issue	14,9	15,8
DRD FUND	23,2	105,8
EGS-SUP Fund	20,0	86,1
Goldman Sachs Global Alpha Fund	9,6	9,6
Green Way Limited - Class B fund-of-funds	4,6	6,5
JP Morgan Multi-Strategy Fund Ltd s. A	19,3	22,1
Och Ziff Europe Overseas Fund Ltd	10,5	13,4
OP Raaka-aine A osuudet	5,0	5,7
Paulson Credit Opportunities	11,8	12,6
Polygon Global Opportunities Fund	14,9	15,8
RMF Absolute Return Strategies I Ltd.	28,1	29,1
RMF Inv. Strategies Limited W1 Top 20 class II	15,0	17,5
SDB Fund	14,2	67,1
Shepherd Investment International Ltd	10,0	10,9
Solon Capital, Ltd	39,9	45,0
Ursus International Ltd.	9,1	9,1
Vicis Capital Fund (International)	14,7	14,7
Muut	0,3	0,3
Yhteensä	351,8	586,3
Yhteensä	7 658,9	9 473,7

¹⁾ Ei sisällä kiinteistörahastoja

Osakkeista ja osuuksista eritelty kirjanpitoarvoltaan yli 500 000 EUR omistukset.

Lainaksi annettuja osakkeita ei ole vähennetty.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

Milj. €	2006	2005
AVOIMET ARVOPAPERILAINASOPIMUKSET		
Lainaksi annetut osakkeet		
Määrä, kpl	1 804 050	3 627 898
Jäljellä oleva hankintameno	38,5	41,3
Käypä arvo	45,6	59,1
Lainaksi annetut joukkovelkakirjalainat		
Nimellisarvo	2 187,5	-
Jäljellä oleva hankintameno	2 200,9	-
Käypä arvo	2 192,7	-
Lainaksi annetut arvopaperit ovat pörssinoteerattuja osakkeita ja joukkovelkakirjalainoja. Kaikki lainat ovat milloin tahansa keskeytettävissä. Lainaksiottaja on asettanut lainoista vakuuden.		
LAINASAAMISET		
Lainasaamisten erittely vakuuden mukaan		
Kiinnelainasaamiset	316,4	304,9
Muut lainasaamiset		
Pankkitakaus	189,2	257,8
Takausvakuutus	206,8	221,0
Muu vakuus	65,2	41,5
Ei vakuudelliset		
lainat pankeille ja rahoitusyhtiöille	63,8	100,5
lainat muille	268,4	118,4
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	1 109,8	1 043,9
ELÄKELAINASAAMISTEN YHTEISMÄÄRÄ TASE-ERITTÄIN, EMOYHTIÖ		
Kiinnelainasaamiset	12,6	21,3
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	18,7	20,6
Muut lainasaamiset	344,0	486,0
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	375,2	527,8

Milj. €	EMOYHTIÖ		KONSERNI	
	2006	2005	2006	2005
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY				
Oma pääoma				
Takuupääoma	23,0	23,0	23,0	23,0
Muut rahastot				
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot				
1.1.	49,5	44,5	49,5	44,5
Siirto edellisen tilikauden ylijäämästä	5,9	5,0	5,9	5,0
Muut rahastot	-	-	0,6	0,6
	55,4	49,5	56,0	50,1
Edellisen tilikauden ylijäämä				
1.1.	7,4	6,4	2,0	6,9
Jaettu takuupääoman korko	-1,4	-1,3	-1,4	-1,3
Lahjoitukset	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Siirto yhtiöjärjestyksen mukaisiin rahastoihin	-5,9	-5,0	-5,9	-5,0
	-	-	-5,4	0,6
Tilikauden ylijäämä	9,4	7,4	0,4	1,4
	87,8	79,9	73,9	75,0
Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen:				
Takuuosuuden omistajien osuus				
Takuupääoma	23,0	23,0	23,0	23,0
Ehdotettu voitonjako takuupääoman omistajille	1,7	1,4	1,7	1,4
Vakuutuksenottajien osuus	63,2	55,5	49,3	50,6
Yhteensä	87,8	79,9	73,9	75,0

Takuuosuutta koskevat yhtiöjärjestyksen pääasialliset määräykset:

Takuupääoma jakaantuu 13 672 takuuosuuteen. Takuuosuuksilla on keskenään yhtäläiset oikeudet yhtiön varoihin ja voitonjakoon.

Yhtiön varojen jakamista koskevan järjestelyn yhteydessä yhtiön velat ylittävistä varoista takuuosuuden omistajille kuuluu takuupääomaa vastaava osuus sekä sille yhtiöjärjestyksessä määritelty kohtuullinen tuotto. Muu osa velat ylittävistä varoista kuuluu vakuutus- senottajille osana vakuutuskantaa.

Yhtiöllä ja takuuosuuden omistajilla on lunastusoikeus, mikäli takuuosuus on siirtynyt muulle kuin yhtiön takuuosuuden omistajille.

Voitonjakokelpoiset varat:

Tilikauden voitto	9,4	7,4	0,4	1,4
+ Muut rahastot				
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	55,4	49,5	55,4	49,5
+ Edellisten tilikausien tulos	-	-	-5,4	0,6
- Tilinpäätössiirroista omaan pääomaan merkitty määrä	-	-	-18,2	-19,0
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	64,8	56,9	32,2	32,4

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

Milj. € 2006 2005

VAKUUTUSTEKNISEN VASTUUVELAN ERITTELY

Vakuutusmaksuvastuu

Vastaiset eläkkeet	10 636,1	10 046,3
Osittamaton lisävakuutusvastuu	3 588,3	2 940,1
Ositettu lisävakuutusvastuu	81,0	77,9
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	14 305,5	13 064,3

Korvausvastuu

Alkaneet eläkkeet	5 701,8	4 933,4
Tasointuvastuu	909,9	893,6
Korvausvastuu yhteensä	6 611,7	5 826,9

Vakuutustekninen vastuovelka yhteensä **20 917,2** 18 891,3

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET, EMOYHTIÖ

Omasta puolesta annetut vakuudet

Vuokranmaksun vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,7	0,7
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut pantit	211,0	105,1
Osakelainauksen vakuudeksi annetut pantit	50,4	51,6
Mahdollisten vahingonkorvausvelvoitteiden vakuudeksi annetut pantit	-	0,0

Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut

Sijoitussitoumukset

Pääomarahastot	593,6	371,8
Muut sijoitussitoumukset	9,5	9,5

Johdannaispimukset

Suojaavat

Valuuttajohdannaiset

Valuutanvaihtosopimukset

Avoimet, kohde-etuus	16,8	16,8
käypä arvo	0,9	-0,3

Ei-suojaavat

Korkojohdannaiset

Futuuri- ja termiinisopimukset

Avoimet, kohde-etuus	598,6	-459,9
käypä arvo	0,0	0,0

Optiosopimukset

Avoimet, ostetut, kohde-etuus	116,0	-
käypä arvo	0,0	-

Valuuttajohdannaiset

Termiinisopimukset

Avoimet, kohde-etuus	2 217,0	1 574,7
käypä arvo	22,0	-7,8
Suljetut, käypä arvo	0,7	1,0

Milj. €	2006	2005
Osakejohdannaiset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	-539,8	67,0
käypä arvo	3,5	3,6
Optiosopimukset		
Avoimet, ostetut, kohde-etuus	3 281,4	128,5
käypä arvo	658,6	85,7
Avoimet, asetetut, kohde-etuus	-1 399,2	-356,2
käypä arvo	-122,9	-5,5
Muut johdannaisopimukset		
Futuuri- ja termiinisopimukset		
Avoimet, kohde-etuus	53,0	271,3
käypä arvo	5,2	-1,4

Suljettujen ja erääntyneiden johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.

Arvostusperiaatteet:

Valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat markkinahintoihin.

Noteerattujen osakejohdannaisten käypä arvo on markkina-arvo tai ulkopuolisen tahon antama arvio käyvistä arvosta.

Noteeraamattomien osakejohdannaisten käyvät arvot perustuvat vastaavanlaisten noteerattujen sopimusten markkinahintoihin tai ulkopuolisten tahojen antamiin arvioihin käyvistä arvosta. Suljettujen termiini- ja futuurisopimusten käypä arvo on niistä realisoitunut tulos.

Yhteisvastuumäärä

Yhtiö kuuluu Osuuspankkikeskus Osk:n edustamaan verovelvollisuusryhmään. Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilitettävästä arvonlisäverosta.

Arvonlisäverovähennysten palautusvastuu	10,4	11,0
Leasing- ja vuokravastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	0,2	-
Myöhempinä vuosina erääntyvät	0,5	-
Muut vastuusitoumukset	3,4	2,6

TOIMINTAPÄÄOMA

Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	86,1	78,4
Tilinpäätössiirtojen kertymä	14,7	15,5
Omaisuuksien käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	2 177,9	2 081,3
Osittamaton lisävakuutusvastuu	3 588,3	2 940,1
Muut erät	-39,0	-25,1
	5 828,0	5 090,1
TVYL 17 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä	1 630,5	1 346,9
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuvälkaan sisältyvä tasoitusmäärä	909,9	893,6

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tunnusluvut ja analyysit

	2006	2005	2004	2003	2002
TIIVISTELMÄ TUNNUSLUVUISTA					
Vakuutusmaksutulo, milj. €	2 652,6	2 346,0	2 217,3	2 229,6	2 160,9
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. € ¹⁾	2 237,1	2 033,8	1 931,1	1 899,8	1 853,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, milj. €	1 803,0	2 174,1	1 276,8	1 281,1	-57,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	8,5	12,1	7,9	8,7	-0,5
Liikevaihto, milj. €	4 368,0	3 727,1	3 151,6	3 404,3	2 282,6
Kokonaisliikekulut, milj. €	85,9	87,6	87,7	79,4	70,6
Kokonaisliikekulut % liikevaihdosta	2,0	2,3	2,8	2,3	3,1
Vakuutusmaksun hoitokustannusosalla katetut liikekulut					
% TEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6
Kokonaistulos, milj. €	850,3	1 514,9	698,5	818,3	-591,2
Vastuuvelka, milj.€	20 917,2	18 891,3	16 375,6	15 275,0	13 863,5
Toimintapääoma, milj. €	5 828,0	5 090,1	3 597,8	2 951,2	2 243,1
% vastuvelasta ²⁾	33,7	32,0	25,6	22,3	18,1
suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,38	2,52	2,27	2,16	1,90
Tasointuvastuu, milj. €	909,9	893,6	842,8	814,6	779,2
Eläkevarat , milj. € ³⁾	23 095,1	20 972,5	17 649,2	16 181,0	14 650,0
Siirto asiakashyvityksiin (%) TEL-palkkasummasta	0,70	0,76	0,46	0,33	0,20
TEL-palkkasumma, milj. €	11 505,6	10 268,0	9 766,9	9 879,4	9 631,0
YEL-työtulosumma, milj. €	923,6	879,0	850,7	812,4	780,6
TEL-vakuutuksia	31 551	31 386	31 572	31 927	31 689
TEL-vakuutettuja	387 000	357 000	349 000	364 000	359 000
YEL-vakuutuksia	49 898	49 495	49 580	49 696	49 322
Eläkkeensaajia	257 884	243 775	239 511	235 965	231 056

¹⁾ Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokuluja

²⁾ Suhdeluku laskettu %:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuvelasta

³⁾ Vastuuvelka + arvostuserot

Milj. €	2006	2005	2004	2003	2002
---------	------	------	------	------	------

TULOSANALYYSI

Tuloksen synty

Vakuutusliikkeen tulos	19,9	51,2	34,2	38,5	53,1
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	807,6	1 452,0	657,4	770,7	-654,0
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	1 803,0	2 174,1	1 276,8	1 281,1	-57,0
- Vastuuvelan tuottovaatimus	-995,5	-722,1	-619,4	-510,4	-597,0
Hoitokustannustulos	22,9	11,7	6,9	9,1	9,7
Kokonaistulos	850,3	1 514,9	698,5	818,3	-591,2

Tuloksen käyttö

Vakavaraisuuden muutokseen	769,3	1 436,9	653,5	785,3	-634,5
Tasoisuustulon muutokseen	16,3	50,8	28,2	35,4	52,4
Toimintapääoman muutokseen	753,0	1 386,1	625,3	749,9	-686,9
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	647,7	573,0	252,8	623,7	-548,0
Arvostuserojen muutokseen	96,6	807,7	367,6	119,5	-149,9
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	-0,8	-2,0	-1,5	1,2	5,1
Tilikauden voittoon	9,4	7,4	6,4	5,5	5,9
Siirtoon asiakashyvityksiin	81,0	78,0	45,0	33,0	19,0
Ositetun lisävakuutusvastuun täydennykseen ¹⁾					24,3

Yhteensä **850,3** 1 514,9 698,5 818,3 -591,2

¹⁾ 31. 12. 2006 ositetun lisävakuutusvastuun täydennyssiirrosta oli kuolettamatta 11,9 miljoonaa euroa

VAKAVARAISUUS, %

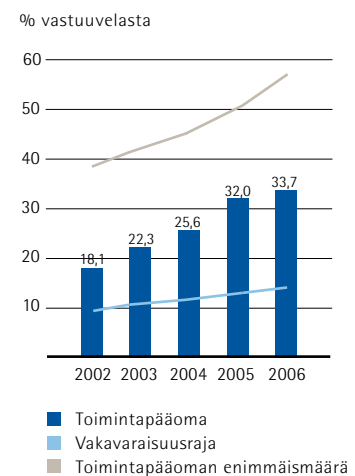
Toimintapääoma ja sen rajat

(% :na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvelasta)

Vakavaraisuusraja	14,1	12,7	11,3	10,3	9,5
Toimintapääoman enimmäismäärä ¹⁾	56,5	50,8	45,1	41,3	38,1
Toimintapääoma	33,7	32,0	25,6	22,3	18,1

¹⁾ Ajalta ennen vuotta 2007 tavoitevyöhykkeen yläraja

Vakavaraisuus

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tunnusluvut ja analyysit

	2006		2005		2004		2003		2002	
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%
SIJOITUSJAKAUMA (käyvin arvoin)										
Lainasaamiset ¹⁾	1 139,1	5,0	1 076,0	5,1	1 110,9	6,3	1 403,0	8,8	1 559,7	10,7
Joukkovelkakirjalainat ^{1) 2)}	10 387,2	45,2	10 317,5	49,2	8 750,7	49,6	7 831,5	49,0	6 797,9	46,8
sisältää korkorahastoja	871,4	3,8	596,6	2,8	478,3	2,7	261,3	1,6	55,0	0,4
Muut rahoitusmarkkina- välineet ja talletukset ^{1) 2) 3)}	155,9	0,7	398,3	1,9	532,7	3,0	367,8	2,3	600,2	4,1
Osakkeet ja osuudet	8 959,0	39,0	6 987,8	33,3	5 114,8	29,0	4 016,6	25,1	3 205,8	22,1
Kiinteistösijoitukset ⁴⁾	2 353,7	10,2	2 203,6	10,5	2 126,5	12,1	2 366,6	14,8	2 356,9	16,2
sisältää sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä	231,6	1,0	136,1	0,6	126,4	0,7				
Sijoitukset yhteensä	22 994,9	100,0	20 983,2	100,0	17 635,6	100,0	15 985,5	100,0	14 520,6	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	4,21		4,65		5,11		4,65		4,90	

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot muihin rahoitusmarkkinavälineisiin

³⁾ Sisältää taseen sijoituksiin kuuluvat talletukset

⁴⁾ Sisältää niiden sijoitusrahastojen osuudet ja sijoitukset niihin rinnastettaviin yhteissijoitusyrityksiin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin

Milj. €	2006	2005	2004	2003	2002
SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTOERITTELY JA TULOS					
Suorat nettotuotot	789,4	419,7	617,8	638,1	678,3
Lainasaamiset	44,8	46,5	56,8	65,6	71,5
Joukkovelkakirjalainat	306,0	288,7	247,6	279,9	318,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	19,0	29,7	9,8	9,3	18,9
Osakkeet ja osuudet	351,1	-1,2	219,0	176,9	165,6
Kiinteistösijoitukset	75,0	59,6	87,5	112,9	108,4
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-6,4	-3,7	-3,0	-6,5	-4,3
Arvonmuutokset kirjanpidossa ¹⁾	917,0	946,8	291,4	523,5	-585,4
Osakkeet ja osuudet	937,3	745,8	143,0	350,9	-673,8
Joukkovelkakirjalainat	-15,9	164,9	118,3	169,7	102,0
Kiinteistösijoitukset	-4,2	36,3	30,4	2,6	-13,2
Muut sijoitukset	-0,2	-0,2	-0,3	0,2	-0,4
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	1 706,4	1 366,5	909,2	1 161,6	92,9
Arvostuserojen muutos ²⁾	96,6	807,7	367,6	119,5	-150,0
Osakkeet ja osuudet	271,2	899,6	282,2	248,3	-357,1
Joukkovelkakirjalainat	-246,7	-87,1	125,6	-133,7	171,1
Kiinteistösijoitukset	72,1	-4,8	-40,2	4,9	37,3
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	-0,1	-1,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	1 803,0	2 174,1	1 276,8	1 281,1	-57,1
Vastuuvelan tuottovaatimus	-995,5	-722,1	-619,4	-510,4	-597,0
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	711,0	644,3	289,8	651,2	-504,1
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	807,6	1 452,0	657,4	770,7	-654,1
Johdannaisten osuus sijoitustoiminnan nettotuotoista	164,7	-190,7	20,8	86,7	34,5

¹⁾ Myyntivoitot ja -tappiot sekä muut kirjanpidon arvonmuutokset

²⁾ Taseen ulkopuoliset arvonmuutokset

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tunnusluvut ja analyysit

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO KÄYVIN ARVOIN 1. 1.–31. 12. 2006

	2006	2006	2006	2005	2004	2003	2002
	Sijoitusten nettotuotot käyvin arvoin ¹⁾ , milj. €	Sitoutunut pääoma ²⁾ milj. €	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle
Lainasaamiset	44,5	1 009,3	4,4	4,6	4,7	4,6	4,7
Joukkovelkakirjalainat ³⁾	106,5	10 225,3	1,0	4,3	7,0	5,1	9,5
josta korkorahastot	63,0	694,5	9,1	4,3	11,9	21,9	12,4
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	19,0	496,0	3,8	4,5	1,4	1,8	3,6
Osakkeet ja osuudet	1 468,7	7 282,5	20,2	30,8	13,3	22,1	-21,8
Kiinteistösijoitukset ⁴⁾	170,8	2 127,5	8,0	5,6	4,2	5,2	5,6
josta sijoitusrahastoja ja yhteissijoitusyrityksiä	27,9	134,3	20,8	21,5	19,3		
Sijoitukset yhteensä	1 809,5	21 140,6	8,6	12,1	7,9	8,8	-0,4
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-6,4	21 143,7	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	1 803,0	21 143,7	8,5	12,1	7,9	8,7	-0,5

¹⁾ Sijoitustoiminnan nettotuotot käyvin arvoin = Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos – kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan ostojen / kulujen ja myyntien / tuottojen erotusta

²⁾ Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

³⁾ Sisältää ko. sijoituksiin tilastoitavien korkorahastojen tuotot

⁴⁾ Sisältää kiinteistösijoituksiin tilastoitavien sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten tuotot

HOITOKUSTANNUSTULOS

Milj. €	2006	2005	2004	2003	2002
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat	92,9	84,2	80,5	75,7	68,6
Vakuutusmaksun hoitokustannusosalla katetut liikekulut	-71,8	-74,4	-75,4	-68,6	-61,1
Muut tuotot	1,8	1,8	1,7	2,1	2,2
Hoitokustannustulos	22,9	11,7	6,9	9,1	9,7
Liikekulut % vakuutusmaksun hoitokustannustulosta ¹⁾	75,8	86,4	91,6	88,3	86,3

¹⁾ (Vakuutusmaksun hoitokustannusosalla katettavat liikekulut + muut kulut) / (maksun hoitokustannusosat + muut tuotot)

Riskienhallinnan tavoitteena on hallita erityisesti niitä riskejä, jotka vaarantaisivat yhtiön lakisääteisten tehtävien asianmukaisen hoitamisen, yhtiön lähivuosien toimintasuunnitelmassa todetun tahtotilan ja lähivuosien keskeisten tavoitteiden toteutumisen ja liiketoiminnan kehittämisen painopisteet. Tämän vuoksi merkittävät riskitekijät tunnistetaan ja arvioidaan.

Riskienhallinnan tavoitteena on estää yhtiötä uhkaavien tunnistettujen riskien toteutuminen, minimoida toteutuneiden riskitekijöiden aiheuttamat taloudelliset ja muut vahingot, turvata toiminnan jatkuvuus sekä auttaa yhtiötä hyödyntämään eri liiketoimintamallien tarjoamat mahdollisuudet alistamatta yhtiötä epätarkoituksenmukaisille riskeille. Tavoitteena on myös asettaa riskinoton rajat niin, että yhtiössä säilyy riittävä liikkumavara siltä osin, kun riskitason hallitulla lisäämisellä on mahdollista parantaa toiminnan tuottavuutta. Riskienhallinnassa kiinnitetään huomiota toimenpiteiden kustannuksiin verrattuna arvioidun riskin toteutuessaan aiheuttamiin kustannuksiin siten, että toiminta on myös kustannustehokasta.

VAKUUTUSLIIKKEEN RISKIT

Vakuutusliikkeen riskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuelan riittävyyteen. Keskeisiä tekijöitä ovat odotettavissa olevan eliniän pituuteen sekä eläkealkavuuteen ja korvausten suuruuteen liittyvä epävarmuus. Seuraavassa tarkastelussa rajoitutaan TyEL-vakuutukseen, sillä YEL-vakuutus on eläkelaitosten ja viime kädessä valtion yhteisellä vastuulla ja muiden vakuutuslajien merkitys on volyymiltaan vähäinen (nykyistä TyEL-vakuutusta vastanneen TEL-perusvakuutuksen vastuuelka oli vuoden 2006 tilinpäätöksessä 98 % Ilmarisen koko vastuuelasta).

Ko. vakuutusliike jakautuu yhtiön omalla vastuulla olevaan ja eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevaan liikkeeseen. Taloudellisesti olennaisimmat riskit koskevat kuolevuuteen ja työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuuteen liittyvää epävarmuutta sekä vakuutusmaksujen luottotappioiden määrää. Näitä riskejä hallitaan vakuutusmaksun ja vastuuelan laskuperusteiden valinnalla.

Laskuperusteet ovat yhteiset kaikille työeläkeyhtiöille, joten yksittäisen yhtiön riskinä on vakuutuskannan poikkeaminen alan keskimääräisestä epäedulliseen suuntaan. Ilmarisen vakuutuskannassa tämä riski on vähäinen. Mikäli laskuperusteiden mukainen vastuuelka osoittautuu yleisesti riittämättömäksi, laskuperusteita on muutettava ja vastuuelkaa on täydennettävä. Täydennys ei kuitenkaan aiheuta riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle, koska työeläkelain mukaan eläkelaitokset kustantavat täydennyksen yhteisesti.

Yhtiön vastuulla olevan vakuutusliikkeen tuloksen heilahteluun varaudutaan vastuuelkaan tätä tarkoitusta varten sisällytetyllä puskurilla, tasoitusvastuulla. Tasoitusvastuulla on vakuutusriskien mukaan mitoitettu ala- ja yläraja. Vuoden 2006 päättyessä Ilmarisen tasoitusvastuu oli n. 64 prosenttia ylärajasta.

Vakuutusliikkeen riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa laskuperusteiden turvaavuus lain vaatimusten mukaisesti, mistä yhtiön aktuaari vastaa. Turvaavuuden varmistaminen perustuu yhtiön omalla vastuulla olevan liikkeen osalta tasoitusvastuun kehityksen seurantaan, vakuutusliikettä koskeviin viranomaisten edellyttämiin tai aktuaarin tarpeelliseksi katsomiin muihin analyyseihin ja selvityksiin sekä ennusteisiin yhtiön vakuutusliikkeen kehityksestä. Tätä tarkoitusta varten kehitetään ja ylläpidetään ennustemalleja ja analyysimenetelmiä.

Työeläkeyhtiössä on yhtiön omalla vastuulla olevan liikkeen lisäksi otettava huomioon eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevaan eläkemenoon ja sen rahoitukseen liittyvät epävarmuustekijät (tasausjärjestelmä). Yhteisellä vastuulla on rahastoimaton eläkemeno (tasauseläkemeno), jonka osuus maksussa olevista eläkkeistä rahoitetaan vuosittain perittävällä TyEL-maksuun sisältyvällä maksun osalla, tasausosalla. Tasauseläkemenon osuus Ilmarisen TEL-perusvakuutuksen eläkemenosta oli vuonna 2006 noin 77 % ja maksun tasausosa oli noin 74 % TEL-perusvakuutuksen koko vakuutusmaksutulosta. Eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevan vakuutusliikkeen puskurina toimii kunkin eläkelaitoksen vastuuelkaan sisällytetty tasausvastuu. Ilmarisen tasausvastuu vastasi vuonna 2006 noin yhdeksän kuukauden tasauseläkemenoa.

Tasauseläkkeet ja tasausmaksutulo poolataan kaikkien eläkelaitosten kesken, joten näistä eläkkeistä ei aiheudu eläkelaitoskohtaista riskiä. Tältä osin eläkelaitosten yhteisen riskin muodostaa kyseisen eläkemenon ja yksityisalojen palkkasumman suhteen heikkeneminen vakuutusmaksun määräämisessä käytettyihin oletuksiin nähden. Koska vuodesta 2010 lukien eläkejärjestelmään sisältyvä elinaikakerroin eliminoi valtaosan elinajan odotteeseen liittyvästä riskistä, riskin toteutumiseen voi johtaa inflaation noususta johtuva indeksikorotusten ennakoimaton kasvu reaaliensioihin nähden tai työpanoksen osoittautuminen oletettua pienemmäksi demografisten tekijöiden tai työttömyyden johdosta. Laki edellyttää, että maksun tasausosa mitoitetaan yhteisesti kustannettaviin menoihin nähden riittäväksi. Näin ollen yhteisesti kustannettavien eläkkeiden osalta riski ohjautuu työeläkemaksun maksajille.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Riskienhallinta

Yhtiön vastuuelan (pl. osittamaton lisävakuutusvastuu) arvioidaan kasvavan lähivuosina noin 6–7 % vuodessa. Vastuuelasta 65 % on kestoaltaan yli 10 vuotta ja 40 % yli 20 vuotta. Vastuuelan on joka hetki oltava katettu. Lainsäädännön ja alemmanasteisten säädösten perusteella vastuuelan katteeksi kelpavaa omaisuutta oli vuoden 2006 tilinpäätöksessä yhteensä 21 928 miljoonaa euroa, mikä ylitti noin 5 %:lla katettavan vastuuelan määrän. Pitkällä aikavälillä sijoituksille on saatava vähintään tuotto, joka muodostuu TyEL:n laskuperusteissa määritellyn perustekorona ja osakesijoitusten tuoton painotettuna keskiarvona siten, että neljän vuoden siirtymäajan jälkeen osakesijoitusten tuotto saa 10 % painon. Siirtymäaikana osaketuoton paino kasvaa tasaisesti ja ensimmäisenä vuonna 2007 se on 2 %.

SIJOITUSTOIMINNAN RISKIT

Työeläkevakuutusyhtiön tulee huolehtia kyvystään maksaa yhtiön vastuulla olevat nykyiset ja tulevat eläkkeet, minkä vuoksi sijoitustoiminta on järjestettävä tuottavasti ja turvaavasti. Tuottava sijoittaminen edellyttää altistumista sijoitusriskeille, joita rajoitetaan turvaavuusvaatimuksen varmistamiseksi. Rahoitusmarkkinoiden syklisistä vaihteluista johtuvaa markkinariskiä hallitaan sekä toimintapäömasäännösten avulla että huolehtimalla sijoitussalkun riittävästä hajauttamisesta. Lisäksi hallitaan sijoitustoiminnasta aiheutuva vastapuoli-, likviditeetti- ja johdannaisriskejä.

Työeläkevakuutusyhtiöiden vakavaraisuusmekanismi

Työeläkevakuutusyhtiöt, eläkekassat ja eläkesäätiöt harjoittavat sijoitustoimintaansa itsenäisesti, mutta yhteisten vakavaraisuusvaatimusten puitteissa. Sijoitustoiminnan riskeihin varaudutaan toimintapäöomalla, joka on yhtiön varojen ja velkojen erotus. Toimintapäöoman tärkeimmät erät ovat yhtiön oma pääoma, osittamaton lisävakuutusvastuu ja sijoitusten arvostuserot. Mikäli sijoitustoiminnan tuotot ylittävät vastuuelalle hyvitetävän koron, erotus kasvatetaan toimintapäöomaa. Päinvastaisessa tilanteessa toimintapäöomaa puretaan tarvittava määrä.

Lainsäädännössä asetetut toimintapäöoman vähimmäisvaatimus, vakavaraisuusraja ja muut valvontarajat riippuvat yhtiön sijoitustoiminnan riskinotosta ja ottavat huomioon eläkelaitosten erot sijoitusomaisuuden rakenteessa. Riskihakuisempi sijoitustoiminta edellyttää suurempaa toimintapäöomaa. Vakavaraisuusvaatimukset muuttuivat vuoden 2007 alusta alkaen muun muassa niin, että sijoitusten todellinen luonne tulee huomioitavaksi. Muuttuneet säännök-

set eivät merkittävästi muuttaneet Ilmarisen tilinpäätöshetken vakavaraisuusraja. Seuraavassa vakavaraisuusmekanismi kuvataan tilinpäätöshetkellä voimassa olleiden säännösten mukaisina.

Vakavaraisuusvaatimusten perussuure on vakavaraisuusraja. Vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä on toimintapäöoman tavoitevyöhykkeen alaraja. Toimintapäöoman yläraja on vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä. Vakavaraisuusrajan laskentaa varten on määriteltä säännöt, jotka ovat kaikille yhtiöille asetuksen kautta velvoittavat. Laskennassa omaisuus on jaettu seitsemään riskiryhmään sijoitusten tuotto-odotusten ja riskipitoisuuksien perusteella. Eri sijoituslajien tuottojen väliset korrelaatiot on arvioitu historiallisten toteumien perusteella ja huomioidaan niiden mukaisina. Seuraavassa taulukossa on kuvattu Ilmarisen sijoitusten jakautuminen vakavaraisuusryhmiin vakavaraisuusasetuksen mukaisesti 31. 12. 2006. Myös taulukon tuotto- ja volatiliiteettiodotukset ovat asetuksen mukaiset.

Ryhmä	Laskuperustekorona ylittävää odotettu		Sijoitukset	
	tuotto	%-yksikköä	31. 12. 2006	31. 12. 2005
		Volatiliiteetti %	%	%
I	0,1	1,0	1	2
II	0,6	3,5	31	35
III	0,6	4,4	12	13
IV	3,7	8,2	8	6
V	3,7	15,0	8	8
VI	6,2	21,4	31	27
VII	6,2	29,9	10	9
Yhteensä			100	100

Sijoitusjakauman mukainen vakavaraisuusraja oli 31. 12. 2006 14,1 (v. 2005 12,7) prosenttia vakavaraisuuslaskennassa käytetystä vastuuelasta. Kun Ilmarisen vakavaraisuusaste oli 33,7 (32,0) %, niin Ilmarisen vakavaraisuusasema oli 2,38 (2,52) kertaa vakavaraisuusrajan määrä.

Sijoitussalkun muodostaminen

Ilmarisen sijoitussalkku on optimoitu käyttäen eri sijoitusluokkien odotettuja tuottoja, tuottojen vaihteluista sekä eri omaisuuslajien välisiä riippuvuuksia. Laskelmissa on hyväksytty enintään 5 prosentin todennäköisyys sille, että toimintapäöoma vähenee vakavaraisuusrajalta kahden vuoden sisällä. Tämä pudotus hyväksytään sellaiselta toimintapäöomatasolta, jonka mukaisella sijoitusten allokaatiolla voidaan saavuttaa optimaalinen tuotto yli suhdannekierron ilman, että sijoitusjakauman koostumusta on vakavaraisuussyistä pak-

ko muuttaa kesken syklin. Sijoitussalkun riskitason valinta tehdään yhtiössä kehitetyn sijoitusmarkkinoiden simulointimallin avulla.

Optimoinnissa on pääomaisuuserille (paino > 10%) käytetty seuraavia pitkän aikavälin tuotto-odotuksia ja volatiliteetteja:

	Tuotto-odotus	Volatiliteetti
Noteeratut osakkeet	7,5 %	17,5 %
Joukkovelkakirjalainat	4,0 %	3,6 %
Kiinteistöt	5,5 %	8,0 %

Optimoinnin tuloksena vuodelle 2006 syntyneen allokaation tuotto-odotus oli 5,5% ja volatiliteetti oli 6,3%. Tässä niin sanotussa perusallokaatiossa pääomaisuuserien painot olivat seuraavat: Noteeratut osakkeet 30%, joukkovelkakirjalainat 43%, suorat kiinteistösijoitukset 10%, lainasaamiset 5% ja muut omaisuuslajit 11%. Arvopapereille (osakkeet, joukkovelkakirjalainat ja käteis-sijoitukset) määritetään perusallokaatiopainon lisäksi vertailuindeksi. Sijoitusriskejä hallitaan sekä absoluuttisesti että suhteessa vertailu-indekseihin.

Sijoituskanta 31.12.2006

Sijoitusvarallisuuden jakautuminen pääomaisuusluokkiin sekä näiden sijoitusten tuotot on esitetty liitetieto-osiossa Tunnusluvut ja analyysit.

Noteerattujen osakesijoitusten jakauma	Osuus -%		Joukkolainojen ml. korko-rahastot luottoluokitusjako	Osuus -%	
	2006	2005		2006	2005
Suomi	40	40	AAA	67	69
Eurooppa	30	31	AA	10	11
USA	11	12	A	10	10
Japani	5	9	BBB tai huonompi	13*	9*
Muut	15	9	Ei luokiteltu	1	1

* korkorahastojen osuus 8 (6) prosenttiyksikköä

Lainakantajajakauma vakuuksittain on esitetty liitetiedossa Lainasaamiset.

Kiinteistösijoitusten rakenne	Osuus-%	
	2006	2005
Asuinkiinteistöt	17	16
Toimistokiinteistöt	49	56
Liikekiinteistöt	5	5
Hotellit	8	5
Varastokiinteistöt	4	4
Muut	7	7
Epäsuorat sijoitukset	10	6

Kiinteistökannan käyttöaste (pl. saneerauskohteet) oli 91,2 (89,8) %.

Markkinariski

Markkinariski syntyy finanssimarkkinoilla päivittäin muuttuvien hintojen ja arvojen seurauksena. Ilmarisen sijoitusomaisuuteen kohdistuu osake-, korko-, kiinteistö-, valuutta-, hyödyke-, volatiliteetti- ja luottoriskiä. Markkinariskejä mitataan RiskMetrics® -riskienhallintaohjelmiston avulla. Markkinariskejä hallitaan tarkkailemalla tietyllä todennäköisyydellä syntyvää maksimitappiota (niin sanottu VaR) sekä analysoimalla erilaisten riskiskenaarioiden taloudellisia vaikutuksia.

Markkinamuutosten vaikutuksia Ilmarisen vakavaraisuuteen on havainnollistettu oheisella taulukolla:

	Korkotason muutos	Osakekursien muutos	Kiinteistöjen käypä arvo
	+1 %-yks.	-10 %	-10 %
Vaikutus			
toimintapääomaan (milj. €)	-391,7	-784,0	-205,0
vakavaraisuusasemaan	-0,19	-0,23	-0,09
tuottoprosenttiin (prosenttiyks.)	-1,9	-3,8	-1,0
vakavaraisuusasteeseen (prosenttiyks.)	-2,2	-4,5	-1,2

Kun lähtökohdaksi otetaan vuodenvaihteen sijoitukset, oli 2,5% todennäköisyys sille, että sijoitusten arvossa olisi kuukauden aikavälillä tapahtunut 574 (388) miljoonan euron tai sitä suurempi alenema. Tämä niin sanottu Value at Risk oli 2,5 (1,9) prosenttia vuodenvaihteen sijoitusten määrästä ja 9,8 (7,6) prosenttia toimintapääomasta. Toteutuessaan se olisi alentanut toimintapääoman 30,4 (29,5) prosenttiin vastuuvälästä.

Euroalueen ulkopuolisista sijoituksista syntyy valuuttariskiä. Korkosijoitusten valuuttariski on pääsääntöisesti suojattu johdannaisten avulla. Osakesijoitusten osalta suojauspolitiikka on aktiivisempi.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Riskienhallinta

Riskikeskittymät

Riskikeskittymien ehkäisystä huolehtii karkealla tasolla katesäännöstö, minkä lisäksi niitä vältetään yhtiön omin toimenpitein. Valtiot pois lukien suurin riskikeskittymä, ottaen huomioon kaikki erityyppiset sijoitukset yksittäiseen kohteeseen, oli Ilmarisen vuoden 2006 tilinpäätöksessä 2,1 (2,1) % sijoitusvarallisuuden määrästä.

Vastapuoliriski

Vastapuoliriskiä hallitaan joukkolainojen osalta liikkeellelaskijan luottokelpoisuuden analysoinnilla ja rajoittamalla sekä joukkolainojen yhteenlaskettuja sijoituksia luottoluokittain että yksittäisen liikkeellelaskijan osuutta joukkolainasijoituksista.

Suorassa luotonannossa ensisijainen luottoriskin hallintakeino on yritysanalyysi ja yrityksen tulevaisuuden maksukykyyn suhteutettu luotonanto. Lisäksi riskiä hallitaan vakuusjärjestelyin.

OTC-johdannaisten vastapuoliriskiä hallitaan sekä viranomaismääräysten riskiraportoinnin mukaisesti että tarkempien vastapuolikohtaisten markkinariskisimulaatioiden avulla. Vakioimattomiin johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan myös käyttämällä kaikkien osapuolten kanssa kansainvälisiä standardisopimuksia, jotka ovat ISDA:n (International Swaps and Derivatives Association) hyväksymiä.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski työeläkeyhtiön vastuisiin nähden on ongelmitta hallittavissa, koska eläkemeno on varsin tarkoin ennustettavissa ja varallisuudesta yli 81 (81) prosenttia on likvideissä arvopaperisijoituksissa. Sijoitusinstrumenttien heikosta vaihdettavuudesta johtuvaa lyhyen aikavälin likviditeettiriskiä hallitaan suhteuttamalla omaa sijoitettua määrää markkinoiden keskimääräiseen päivävaihtoon sijoituskohteittain.

Johdannaiset

Osakejohdannaisilla otettu osakeriski oli vuoden vaihteessa -423,8 (+78,7) miljoonaa euroa, joka muutti sijoitusten osakeriskiä -1,8 (+0,4) %-yksikköä. Korkojohdannaisilla muutettiin korkosijoitusten keskimääräistä juoksuaikaa +0,21 (-0,09) vuodelle. Toimintapäätöksestä vähennettävä muiden kuin suojaavien johdannaisten enimmäistappiovaraus oli 31. 12. 2006 35,3 (20,3) miljoonaa euroa.

OPERATIIVISET RISKIT

Pääosa operatiiviseen toimintaan liittyvistä riskeistä hallitaan liike-toimintayksiköiden normaalin toiminnan johtamisen osana. Tästä vastaa kunkin yksikön esimies. Tavoitteena on, että yksiköiden toiminta on huolellista, laadukasta, taloudellista ja tehokasta. Merkittävimmät operatiiviseen toimintaan liittyvät riskitekijät on kartoitettu ja tunnistettu ja niitä hallitaan osana yhtiön erillistä riskienhallintatoimintaa.

Yhtiön perustehtävän hoitamisen kannalta vahingollisimpia operatiivisia riskejä ovat virheet ja häiriöt, jotka estäisivät eläkkeiden oikean laskemisen tai oikea-aikaisen maksamisen. Niitä ovat myös operatiivisten tietojärjestelmien ja merkitykseltään kasvavan verkkopalvelujen palvelutuotannon sellaiset häiriöt, jotka vaarantavat niiden suorituskykyyn, hallinnan tai turvallisuuden.

Merkittävien operatiivisten riskien hallinnasta on huolehdittu henkilöstön osaamisen varmistamisella sekä erilaisilla tietotekniikkaan ja toimintatapoihin liittyvillä keinoilla, kuten varajärjestelmillä ja tietoliikenneyhteyksillä, vertailutietojen käytöllä sekä seuranta-järjestelmillä.

Ilmarisen toiminnan häiriöttömyyden varmistamiseksi normaali- ja poikkeusoloissa yhtiössä on laadittu toiminnan jatkuvuutta varmistavat ja poikkeusolojen toimintaa ohjaavat suunnitelmat. Varmistettavat kriittiset toiminnot on valittu vuoden 2005 Vakuutusalan varautumisohjeen nimeämistä kriittisistä toiminnoista.

RISKIENHALLINTAPROSESSIT

Hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu yhtiön valvontaja riskienhallintajärjestelmän olemassaolosta ja toimivuudesta. Sijoitussuunnitelmassaan hallitus käy vuosittain läpi keskeisimpien sijoitustoiminnan riskien hallinnan ja määrittelee omaksuttavan riskitason. Hallituksen riskienhallintasuunnitelmassa sama tehdään yhtiön liiketoimintaa uhkaavien strategisten ja muiden merkittävien riskien osalta. Hallituksella on tarkastusvaliokunta, joka avustaa koko hallitusta valvontatehtävissä, jotka kohdistuvat yhtiön taloudelliseen raportointiin, riskeihin, sisäiseen valvontajärjestelmään sekä sisäisen tarkastajan ja tilintarkastajien työhön.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvoston puolesta eläkeratkaisutoimintaa ja sijoitustoimintaa valvovat hallintoneuvoston keskuudestaan valitsemat tarkastajat.

Ilmarisen sisäinen tarkastus on sisäisen tarkastuksen yleisperiaatteiden mukaisesti riippumatonta ja objektiivista arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa organisaatiolle ja parantaa sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen ohella myös valvontatilin tarkastus arvioi sisäisen valvontajärjestelmän toimivuutta ja riskienhallinnan riittävyttä. Tilintarkastajat arvioivat samalla sisäisen tarkastuksen toimivuutta ja sen tulosten käyttökelpoisuutta oman työssä kannalta.

Ilmarisen liiketoimintalinjojen edustajista koostuvalla riskienhallintatoimikunnalla on yhtiön riskienhallintajärjestelmän koordinointi-, kehittämis- ja seurantavastuu. Sen toiminta on myös osa normaaliin johtamiseen sisältyvää yhtiön sisäistä valvontaa. Toimikunta tukee liiketoimintalinjoja hyvää riskienhallintatapaa noudattavien toimintatapojen tehostamisessa.

Hallitus vahvistaa operatiivisessa sijoitustoiminnassa noudatettavat valtuudet vuosittain sijoitussuunnitelman yhteydessä. Sijoitusvaltuuksien puitteissa toimivan johdon on mahdollista poiketa perusallokaation määrittelemistä omaisuuslajien painoista.

Perusallokaation riskin määrää seurataan tasehallintaryhmässä, jossa on edustajat sijoitustoiminnosta sekä talous- ja aktuaaritoiminnosta. Ryhmä huomioi seurannassa vakuutustoiminnan vaatimukset ja tekee tarvittaessa ehdotuksen perusallokaation riskitason muuttamisesta.

Operatiivisesti valittua riskitasoa (johdannaiset mukaan lukien) sekä vakavaraisuustilannetta arvioidaan viikoittaisissa sijoitustoiminnon riskienhallintaryhmän kokouksissa, joissa myös talous- ja aktuaaritoiminnolla on edustus.

Sijoitustoiminnasta esitetään hallitukselle kuukausittain raportti, jonka avulla hallitus valvoo sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen riskinoton rajojen noudattamista ja sijoitustoiminnan tavoitteiden toteutumista. Yhtiön taloushallinto seuraa vakavaraisuutta kuukausittain, ja tarvittaessa tieto päiväkohtaisesta vakavaraisuusasemasta on saatavilla lähes välittömästi. Informaation oikeellisuus pyritään varmistamaan riittävän reaaliaikaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla sekä sillä, että sijoituspäätöksenteko- ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty. Arvopaperisalkku täsmäytetään säännöllisesti kirjanpidon ja ulkopuolisten säilyttäjä-

kanssa. Arvopapereiden hinnoittelu ja arvostukseen liittyvät päätökset tehdään salkunhoidosta riippumattomasti. Väärinkäytösriskit pyritään estämään välttämällä vaarallisia työyhdistelmiä, sisäisillä toimintaohjeilla, kirjallisilla valtuuksilla ja kaupankäynnin jatkuvalla seurannalla. Maksuliikenne on eriytetty sijoituspäätöksen tekijöistä.

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITON KÄYTÖSTÄ

Yhtiöjärjestyksen mukaan takuupääoman korko on laskuperustekorko lisättynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Vuodelta 2006 näin laskettu tuotto prosentti on 7,25 ja takuupääoman korko 1 667 112,36 euroa.

Ilmarisen konsernin jakokelpoinen vapaa oma pääoma tilinpäätöksessä 31.12.2006 on 32,2 miljoonaa euroa. Emoyhtiön jakokelpoinen vapaa oma pääoma on 64 838 701,59 euroa, josta tilikauden voitto on 9 428 373,96 euroa.

Hallitus ehdottaa, että takuupääoman korkona vuodelta 2006 jaetaan 1 667 112,36 euroa ja 50 000,00 euroa varataan hallituk-

sen käytettäväksi lahjoituksina yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Jos hallituksen ehdotus hyväksytään, yhtiön oma pääoma on seuraava:

Sidottu oma pääoma	
Takuupääoma	22 994 653,31
Vapaa oma pääoma	
Varmuusrahasto	63 121 589,23
Oma pääoma yhteensä	86 116 242,54

Helsingissä 20. päivänä helmikuuta 2007

Hannu Syrjänen

Lauri Ihalainen

Leif Fagernäs

Jukka Alho

George Berner

Eino Halonen

Jukka Hienonen

Arto Hiltunen

Seppo Junntila

Reijo Karhinen

Risto Piekkari

Marja Usvasalo

Harri Sailas
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Ilmarisen varsinaiselle yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Ilmarisen kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2006. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, joka sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja emoyhtiön hallinnosta.

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on vastannut valvontatilintarkastuksesta ja antanut siitä erillisen kertomuksen.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on

selvitetty emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta työeläkevakuutusyhtiölain, vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsitteystä on lain mukainen.

Helsingissä 7. päivänä maaliskuuta 2007
PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö

Juha Wahlroos, KHT

Sirkku Valkjärvi, KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Hallintoneuvosto on tutustunut Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Ilmarisen ja konsernin tilinpäätökseen, toimintakertomukseen sekä tilintarkastuskertomukseen. Hallintoneuvostolla ei ole huomauttamista tilinpäätöksen, toimintakertomuksen eikä tilintarkastuskertomuksen johdosta. Tilintarkastajien mukaan tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa ja hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on lain mukainen.

Lisäksi hallintoneuvoston keskuudestaan valitsevat jäsenet ovat perehtyneet yhtiön eläkeratkaisu toimintaan ja sijoitustoimintaan. Huomautettavaa ei tältäkin osin ole ollut.

Vuoden 2007 varsinaisessa yhtiökokouksessa ovat erovuorossa seuraavat hallintoneuvoston jäsenet:

Hallituksen puheenjohtaja Antti Herlin
Toimitusjohtaja Maija-Liisa Friman
Pääläluottamusmies Pertti Hagren
Toimitusjohtaja Ilpo Jalasjoki
Merenkulkuneuvos Antti Lagerroos

Toiminnanjohtaja Simo Leivo
Pääsihteeri Markku Niskala
Puheenjohtaja Krister Olsson
Hallituksen varapuheenjohtaja
Kirsti Piponius

Toimitusjohtaja Veli-Matti Puutio
Sosiaalineuvos Markku Ruohonen
Toimitusjohtaja Markku Rönkkö
Puheenjohtaja Kalevi Vanhala
Konsernijohtaja Esko Vuorinen

Helsingissä maaliskuun 8. päivänä 2007
Hallintoneuvoston puolesta

Timo Peltola
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

LUKIJAN OPAS

Eläkevakuutusyhtiön tilinpäätöksessä ja sen perusteella lasketuissa tunnusluvussa on runsaasti muun talouselämän käsitteistöä poikkeavia termejä ja laskelmia. Seuraavassa selvitetään aakkosjärjestyksessä eräiden tärkeimpien käsitteiden sisältöä.

ARVOSTUSERO

Omaisuuksien käyvän arvon ja kirjanpitoarvon välinen ero.

ASIAKASHYVITYS

TEL-vakuutusosastojen jaettava hyvyys, joka huomioidaan vakuutusmaksujen alennuksena. Asiakashyvyys jaetaan ositetusta lisävakuutusvastuusta.

HOITOKUSTANNUSOSA

Vakuutusmaksuun sisältyvä osa, joka on tarkoitettu yhtiön liikelajien kattamiseen.

HOITOKUSTANNUSTULOS

Hoitokustannustulos osoittaa, kuinka paljon hoitokustannusosat ja muut vastaavat tuotot ylittävät niillä katettavat liikekulut. Sijoitustoiminnan hoitokulut katetaan sijoitustoiminnan tuotoilla. Korvauskuluihin sisältyvät työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut on vähennetty vakuutusliikkeen tuloksesta. Hoitokustannustulos on osa Ilmarisen kokonaistulosta.

KATETTAVA VASTUUVELKA

Katettava vastuuvélka on tilinpäätöksen vastuuvélka, johon on lisätty velat vastuunjakoon ja vakuutusosastojen ja josta on vähennetty yrittäjien eläkevakuutuksen vakuutusmaksuvastuu.

LAKISÄÄTEISET MAKSUT

Tuloslaskelman termi Lakisäätöiset maksut sisältää määrän, jolla eläkelaitos osallistuu järjestelmän keskuselimenä toimivan Eläketurvakeskuksen toiminnan kustantamiseen. Vakuutusvalvontamaksu sisältyy tuloslaskelman liikelajeihin, kuten myös vuodesta 2006 alkaen oikeushallintomaksu, jolla rahoitetaan Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan kustannukset.

LIKEVAIHTO

Liikevaihto on vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa + muut tuotot.

OSITETTU LISÄVAKUUTUSVASTUU

Ositettu lisävakuutusvastuu on sijoitustoiminnan tuloksesta ja hoitokustannustuloksesta kerätty vastuuvélkan osa seuraavana vuonna annettavia asiakashyvyksiä varten.

OSITTAMATON LISÄVAKUUTUSVASTUU

Osittamaton lisävakuutusvastuu on toimintapääomaan luettava vastuuvélkan osa, jolla pyritään tasoittamaan sijoitusten arvoissa tapahtuvien heilahtelujen vaikutuksia.

SIOITUSTOIMINNAN TULOS

Käypien arvojen mukainen sijoitustoiminnan tulos saadaan, kun yhtiön sijoitustoiminnan nettotuotoista ja arvostuserojen muutoksesta vähennetään vastuuvélkan tuottovaatimus. Sijoitustoiminnan tulos on osa yhtiön kokonaistulosta.

TASOITUSVASTUU

Tasointuvastuu on vakuutusliikkeen tuloksista kerätty puskuri, jolla varaudutaan niihin vuosiin, jolloin myönnetään keskimääräistä enemmän uusia eläkkeitä.

TOIMINNAN TEHOKKUUS

Eläkevakuutusyhtiön toiminnan tehokkuutta mitataan prosenttiluvulla, joka kertoo, paljonko liikekulut ovat niiden kattamiseen tarkoitetuista vakuutusmaksuihin sisältyvistä hoitokustannusosista ja muista tuotoista. Toiminta on sitä tehokkaampaa, mitä pienempi prosenttiluku on eli mitä vähemmän hoitokustannusosista käytetään.

TOIMINTAPÄÄOMA

Toimintapääomalla tarkoitetaan yhtiön käypiin arvoihin arvostettujen varojen ja vastuiden erotusta. Toimintapääoma on tarkoitettu sijoitustoiminnan riskien tasaamiseen.

VAKAVARAISUUSVAATIMUKSET

Sijoitustoiminnan riskillisyyttä vaikuttaa vaadittavan vakavaraisuuden eli toimintapääoman määrään. Vaatimusten määrittely perustuu toimintapääomaan liittyviin rajoihin, joita ovat vakavaraisuusraja sekä siitä johdetut toimintapääoman enimmäismäärä (= 31. 12. 2006 saakka tavoitevyöhykkeen yläraja) ja vähimmäismäärä.

Vakavaraisuusraja on yhtiön sijoituskannan rakenteen ja vastuuvelan määrän perusteella laskettu suure, jota suurempia heilahte-
luja ei sijoitusten arvoissa pitäisi voida yhden vuoden jaksolla sat-
tua. Toimintapääoman enimmäismäärä on vakavaraisuusrajan ne-
linkertainen määrä ja toimintapääoman vähimmäismäärä on kak-
si kolmasosa vakavaraisuusrajasta. Yhtiön toimintapääoma pyri-
tään pitämään vakavaraisuusrajan ja toimintapääoman enimmäis-
määrän välissä.

VAKUUTUSLIIKKEEN TULOS

Vakuutusliikkeen tulos on vakuutusmaksussa perittyjen riskin katta-
miseen tarkoitettujen maksujen ja korvausten erotus. Vakuutusliik-
keen positiivinen tulos kasvattaa tasoitusvastuuta ja negatiivinen
vähentää sitä. Analyysissä vakuutusliikkeen tulokseen on lisätty ta-
soitusvastuulle hyvittävä laskuperustekorko.

VAKUUTUSTEKINEN VASTUUVELKA

Vakuutustekninen vastuovelka on tilinpäätökseen kirjattu arvio yh-
tiölle tulevaisuudessa aiheutuvista eläkemenoista siltä osin kuin ne
on rahastoitu. Vastuovelka jakautuu vakuutusmaksuvastuuseen ja
korvausvastuuseen. Vakuutusmaksuvastuu koskee tulevista eläke-
tapahtumista yhtiölle aiheutuvaa vastuuta siltä osin kuin eläket-
tä on karttanut tilikauden loppuun mennessä. Korvausvastuu on jo
sattuneista eläketapauksista tulevaisuudessa maksettavaksi tulevi-
en menojen arvio.

Vakuutusmaksuvastuu sisältää ositetun ja osittamattoman lisä-
vakuutusvastuun ja korvausvastuu tasoitusvastuun.

VASTUUVELAN TUOTTOVAATIMUS

Vastuuvelan tuottovaatimus on taseen vastattavissa olevalle vastuu-
velalle hyvittävä korko, joka lasketaan yhtiöiden yhteisten lasku-
perusteiden mukaan. Vuonna 2006 tuottovaatimuksen määrittävä
laskuperustekorko oli keskimäärin 6,25 prosenttia.

VASTUUVELKAA KATTAVA OMAISUUS

Vakuutusyhtiön omaisuus on jaettu turvaavuuden perusteella ryh-
miin, joiden osalta on säädetty, kuinka suuren osan vastuuvelasta ne
voivat enintään kattaa. Vastuuvelan kate lasketaan käyvin arvo.

SUOMEN LAKISÄÄTEINEN TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄ

ETUUDET

Suomen eläkejärjestelmän tärkein osa on lakisääteinen ansiosidonnainen työeläke. Nämä eläkkeet ovat etuusperusteisia, tasona täyden työuran jälkeen noin 60 prosenttia koko työuran keskiansioista.

KATTAVUUS

Lakisääteisen työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat kaikki työsuhteessa olevat työntekijät ja itsenäiset yrittäjät. Työeläkelakeja on useita. Näistä keskeisin on työntekijän eläkelaki, TyEL. Se kattaa yli 50 prosenttia työllisestä työvoimasta.

HALLINTO JA VALVONTA

Työeläkejärjestelmän toimeenpano on hajautettu. TyEL-eläketurvaa hoitaa seitsemän työeläkevakuutusyhtiötä, joista yksi on Ilmarinen, sekä kahdeksan eläkekassaa ja 31 eläkesäätiötä. Etuudet ovat eläkelaitoksesta riippumattomia. Eläkelakeja toimeen panevia eläkelaitoksia valvoo Vakuutusvalvontavirasto.

RAHASTOINTI

TyEL-eläkkeet ovat osittaisen ennalta rahastoinnin piirissä. Rahastointi määritellään laissa eläkelajeittain, ja se on eläkelaitoksesta riippumattonta. Työntekijälle, joka on alle 55-vuotias, rahastoidaan vuosittain vanhuuseläkettä 0,5 prosenttia palkasta. Työkyvyttömyyseläke rahastoidaan eläkkeen alkaessa lukuun ottamatta tapauksia, joissa työansioita on ollut vähän eläkkeelle jäämistä edeltävinä vuosina. Myös työttömyyseläke rahastoidaan eläkkeen alkaessa, ei kuitenkaan silloin, kun eläke perustuu pelkästään päätyneisiin työsuhteisiin. Vanhuuseläkkeiden rahastoituja osia korotetaan vuosittain sijoitusten tuotoista. Korotukseen käytetään yhteisiin laskuperusteisiin sisältyvän eläkevastuiden täydennyskertoimen mukainen tuotto vastuuvälille sekä aikanaan myös määrä, jolla vuoden 2007 alusta kertyvä osake-tuottoihin sidottu puskuri aikanaan ylittää ylärajansa. Eläkevastuiden täydennyskertoimen määrää TyEL-eläkelaitosten keskimääräinen vakavaraisuus puolivuositain. Kaikkiaan rahastointiasteeksi muodostuu noin neljäsosa.

Muu osa eläkkeestä, indeksikorotukset mukaan lukien, rahoitetaan jakojärjestelmällä ja poolataan kaikkien TyEL-eläkelaitosten kesken.

Myös muiden eläkelakien mukaisissa järjestelmissä, julkinen sektori mukaan lukien, on ennakorahastointia. Vuoden 2006 päättyessä työeläkerahastoissa oli kaikkiaan 114 miljardia euroa, mikä oli noin 68 prosenttia Suomen bruttokansantuotteesta.

VASTUUVELKA

Vastuuvelka lasketaan kaikille TyEL-eläkelaitoksille yhteisin periaattein, jotka sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa. Yksilötasolla vastuu on rahastoitujen eläke-erien diskontattu nykyarvo. Diskontto-

korkona käytetään 3 prosenttia, minkä lisäksi nykyarvoa laskettaessa otetaan huomioon kuolevuus, työkyvyttömäksi tulon todennäköisyys sekä työkyvyttömiä todennäköisyys parantua työkykyisiksi. Näiden yksilötason rahastojen lisäksi vastuuvelkaan sisältyy varaus jo sattuneita, mutta vielä tuntemattomia eläketapauksia varten, vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuu, tasotusvastuu sekä yhteisesti kustannettavien eläkkeiden puskurina toimiva tasausvastuu.

VAKUUTUSMAKSUT

Vuonna 2007 TyEL-vakuutusmaksu on keskimäärin 21,6 prosenttia palkasta. Työntekijöiden työeläkemaksu on 4,3 prosenttia (53 vuotta täyttäneiden osalta 5,4 prosenttia) ja työnantajien osuus keskimäärin 17,0 prosenttia. Tariffimaksun piirissä oleville työnantajille annetaan lisäksi enimmillään 0,6 prosenttiyksikön suuruinen alennus työkyvyttömyyseläkkeiden tasotusvastuun pienentämiseksi. Maksun arvioidaan nousevan 5–6 prosenttiyksiköllä seuraavien 30 vuoden kuluessa. Nousu jaetaan puoliksi työnantajien ja työntekijöiden kesken.

Yritys, jolla on oma TyEL-eläkesäätiö, kantaa kokonaan sekä vakuutus- että sijoitusriskin. Yritys, joka on ottanut TyEL-vakuutuksen jostakin työeläkevakuutusyhtiöstä, on samalla siirtänyt riskin vakuutuksen antajalle TyEL-maksua vastaan. Suurten työnantajien työkyvyttömyyseläkkeitä varten kerättävän maksun määrää työkyvyttömyysmenosta riippuva maksuluokka. Työttömyyseläkkeitä varten suurilla työnantajilla on omavastuutariffi. Vakuutuksella järjestetty TyEL-eläketurva käsitellään IFRS-standardien mielessä maksuperusteisena eläkejärjestelyinä.

Tulevien vuosien eläkekustannuksia arvioitaessa voidaan käyttää maksutason pitkän aikavälin ennustetta (kuvio s. 7). Vuodesta 2010 alkaen keskimääräisen elinajan muutos vaikuttaa uusien eläkkeiden suuruuteen, mikä eliminoi pitkälti elinajan kasvun vaikutuksen maksutasoon.

SIOJITUSTOIMINTA

Työeläkevakuutusyhtiöt, eläkekassat ja eläkesäätiöt harjoittavat sijoitustoimintaansa itsenäisesti mutta yhteisten vakavaraisuusvaatimusten puitteissa. Vakavaraisuusvaatimukset riippuvat sijoitusten riskipitoisuudesta ja ottavat huomioon eläkelaitosten erot sijoitusomaisuuden rakenteessa. Onnistunut sijoitustoiminta kasvattaa vakavaraisuutta ja asiakashyvityksiä. Vuosina 2007–2011 siirrytään järjestelmään, jossa osa osakkeiden hintariskistä kannetaan koko työeläkejärjestelmän tasolla.

YHTEISVASTUU

Jos eläkelaitos ajautuu konkurssiin, lakisääteinen yhteisvastuujärjestelmä turvaa vakuutettujen etuudet, ja vajeus rahoitetaan kaikkia työnantaja ja työntekijöitä koskevilla tulevilla maksukorotuksilla.

YHTIÖKOKOUS

Ilmarisen varsinainen yhtiökokous pidetään
29.3.2007 klo 10.00 Ilmarisessa,
Porkkalankatu 1, Helsinki.

OSAVUOSIKATSAUS

Ilmarinen julkistaa osavuositiedon
elokuussa 2007.

LISÄTIETOJA VERKOSTA

Ilmarinen julkaisee painetun vuosikertomuksen
myös englanniksi. Suomen- ja englanninkielinen
vuosikertomus sekä ruotsinkielinen lyhennelmä
löytyvät myös osoitteesta www.ilmarinen.fi.
Internet-sivuilla ovat myös osavuositiedot sekä
kaikki yhtiön julkaisemat tiedotteet.

Graafinen suunnittelu ja toteutus: Kreab Oy
Ilmarisen henkilökuvat: Pertti Nisonen
Kuvatoimisto Gorilla: Juho Kuva, Karin Smeds
ja Harri Tahvanainen
Kuvatoimisto Getty Images: Nick Dolding,
Bob Handelman, Barbara Maurer, Rob Melnychuk,
Kaz Mori ja Caroline von Tuempling
Kuvatoimisto Suomen kuvapalvelu: C Image Source
Paperit: Magno Satin 300 g/m²,
Magno Satin 130 g/m² ja G-Print 90 g/m²
Paino: Edita Prima Oy, 2007

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ ILMARINEN

Porkkalankatu 1, Helsinki, 00018 Ilmarinen

Puhelin 010 284 11, faksi 010 284 3445

www.ilmarinen.fi